

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 28 september 2009*§ 2 Interpellation om kommunens uppföljningsansvar (nr 2009:6)*

Anförande nr 1

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag ber att få hänvisa till det skriftliga svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag vill verkligen tacka för svaret. Jag tycker att det var utmärkt – utmärkt som kontrast, skulle jag vilja säga, för innan valet talade ni väldigt mycket om utanförskapet. Vi kan säga att utanförskapet hastigt och lustigt blev ett stort borgerligt prestigenummer. Då oroade ni er gruvligt för unga utanför, och jag vill minnas att ni lovade jobb till alla försörjningsstödstagare i staden inom fem dagar.

Men som Björn Afzelius sade: Det var då. Det var länge sedan. Nu vet vi ju alla att ni inte längre riktigt fullt så gärna pratar om jobbgarantin. Tydligen får vi konstatera att unga utanför inte heller är någonting som riktigt engagerar längre. Det som ert interpellering och protesterande innan valet faktiskt mynnat ut i, när allt kokar ned, är att ni monterade ned en ny lovande uppsökande verksamhet utan att ens utvärdera den och utan att ersätta den, vilket framgår här, med annat än ett brev från utbildningsförvaltningen.

När skolborgarrådet nu får en skriftlig fråga kan hon inte ens riktigt svara på hur många det är i målgruppen, trots fyra månaders betänketid. Vi får veta att några av dem – de kan vara 2 000 – nog är utomlands. Några är kanske på Jobbtorget. Men meningen med det här arbetet och svaret var att vi skulle veta, till att börja med.

I stället, och det blir nästan lite tragikomiskt, avslutas svaret med att borgarrådet är missnöjt för att arbetet inte fungerar, och därför har hon efter tre år tillsatt en utredning.

Mina frågor utifrån det måste bli: Varför avskaffade ni den befintliga verksamheten till förmån för att bara skicka brev? Vad har ni gjort under dessa tre år?

Anförande nr 3

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag tror att alla är bekymrade över vad som händer med de ungdomar som har rätt till gymnasieplats men som inte kommer till gymnasiet. Det är dem vi pratar om i den här diskussionen. Det fungerar på det sättet att Gymnasieslussen är ansvarig för att ta kontakt med alla de här ungdomarna och erbjuda dem en gymnasieplats, för de har de rätt till. Det brukar vara ungefär 1 000 som man tar emot och erbjuder vägledning så här års. Man ser också till att det ständigt finns ungefär 120 platser så att ungdomar kan hoppa in i undervisningen i stort sett när som helst under året. Många av de här ungdomarna är

skoltrötta efter nian, och när höstterminen börjar kanske de inte vill börja på gymnasiet. Efter ett par månader inser de ändå att det vore ganska bra, och därför måste det finnas en möjlighet för dem att kunna hoppa in i undervisningen när som helst under läsåret. Jag tror att det är viktigt att den möjligheten finns: att det så fort man stöter på en ungdom som vill tillbaka till skolan finns en chans och att man inte säger att du får vänta till nästa läsår.

Sedan är det också så att det är ett delat ansvar mellan utbildningsförvaltningen som erbjuder gymnasieplats, jobbtorgen som har ett särskilt ansvar för dem som är unga och stadsdelsnämnderna som ska se var de ungdomar som faktiskt inte söker sig till Gymnasieslussen och som inte svarar på breven befinner sig.

Jag är helt övertygad om att detta samarbete kan bli bättre. Stockholm är en stor stad, och det är inte alltid man lyckas med samarbetet emellan de olika nämnderna. Det är därför den arbetsgrupp som så småningom kommer att presentera ett förslag är väldigt viktig. Det är ju klart att vi alla är bekymrade över de ungdomar som borde gå i gymnasiet men som faktiskt inte gör det.

Anförande nr 4

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag uppfattade inte riktigt svaren på mina följdfrågor. Jag kan gärna upprepa dem, men låt mig bara förtydliga: Det är inte Gymnasieslussen som är ansvarig för uppföljningen av unga utanför. Det är kommunen. Det är du och dina kolleger, Lotta Edholm.

Det är naturligtvis riktigt att det här är en ganska svårarbetad grupp. Det handlar om mycket skoltrötta ungdomar, men frågan som du och jag måste ställa oss då är: Är verkligen det bästa sättet att nå de här ungdomarna att skicka ett brev från utbildningsförvaltningen? Och om det är 2 000 utanför – tror du, give or take a few – tror du att 120 gymnasieplatser räcker? Det är naturligtvis bra med 120 anpassade platser för den här gruppen, det tycker jag av hela mitt hjärta, men det kan knappast bidra till att lösa problemet i den här omfattningen.

Jag frågar igen: Varför avskaffade ni den befintliga uppsökande verksamheten utan att ens bry er om att utvärdera den?

Anförande nr 5

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det är självklart så att Gymnasieslussen är en del av Stockholms stad, liksom stadsdelsnämnderna och jobbtorgen är en del av Stockholms stad. Detta är ett delat ansvar, och Gymnasieslussen har i uppdrag att erbjuda de här platserna, att skriva brev, att ringa telefonsamtal och också att tala om för stadsdelarna när man inte når en kontakt. Då går ansvaret över till stadsdelsnämnderna att vidta andra åtgärder som finns i stadsdelsnämndernas ansvarsområde.

Det är klart att man inte bara skriver brev. Man ringer, och det finns också uppsökande verksamheter i stadsdelsnämnderna. Men jag är helt beredd att hålla med Roger Mogert om att samverkan måste bli bättre.

Anförande nr 6

I n g e r S t a r k (v): Lotta Edholm! Det är en oerhört viktig fråga som Roger Mogert tar upp i sin interpellation. Jag måste säga precis som Roger: Varför får vi inget ordentligt svar på varför ni lade ned Navigatorcentrum? Det var ju ganska nystartat. Det hade alla möjligheter att bli ett väldigt bra projekt för att verkligen kunna nå de här ungdomarna som faller mellan stolarna och som vi inte riktigt vet var de är någonstans, som hoppar av, inte börjar på någon gymnasieskola, som inte har något jobb, som kanske inte över huvud taget är kända av stadsdelarna och socialtjänsten. De här ungarna flyter bara runt, och vi vet inte var de finns.

Det här är naturligtvis en oerhört stor fara för dem. Hur ska det gå? Här kan vi verkligen snacka om utanförskap. Det är en jättestor risk att de hamnar helt utanför.

Därför tycker jag faktiskt att man måste kräva ett svar på varför ni lade ned Navigatorcentrum innan det ens hade fått en chans att visa hur det fungerade. Lotta Edholm talar om ett delat ansvar mellan utbildningsförvaltningen, jobbtorgen och stadsdelsförvaltningarna, men vi ser mycket tydligt att det inte fungerar. Ett av de allvarligaste problemen är att ansvaret för grundskolan togs ifrån stadsdelarna och flyttades till den gigantiska koloss som utbildningsförvaltningen faktiskt är och att förvaltningarna då tappade den kontakt de hade med de här ungarna när de gick ut grundskolan och skulle börja gymnasiet. Det är faktiskt ett av de allvarligaste problemen med flytten.

Att Gymnasieslussen skickar ett brev och en påminnelse är naturligtvis inte att ta sitt ansvar. Man kan nästan räkna med att en unge som är så pass skoltrött att han eller hon bara hoppar av och inte hör av sig till jobbtorgen eller någonting inte kommer att svara på det här brevet. Det är ganska troligt, och inte svarar de heller på någon påminnelse.

Jag vill också veta vad Lotta nu tänker göra. Det är lite sent att efter tre år tillsätta en utredning. Hur ska man kunna få det här att fungera? Det tycker jag att vi måste ha svar på.

Anförande nr 7

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag inser att jag aldrig kommer att få något riktigt svar på de följdfrågor jag ställde. Man får tyvärr konstatera att engagemanget på det här området är tämligen svalt och att ingenstans är kontrasten mellan vad som gällde innan och efter valet i borgerligheten så tydlig som när det gäller utanförskapet och arbetslösheten.

Nu ska jag inte stå här och vara negativ. Jag ska naturligtvis se det som väldigt glädjande att ni efter tre år i alla fall ser problemet och att det ni gör inte fungerar. Jag tänkte be att få bidra till skolborgarrådets undersökning med några goda råd från SKL där de bland annat säger: Få till ett politiskt beslut för att agera i frågan. Tydliggör var ansvaret är placerat. Skapa samverkan mellan förvaltningarna som är inblandade. Placera funktionen utanför gymnasieskolan. Bemöt varje ungdom individuellt.

Det är inte rocket science, men det vore nymodigt för Stockholms borgerlighet.

Anförande nr 8

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande! Det är lite märkligt när Inger Stark å ena sidan hävdar att stadsdelsnämnderna inte tar sitt ansvar och å andra sidan anser att stadsdelsnämnderna borde återfå hela ansvaret för hela grundskolan, för då skulle det här fungera mycket bättre.

Sanningen kanske ligger någonstans mittemellan. Det som sker sker på lite olika sätt i de olika stadsdelarna. När Gymnasieslussen har gjort sitt är ansvaret i huvudsak stadsdelsnämndernas. Naturligtvis kan ett delat ansvar innebära problem, och därför tror jag att det är viktigt att den här arbetsgruppen får jobba färdigt.

Jag delar också den oro som både Inger Stark och Roger Mogert ger uttryck för när det gäller de här ungdomarna, men de ungdomar som vill gå i gymnasieskolan finns det alltid en plats för, och det tycker jag är viktigt att säga. Det är också viktigt att säga att stadsdelsnämnderna faktiskt har ett ansvar för de ungdomar som man får vetskap om inte söker sig till Gymnasieslussen eller som inte kommer när Gymnasieslussen skriver och ringer till dem. Det är stadsdelsnämndernas ansvar.

Jag tror dock inte att detta skulle bli bättre av att ansvaret för grundskolan återgick till stadsdelsnämnderna, men det är intressant att Vänsterpartiet fortfarande anser att det bör vara på det sättet.

Anförande nr 9

I n g e r S t a r k (v): Ja, Lotta, det anser Vänsterpartiet. Jag tycker inte att det finns någonting som har visat att det var lyckat att ansvaret övergick till utbildningsförvaltningen, så vi vidhåller faktiskt att det inte var bra.

Jag sade inte heller att stadsdelsnämnderna inte tar sitt ansvar. Jag sade att det delade ansvaret mellan tre olika inte har fungerat. Det har ju du, Lotta, insett själv också eftersom du har tillsatt den här utredningen sent omsider.

Jag lyfte fram Navigatorcentrum som något som kunde ha blivit väldigt bra. Det fick aldrig någon chans. Det utvärderades inte utan lades bara ned. Det har vi fortfarande inte fått något svar på, och det tycker jag är olyckligt.

§ 3 Interpellation om nytt arrendeavtal med Föreningen Stor-Stockholms koloniträdgårdar (nr 2009:22)

Anförande nr 10

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret, med den korrigering som också finns i det eniga ärende som ligger på fullmäktiges bord i kväll när det gäller den här femårsgränsen som ju är borttagen.

Anförande nr 11

M a r t i n M i c h e l (mp): Herr ordförande! Hos trädgårdskolonisterna, alltså hos dem som har lite större och finare stugor, finns det en oro för att deras besittningsskydd skulle försvinna med den avtalstext som är skriven. Jag har inte lyckats finna om det här med besittningsskydd stämmer eller inte, så jag är lite osäker på den frågan, men det skulle vara intressant att höra om borgarrådet Nordin möjligen har någon uppgift om hur det förhåller sig. Är det så att man tar bort en eventuell besittningsskydds rätt?

När det gäller det här med föreningsfriheten menar vi att det inte alls är olagligt utan att man ska kunna kräva i avtalstexten att medlemsföreningarna ska tillhöra paraplyorganisationen FSSK. Det har att göra med att den paraplyorganisationen har betydligt större resurser, både juridiska resurser och andra resurser, att kunna hjälpa sina medlemsföreningar när det gäller avtalstexter och i olika sammanhang där man behöver mer kompetens för att klara det.

I Sundbyberg till exempel har man i år skrivit ett nytt avtal mellan staden och koloniföreningarna där det också är inskrivet att föreningarna ska tillhöra FSSK. Varför man kan göra det där och inte här förstår jag inte riktigt. Det skulle jag gärna vilja ha ett svar på.

I Göteborg får man i dag betala upp emot en miljon kronor för en fin trädgårdslott med en stuga på. Är det den utvecklingen borgarrådet Nordin också vill se i Stockholm? Ska vi få så höga marknadsvärdespriser på den marken som kolonistugan ligger på så att det bara blir en liten sommarstuga för de allra rikaste, eller ska vi ha kvar det som vi har i Stockholm, att en kolonistuga i dag kostar ungefär 150 000 kronor och då är möjlig att köpa för betydligt fler människor?

Sedan skulle jag också vilja kommentera det här att Stockholms koloniträdgårdsföreningar ju inte är vilken avtalspart som helst. Här handlar det inte riktigt om att köpa och sälja tjänster. Det här är föreningar som gör staden en stor tjänst: Man sköter parker, man bidrar till stadens trivsel och så vidare, och jag hade önskat att SLK:s jurister hade haft en lite annan hållning och en annan ton mot de här föreningarna och FSSK i förhandlingarna så att de hade fått känna att de faktiskt har ett värde för staden och inte blir betraktade som vilken köpare som helst.

Anförande nr 12

Borgarrådet N o r d i n (m): När jag hör Martin Michel vet jag inte om han har tagit del av ärendet som ligger på fullmäktiges bord i kväll. Där är det väldigt klart att vi från stadens sida inte avser förändra någonting till det sämre. Vi har dock att anpassa oss till förändrad lagstiftning, och det är det som frågorna kring både avtal och besittningsskydd gäller och inte någon politisk vilja att göra försämringar för koloniträdgårdsrörelsen.

Jag tänkte mig redan här, herr ordförande, drista mig till att citera ur oppositionens särskilda uttalande: Stadens stöd till koloniträdgårdsrörelsen grundas i att vi ser det som en allmännyttig verksamhet som innebär liv och verksamhet i parker och naturområden. Att staden med viss regelbundenhet har möjlighet att ompröva markanvändningen för att tillgodose andra kollektiva nyttigheter som exempelvis kollektivtrafik och liknande är inte orimligt utan brukligt i liknande sammanhang. Detta måste givetvis prövas grundligt och motiveras.

Jag håller helt och hållet med om det ni säger i ert särskilda uttalande. Vad vi har haft att hantera här är en komplicerad situation som uppstår när man har 25-åriga avtal och lagstiftningen ändras under tiden. Där handlar det både om med vem föreningarna ska teckna avtal och frågan om besittningsskyddet. Vi har nu tittat så att vi inte gör några förändringar från stadens sida jämfört med tidigare avtal, utan de förändringar som krävs handlar om förändrad lagstiftning.

Alla som bedriver koloniverksamhet kan alltså känna sig helt lugna och trygga. I kväll får man ett nytt 25-årigt avtal.

Anförande nr 13

M a r t i n M i c h e l (mp): Jag ställer mig helt bakom oppositionens särskilda uttalande, och jag tog inte upp ett enda ord om just det uttalandet och dess innehåll. Jag förstår att det måste finnas en möjlighet för staden att kunna avstycka eller ta bort några kolonistugor någonstans för att till exempel bygga ut kollektivtrafiken. Men det måste ske med villkor, anser jag. Det måste ske så att de kolonister som då sägs upp och förlorar sina stugor får något slags kompensation eller att deras intressen tas till vara. Det får inte ske hur som helst, menar jag. Det är jätteviktigt!

Anförande nr 14

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är rätt sent att diskutera den här interpellationen i kväll när vi ändå har ett enigt ärende till senare i kväll när det gäller arrendeavtalet.

Jag har dock en liten följdfråga som jag som exploateringsnämndens vice ordförande blir intresserad av. Jag kan inte låta bli att ställa den: Om jag inte är felunderrättad är exploateringskontoret den instans som har värderat marken när det gäller det nya arrendeavtalet. När det är ett kontor eller en förvaltning inom staden som värderar avtalet kan jag tycka att det hade varit relativt sjyst att också remittera till exploateringsnämnden så att nämnden hade kunnat säga sitt när det gäller arrendeavtalet för kolonierna som finns på den mark som ändå hanteras av exploateringsnämnden.

Du säger att den inte remitteras till fastighetsnämnden och exploateringsnämnden, och jag önskar att få höra varför. Varför har du bedömt att inte den markägande nämnden behöver säga sitt i det här ärendet?

Anförande nr 15

Borgarrådet N o r d i n (m): Först vill jag säga till Martin Michel att det stadgas i avtalet att om man skulle göra en sådan förändring så krävs precis det som Martin Michel efterlyser. Då måste vi alltså ta fram ersättningsmark och på andra sätt bli överens. Det är precis så.

Det här är ett gammalt ärende, men det har varit en mycket bred remittering. Sedan har stadsledningskontoret haft att utifrån remissen sammanställa stadens engagemang i det här, eftersom det är ett avtal som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fattar beslut om. Vi har alltså sett det som viktigare att remittera till kolonirörelsen, och även stadsdelsnämnderna har varit involverade i den här remissomgången. Stadsledningskontoret har sedan fått avväga frågorna när det gäller markägandet och planer.

§ 4 Interpellation om försäljningen av fastigheten Fullbro 2:5 och överlåtelse genom fastighetsreglering av fastigheterna Fituna 2:1, Anneberg 1:1, Fräcksta 4:1, Fullbro 8:1, Källsta 1:9 och 3:4, Mora 3:1, Stenby 1:2, 2:1 och 3:1 i Nynäshamns kommun (nr 2009:23)

Anförande nr 16

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 17

M a r t i n M i c h e l (mp): Jag ska inledningsvis säga att det här gäller försäljningen av en av Stockholms stads absolut finaste gårdar med stora intressen för allmänheten i form av stränder, naturmark, kulturvärden och så vidare. Vi i oppositionen tycker att den här affären har gått väldigt snabbt, kanske för snabbt, till väga och ställer därför ett antal frågor kring detta. Den första frågan är: Vad är motivet för att ändra köpeavtalet från det första tjänsteutlåtandet?

Man delade alltså först ut ett tjänsteutlåtande som man sedan på sittande möte, på bordet, ändrar till ett helt annat tjänsteutlåtande på, som vi tycker, ett demokratiskt helt förkastligt sätt. Borgarrådet svarar: Fastighetsregleringsavtalet och köpeavtalet separerades i två olika avtal efter råd från en konsultfirma som fastighetskontoret anlitat för affären.

Men det är faktiskt inget svar på frågan. Det svaret leder bara till ännu fler frågor. Vad kan det vara för en konsult som vi inte har hört talas om? Varför anlitar man en konsult i den här affären och inte i någon annan? Det här är helt nya uppgifter för oss.

Fråga fyra: Är det affärsmässigt okej att sälja fastigheter under värderat pris? Svaret är: Affären är inte bara affärsmässigt okej utan mycket god för Stockholms skattebetalare. Reavinsten uppgår till 104,4 miljoner kronor.

Då menar jag så här: Borde inte reavinsten för att det ska vara en mycket god affär för skattebetalarna ha varit minst 135 miljoner kronor eftersom det belopp som ni nu vill sälja för, 124,4 miljoner, faktiskt är 30 miljoner lägre än det värderade priset? Det borde ha inneburit att den här speciella fastigheten inte hade sålts över huvud taget. Det är vad det säger mig.

Sista frågan: Är denna försäljning etiskt försvarbar? Med anledning av allt som har hänt i den här affären och alla de frågor som har ställts och de oklara svar vi har fått vill jag gärna att borgarrådet svarar en gång till på den frågan.

Anförande nr 18

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige och Martin Michel! När det gäller de konsulter som har anlitats är det precis som du själv beskriver: Det här är en unik affär med flera fantastiska fastigheter och en väldigt stor komplexitet. Det är väl inte så konstigt att fastighetskontoret använder sig av Sveriges bästa konsulter

inom området om man ska genomföra en sådan affär. Det finns också tydligt redovisat i ärendet att det är LRF Konsult, och det är inte konstigare än att vi anlitar andra typer av professionella bedömare i andra typer av verksamheter i staden.

Om reavinsten är tillräcklig är alltid en bedömningsfråga. I det här fallet är det 104 miljoner kronor, och vi tycker att det är rimligt att vi gör en vinst på 104 miljoner kronor i stället för att ha kvar en fastighet som varje år kostar skattebetalarna väldigt mycket pengar eftersom den går back och ger ett nettounderskott till vår budget i fastighetskontorets verksamheter. Eftersom den var ute på öppen budgivning blir det ännu tydligare att det pris som nu fastigheten ska säljas för verkligen är marknadspriset. Utbud och efterfrågan i en budgivning – det är mycket tydligt och klart ett bra pris och det bästa priset man kan få.

Jag har inte något annat svar på din fråga om försäljningen är etiskt försvarbar än det jag har gett skriftligt. Självklart är den det.

Anförande nr 19

M a r t i n M i c h e l (mp): Jag undrar då om fastighetskontoret har förhandlat med arrendatorn om höjt arrende, för det är klart att vi inte ska ha gårdar och egendomar som går med förlust. Det tycker jag är viktigt. Kostnaderna ska täckas av avgifter och arrendeavgifter. Har man försökt omförhandla arrendeavtalet? Enligt vad jag läste i ärendet gick den här gården 400 000 kronor back, och det kan inte vara någon jättestor summa. Det kanske arrendatorn hellre hade betalat än att nu bli av med sin gård, vilket det ser ut att finnas risk för.

Anförande nr 20

B o r g a r r å d e t A l v e n d a l (m): Jag tycker ändå att det bör finnas någon typ av anständighet i sådana här debatter. Det finns inte någon som kommer att bli av med någon gård. Det finns ett arrende, och det kommer att fortsätta. De som brukar marken kommer att kunna göra det, oavsett vem vi säljer till, för så ser regelsystemen ut. Det är ganska ohyfsat att stå och debattera någonting som faktiskt inte är sant.

Anförande nr 21

J o n a s E k l u n d (mp): Jag tycker att det är anmärkningsvärt att Kristina Alvendal tar den tonen och börjar prata om att det är ohyfsat i ett ärende där det ändå var så att när försäljningen återremitterades av fullmäktige innan sommaren så stod det klart att både oppositionen och majoriteten var överens om att ärendet faktiskt inte hade hanterats på ett rimligt sätt och att det fanns många oklarheter i detta.

Över huvud taget och till att börja med är både ärendet och försäljningen mycket konstigt hanterade. Varför har den borgerliga majoriteten valt att sälja fastigheten på ett sätt med fastighetsreglering och andra krumbukter som gör att såväl Nynäshamns kommun som arrendatorn förlorar sin lagenliga förköpsrätt och Stockholms stad helt och hållet själv kan bestämma i vilken mån de ska få den förköpsrätten och under vilka villkor det ska göras? Det vore bra att få svar på den frågan från Kristina Alvendal.

Hur kommer det sig att affären är genomtruffad i fastighetsnämnden utan att Kristina Alvendal och majoriteten tillät att ärendet återremitterades, trots att det fanns nya uppgifter vid sittande bord? Det är väl ett sådant tillfälle då man verkligen borde tillåta att ärendet återremitteras av nämnden. Det har Martin Michel frågat i interpellationen och inte fått något rimligt svar på.

Det finns mycket i den här affären som fortfarande behöver utredas.

Anförande nr 22

M a r t i n M i c h e l (mp): Jag vill absolut inte vara ohyfsad på något sätt, men det finns trots allt många frågor här. När jag frågade kontoret vad som har hänt i Fitunaärendet under sommaren fick jag veta att det inte hade hänt någonting. De väntade på att de 90 dagarna skulle löpa ut och att arrendatorn skulle återkomma med sitt hembud eller finansieringsplan.

Men plötsligt får jag alltså veta att det finns ytterligare en nyskriven kontraktshandling. Känner borgarrådet till det? Det har skrivits ett nytt köpekontrakt med den tidigare tilltänkte köparen, parallellt som man har lämnat uppdraget åt arrendatorn att inkomma med en finansieringsplan för köp av Fituna. Det tycker jag är en väldigt besynnerlig hantering, och jag skulle gärna vilja veta varför man har gjort på det sättet. Det är visserligen villkorat och kräver beslut härifrån, men ändå: att parallellt lägga fram ett sådant köpekontraktsförslag leder till väldigt mycket oro och frågor.

Anförande nr 23

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det kom frågor om varför affären är gjord genom en fastighetsreglering, och det är precis samma svar nu som det har varit varenda gång ni har ställt den frågan: Enligt de konsulter som är bäst på detta i Sverige var rekommendationen att genomföra affären på det sättet eftersom det skattemässigt är fördelaktigast för båda parter, både köparen och säljaren.

Det var efter att både arrendatorn och kommunen hade tackat nej, och därför uppfattade fastighetskontoret att det inte fanns något intresse vare sig från arrendatorn eller från kommunen att förvärva Fituna.

Därefter, tillsammans med en del andra uppgifter, blev det mer och mer oklart om arrendatorn hade uppfattat att han hade fått ett erbjudande och om han hade svarat ja eller nej på det. För att dessa oklarheter helt och hållet skulle försvinna sade vi att det var rimligt att han nu fick sommaren på sig och enligt arrendelagstiftningen den tid han behöver.

Han har nu haft denna tid att presentera en plan för finansiering, precis som vilken säljare eller köpare som helst, och det är klart att det inte är så konstigt om fastighetskontoret under den tiden också har parallella kontakter med den ursprungliga köparen för att se att om det är så att arrendatorn inte har en finansiering som fungerar, är den ursprungliga köparen som faktiskt vann budgivningen, fortfarande intresserad?

Det är den enda kontakt som har funnits vad jag känner till.

§ 5 Interpellation om dramatisk ökning av försörjningsstödet och dess konsekvenser för övrig verksamhet (nr 2009:24)

Anförande nr 24

Borgarrådet **K r i s t e r s s o n** (m): Jag ber föga dramatiskt att få hänvisa till det utdelade interpellationssvaret.

Anförande nr 25

K a r i n R å g s j ö (v): Tack för svaret, Ulf! Vi kunde se att försörjningsstödet har gått ned lite från juli, men jag tror tyvärr att siffrorna kommer att peka uppåt. Det är jag orolig för. I värsta fall kan kostnaderna för ekonomiskt bistånd öka med upp till 20 procent i år, men vi hoppas väl alla att det ska bli en lite ljusare bild.

Speciellt utsatta är ungdomar och unga vuxna. Sedan 2008 ökar ungdomars bistånd snabbare än biståndstagandet totalt, och det tycker jag är väldigt allvarligt. Arbetslöshetssiffrorna är väldigt oroande just för ungdomar och unga vuxna, och det kan avspegla sig just i försörjningsstödet.

När det gäller 18–24-åringar har arbetslösheten ökat med 67,6 procent på ett år. Arbetslösheten för utrikes födda i samma målgrupp har ökat med 91,5 procent. Långtidsarbetslösheten i den här målgruppen har ökat med 109,5 procent. Det är tunga siffror för en målgrupp som ligger långt utanför arbetsmarknaden, och det kan bidra till att försörjningsstödet ökar.

Vi vill gärna se lite radikala åtgärder när det gäller att hitta jobb till ungdomar, men jag blir orolig. Det märkliga är, Ulf, att nu ska även jobbtorgen spara 1,2 miljoner. Jag undrar: Är det verkligen rätt metod för att få ned de här siffrorna totalt? Jag förstår inte det riktigt.

Det finns många parallella processer i ett land där regeringen också har valt att skära i a-kassan, och många riskerar att bli utkastade från sjukförsäkringen. Vi talar om sjuka män och kvinnor med mycket liten chans att få jobb. Du lyfter fram regeringens nya lösning för de här sjuka kvinnorna och männen, men de är ju ständigt oroliga över att till slut bli hänvisade till socialtjänsten. Fattigfällan slår igen om många stockholmare just nu.

Du lyfter fram Försäkringskassans problem, och det är bra. Jag tycker också att du ska tala med Husmark Pehrsson som är din moderata minister i den här frågan. Vad jag har hört är Försäkringskassans problem just nu i det närmaste oändliga.

Det finns en annan aspekt i det här, och det är att ni har valt att lägga anslaget för försörjningsstöd i samma anslag som allt annat. Det kan få konsekvenser, för när försörjningsstödet ökar så minskar ju utrymmet på andra områden. Vi pratar om äldreomsorg, verksamhet för utsatta barn, förskola och så vidare. Du talar om historiskt låga nivåer av kostnader för försörjningsstöd, men jag tycker ändå att jag kan se de här problemen. Enskede-Årsta-Vantör är en av de stadsdelsnämnder som betalar ut mest försörjningsstöd i Stockholm. Under juni fick nästan 1 600 hushåll

ekonomisk hjälp – en siffra som kan jämföras med hela stadens 10 800 hushåll som får stöd. ”Fortsätter arbetslösheten i samma takt vet jag inte hur hösten ska gå ihop” säger Margareta Selin, avdelningschef för individ- och familjeomsorgen, i tidningen ETC.

Har du något svar till Enskede-Årsta-Vantör, Ulf?

Anförande nr 26

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Enligt septemberprognosen från USK kommer kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med 13 procent jämfört med utfallet för 2008, och 2010 med 13,3 procent jämfört med 2009.

I stadsdelarna kommer detta framför allt att leda till att man tar resurser avsedda för kärnverksamheter såsom förskola och äldre- och handikappomsorgen för att klara det ekonomiska biståndet. Konsekvensen blir att kvaliteten i dessa verksamheter försämras avsevärt.

Du säger själv, Ulf Kristersson, att utflödet från jobbtorgen har minskat och antalet inskrivna har ökat. Om jag minns siffrorna rätt har de ökat från 5 500 till drygt 6 000. Du säger vidare i ditt svar att det är någonting ni arbetar med och att ni försöker finna lösningar. Vilka är lösningarna?

Jag har under förra veckan besökt jobbtorgen och träffat en fantastisk personalgrupp. De gör allt de kan för att hjälpa människor att få jobb, men jobben är få och långtidsarbetslösheten ökar, framför allt för ungdomarna.

Det som också har framkommit är att sjuka människor av stadsdelarna tvingas att gå till jobbtorgen trots sjukdom, annars förlorar de sin ersättning. I ett fall, fick jag veta av personalen, var man tvungen att ringa ambulans för att få en aspirant till sjukhus. Detta var vid Telefonplan. Man säger också att det är många som mår dåligt och ändå är på plats. Personalen är snäll. De lånar ut vilrummen till dem som är sjuka. Bilden har bekräftats i Vällingby.

När jag var i Kista berättade till min häpnad personalen för mig att många ungdomar existerar varken hos jobbtorgen, i stadsdelen eller i statistiken över huvud taget. De försörjer sig helt enkelt genom kriminella handlingar.

Det jag upplever och den slutsats jag drar är att ni från majoritetens sida blundar för den verklighet som råder i Stockholms stad.

Anförande nr 27

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Först och främst vill jag säga att det både gläder mig och hedrar er att ni numera äntligen besöker jobbtorgen och inte bara sitter och recenserar dem gnälligt från åskådarplats. I tre års tid har ni varit emot varje steg vi har tagit med jobbtorgen. Ni har varit emot allt vi har gjort. Nu har ni åtminstone kommit så långt att de är värda ett besök. Jag tycker det är djupt imponerande.

Krisen slår hårt mot hela Sverige. Det är ingen nyhet. En av orsakerna till att vi inrättade jobbtorgen över huvud taget var ett långvarigt bekymmer med försörjningsstöd som vi därefter, utan att ha en aning om det, ska jag medge när vi började med det här arbetet 2006, insåg vidden av i krisens spår.

För sex månader sedan trodde vi att eländet i dag skulle vara oändligt mycket värre. Vi trodde på en dramatisk ökning av socialbidragen. Vi trodde på en enorm ökning av arbetslösheten. Jag är den första att säga att man aldrig ska glädjas över att problemen inte är fullt så illa som vi en gång trodde, men vi som arbetar operativt med frågorna måste ändå någon gång titta på hur problemen ser ut. Då kan vi konstatera att fullt så illa som i våra egna värsta prognoser har det inte varit.

Jag är den allra första att säga att detta långt ifrån i huvudsak beror på vårt fantastiska arbete. Konjunkturen har än så länge inte slagit lika hårt i Stockholm som vi trodde för bara sex månader sedan. Miljonerkrönsfrågan återstår att besvara: Är detta bara det faktum att konjunkturcykeln ligger sent i Stockholm, att vår breda och djupa arbetsmarknad och vår ganska avancerade tjänstesektor ligger sent och att det onda kommer bara om några månader, eller bygger detta på att arbetslösheten kommer att slå mindre hårt i Stockholm?

Det är många frågor som ännu inte är besvarade. Det finns inget skäl att slå sig till ro, men faktum är att jobbtorgen fungerar. Fullt så illa som vi själva trodde att det skulle bli har det inte blivit. Vi har en 13-procentig ökning av socialbidragen. Det är en bråkdel av vad det är i många delar av riket. Det är väsentligt mycket mindre än de andra storstäderna i Sverige. Det är skäl att vara stolt, men det är inte skäl att vara nöjd, Abdo Goriya.

Jobbtorgens resultat är bättre än de jag angav i interpellationssvaret, helt enkelt för att jag inte hade de senaste siffrorna. Det är rätt som jag har skrivit i svaret, att fler människor har skrivits in eftersom fler människor har blivit arbetslösa. Men det är fel som jag skrev att färre lämnar för egen försörjning. Fler lämnar nu för egen försörjning än för ett år sedan – ganska exakt 80 personer fler i augusti 2009 jämfört med i augusti 2008.

Det är inte heller skäl att slå sig till ro, men det är skäl att säga att det vi gör fungerar. Mycket återstår dock att göra.

Anförande nr 28

K a r i n R å g s j ö (v): Ulf! Jag står här med de senaste siffrorna när det gäller ungdomar och unga vuxna, den grupp som jag är mest orolig för. Septembersiffrorna, alltså från den 8 september 2009, pekar på en ökning. Det bara är så. Vi vill gärna se lite åtgärder när det gäller unga vuxna, för alla forskningsrapporter som finns pekar på att unga människor som hamnar utanför arbetsmarknaden tenderar att stanna utanför arbetsmarknaden. Detta är ett otroligt allvarligt problem som jag hoppas att ni tar tag i.

Man kan se på andra effekter av vad som händer när det gäller ekonomin i Stockholm. Man kan se att stadsdelarna exempelvis efterfrågar färre och färre boenden och

vårdplatser för missbrukare. Det kan man ju tolka lite hur som helst. Jag tolkar det nog som att man börjar skära i vård till missbrukare.

Jag tycker att det har blivit stora konsekvenser på det sociala området. Det fattas helt enkelt resurser. Jag kan bara nämna Maria Ungdom som ni återigen tänker spara lite på. Jag kan nämna att enheten för hemlösa ska spara. Jag kan nämna att det fattas i runda slängar 100 miljoner till utsatta barn för att Stockholm ska kunna leva upp till socialtjänstlagen.

Jag tolkar det som att du, Ulf, tycker att sänkningen av skatten är en väldigt bra modell just nu, och att sänkt a-kassa och minskade ersättningar för sjukförsäkring inte slår mot Stockholm. Jag tycker att vi ser någonting helt annat. Att försörjningsstödet ökar i stadsdelarna och äter upp annan verksamhet kan jag också se.

Jag tycker nog att jag förväntar mig andra insatser när det gäller exempelvis ungdomar och unga vuxna som är arbetslösa. Vi efterlyser dessa åtgärder, och vi ser inte att ni har några fiffiga åtgärder, förutom det som sker på jobbtorgen där man helt uppenbart inte fångar in den här gruppen som verkligen behöver fångas in. Det är bara ord och väldigt lite action, även om jobbtorgen rullar fram och tillbaka. Det sorgliga är också att ni samtidigt väljer att skära i jobbtorgen under den lågkonjunktur vi ändå befinner oss i. Det är lite märkligt och lite kontraproduktivt.

Jag efterlyser alltså fortfarande åtgärder från er. Det här kan inte ens du fixa genom ett välregisserat medieutspel.

Anförande nr 29

A b d o G o r i y a (s): Ulf Kristersson! Du säger att vi har avslagit jobbtorgen. Skälet till att vi avslog ert nya förslag är att vi redan hade motsvarande jobbtorg i de lokala stadsdelarna. Resultaten av det har varit mycket bra. Du kommer ihåg när du och jag hade en debatt om Lunda Nova-projektet där resultatet visade sig mycket bra. Vad var det ni gjorde 2007? Ni minskade resurserna med 50 procent till det projektet där 100 långtidsarbetslösa var med, fast resultatet ju var mycket positivt: 33 av dem fick ett jobb, cirka 20 fick gå till vidare studier, cirka 30 till olika arbetsmarknadsåtgärder och 20 hade man misslyckats med.

För det andra säger du att det är bra med de här besöken. Vi är självklart ansvariga. När vi har en ny organisation är det min och kanske också din uppgift att besöka de här verksamheterna. Jag skulle gärna rekommendera dig att besöka de här verksamheterna och höra det som de har sagt till mig. Det jag vill att du ska svara på i dag är: Vad kommer du att göra för de människor som tvingas att vistas på jobbtorgen, fast personalen måste ringa ambulans för att de ska tas till sjukhus? En del personal mår också dåligt över att dessa personer tvingas vara där.

Sedan pratar du om att det är många som får egen försörjning. När man hör dig prata om egen försörjning låter det som att de får jobb. När jag träffade personalen vid Telefonplan frågade jag dem hur många aspiranter de hade. Det var totalt 955. Hur många har gått till egen försörjning? Då säger de 47 procent, men hur många har fått riktiga jobb? Det var bara 30 personer som fick riktiga jobb. Försök alltså inte att stå

här och lura människor att de går till egen försörjning och ge en bild till människor att de får någon form av arbete.

Jag hoppas verkligen att du svarar på de frågor jag ställde.

Anförande nr 30

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag är som de flesta av er vet ingen stridens man. Jag brukar hellre se till det som förenar än till det som skiljer. Men kom inte dragandes med några uppfattningar om att ni i grund och botten gillar jobbtorgen, att ni har varit bakom idén, att ni har stöttat själva tanken! Ni har bekämpat jobbtorgen från dag ett, med hugg och slag.

Jag kan leva med den konflikten. Jag kan leva med att ni är emot allt vi gör. Jag kan leva med att ni egentligen hellre vill ha fler bidrag än att folk ska anstränga sig och få hjälp att komma tillbaka. Men kom inte här och säg att ni egentligen är jobbtorgens främsta vänner!

På en punkt vill jag ge er båda rätt: Det är svårt att veta exakt hur mycket pengar man ska lägga ned på detta. Det är svårt att veta om vår budget för jobbtorgen totalt sett är den riktiga. Vi har satsat väldigt mycket pengar på jobbtorgsorganisationen. Vi kommer att satsa ännu mer pengar, vågar jag nästan avslöja. Men det är svårt att veta om det är rätt avvägning. Det är väldigt svårt att veta.

Jag vill er rätt i ett avseende till, och det gäller Försäkringskassan. De vållar oss väsentliga bekymmer just nu. Inte primärt för att de omprövar för människor som har varit sjukskrivna mycket länge. Det är bra att människor inte är sjukskrivna i tusen år, som Täppas sade häromdagen i radio, framför allt ifall de inte måste vara det. Men det är likväl ett problem att Försäkringskassan är så långsam i många av sina utbetalningar att flera stadsdelar tvingas gå in och betala ut korrekta men i grund och botten obehövligen försörjningsstöd för att Försäkringskassan inte gör sitt jobb. Det är ett stort problem, och där är jag villig att instämma i all tänkbar kritik.

Låt oss vara korrekta när det gäller siffrorna. Ungdomsarbetslösheten är utan tvekan vårt största och allvarigaste bekymmer. Det finns ingen åsiktsskillnad i den frågan. När det gäller den långvariga arbetslösheten är det i ännu högre grad det stora bekymret. Siffrorna är allvarliga, men vi gör något åt dem. Vi har 2 617 personer mellan 18 och 24 år som är arbetslösa i Stockholms stad enligt Arbetsförmedlingens statistik. Jag vet att de jobbtorg som arbetar allra mest med unga människor är dem som hittills har varit mest framgångsrika, delvis ganska naturligt av det enkla skälet att många unga människor står närmare arbetsmarknadens behov än många som har varit utanför arbetsmarknaden i väldigt många år. Men vi har också många människor här som aldrig någonsin har haft ett jobb, som inte har någon CV att visa upp. Att anstränga oss ännu mer när det gäller unga människor på jobbtorgen, i samarbete med Arbetsförmedlingen, är nog vår tids största arbetsmarknadspolitiska uppgift. Ingen fråga ägnar vi mer möda än den.

Anförande nr 31

K a r i n R å g s j ö (v): Du står och säger att vi har varit extremt kritiska till jobbtorgen, men nu tittar vi ju på hur de fungerar. Det är det som är intressant nu. Det är då vi återkommer till den här gruppen unga vuxna. Även om du står här och säger att du tar det här på djupaste allvar ser vi ingen riktig action. Vi har diskuterat detta tidigare i den här salen. Vad behöver unga vuxna som exempelvis är drop-outs från grundskolan och gymnasieskolan? Jo, de behöver utbildning. Tycker du att ni har riktat utbildningsinsatser till den här gruppen? Vi vet ju alla att den här målgruppen, 16-24 år utan utbildning, inte kommer att ha en chans på arbetsmarknaden om de inte får en ordentlig utbildning. Det är liksom a och o. Där ser vi inga riktade insatser.

Det handlar också om vad man har gjort för typ av upphandlingar när det gäller jobbtorgen. Nu har man gjort om upphandlingarna, för det var inte så lyckat i första svängen. Det är bra att ni har utvärderat det och tittat lite mer på vad de olika entreprenörerna kan utföra för jobb på just jobbtorgen. Men när det gäller ungdomsarbetslösheten kommer vi att titta på den och följa den väldigt noggrant.

Oskar Nordström som är docent i nationalekonomi har tittat på det här och gjort en studie av 18- och 19-åringar som slutförde praktiska eller tvååriga gymnasielinjer 1991 och 1994 och som inte fick något jobb. Tittar man på dessa unga människor tio år efteråt ser man att oerhört många av dem inte har skaffat sig jobb. De står fortfarande utanför arbetsmarknaden och tickar. Det är den gruppen vi ser i stadsdelarna som inte kommer in på arbetsmarknaden. Man kommer inte in i samhället och får till slut psykiska problem. Det här är också en klassfråga, för när man tittar ut över Stockholm ser man att det inte är på Östermalm, Norrmalm, Kungsholmen eller Södermalm som arbetslösheten i den här målgruppen är hög. Det handlar om helt andra stadsdelar.

Vad vi efterlyser i det här är riktade vettiga insatser som lyfter de här unga killarna och tjejerna innan de fastnar i ett totalt utanförskap.

Anförande nr 32

A b d o G o r i y a (s): Beträffande avslaget, Ulf Kristersson, har jag inte sagt något annat än att vi ville avslå ert förslag eftersom vi hade en verksamhet som motsvarade jobbtorgen i de olika stadsdelsnämnderna. De hade nått mycket goda resultat.

Sedan anklagar du oss för att vara för bidrag i stället för jobb. Det finns inget parti som har jobbat så mycket för att alla människor ska få ett jobb som Socialdemokraterna. Det jag däremot lyfter upp utifrån de här besöken är att vi har sjuka människor. Jag hoppas verkligen att du ska besöka jobbtorgen på Telefonplan, i Vällingby och i Kista och lyssna på personalen. Det finns sjuka människor som bara sitter där för att ni tvingar dem att gå dit. Det är stor skillnad mellan vårt och ditt parti. Vi socialdemokrater står för arbetslinjen, men vi ska ta hand om människor på ett humant sätt.

Avslutningsvis vill jag säga något om ungdomsarbetslösheten. Enligt prognosen ökar den med 46 procent. Vi har en hel del stadsdelar i de utsatta områdena där en hel generation varken har något jobb eller går någon utbildning. I Husby har till exempel

40 procent av ungdomarna inte något jobb eller någon utbildning att gå till. Så är fallet i många av stadsdelarna i ytterstaden.

Jag skulle vara glad om du kunde svara på mina frågor om de här sjuka människorna som tvingas att vara på jobbtorgen.

Anförande nr 33

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag köper det. Det är bra att vi numera är överens om att frågan är hur vi gör jobbtorgsorganisationen bättre och hur vi arbetar bättre för att människor som har bidrag ska komma tillbaka till egen försörjning och att det är det vi diskuterar snarare än att tjafsas om huruvida jobbtorgen är en bra eller dålig idé. Om ni är lika nöjda med den debatten som jag tycker jag att vi lägger den bakom oss.

Beträffande egenförsörjning har vi aldrig sagt något annat än att själva grunduppgiften för jobbtorgen är att undvika långvarigt beroende av socialbidrag. Det kan finnas många skäl till att lämna socialbidrag utan att ha ett vanligt jobb. Många går till exempel till studier som har andra legitima försörjningsbaser. De allra flesta går till jobb. Ett ganska stort antal människor lämnar plötsligt jobbtorget därför att de inte längre behöver socialbidrag, men de har av naturliga skäl ingen allmän plikt att upplysa vare sig socialsekreterare eller jobbtorgspersonal om exakt vart de har tagit vägen i stället. Den viktiga uppgiften är att undvika långvarigt beroende av socialbidrag. I den delen lyckades vi till 46 procent under föregående år. Jag är stolt men inte nöjd. Det funkar bra, men mycket kan göras ännu bättre.

Slutligen vill jag säga att de sjuka inte ska vara på jobbtorgen. Det finns en mycket tydlig instruktion som både socialsekreterare i stadsdelarna och jobbtorgsorganisationen har fullt klart för sig. Man ska ingå i målgruppen för jobbtorgen. Man ska vara till minst 50 procent arbetsför. Man ska kunna ta ett arbete. Det händer – inte alls ofta, men det händer naturligtvis – att socialtjänsten och jobbtorgspersonalen har olika uppfattningar om en enskild aspirant, som de heter, som kommer till jobbtorgen. I de fallen förs de tillbaka. Man har en diskussion och ett samråd. Är man inte överens går det till chefsråd för att man ska klarlägga att man verkligen har rätt person på rätt ställe. Ingenstans finns det en tolerans för att sjuka människor, som ska vara sjukskrivna, ska vara på jobbtorgen. Ingenstans finns det ett utrymme för att människor som i grund och botten har missbruksproblem eller andra sociala problem ska vara på jobbtorgen. På jobbtorgen är man därför att man har socialbidrag för att man inte har ett eget arbete och en egen försörjning. Det minskar inte betydelsen av alla de människor i Stockholm som har socialbidrag av en massa andra skäl, men det ska inte heller misstänkliggöra alla människor på jobbtorgen för att ha andra sociala bekymmer än dem de faktiskt har, det vill säga brist på arbete.

*§ 9 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Avknoppningar*

Anförande nr 34

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ställer min fråga till Sten Nordin med anledning av den senaste tidens avknoppningsdiskussioner och debatter och beslutet att man inte avknoppar mer nu. Sten Nordin sade så sent som den 25 maj i år, som ett svar på en interpellation från Ann-Margarethe Livh, att staden verkligen inte har skänkt bort några skatte kronor. Ambitionen är tvärtom att Stockholms skattebetalare ska få mer valuta för pengarna. Då undrar jag hur du kommenterar det som har hänt till exempel i förskolan i Årsta där en enskild avknoppare har tagit ut 3,4 miljoner i vinst.

Anförande nr 35

B o r g a r r å d e t N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag tänker inte diskutera ett enskilt fall i fullmäktige. Det pågår en utredning från utbildningsförvaltningen när det gäller förskolan i Årsta. Låt oss avvakta den utredningen. Jag tror att man i medierna har kunnat ta del av min spontana reaktion på den här vinsten.

Fru ordförande! Låt mig också säga att vi har tittat igenom känt material, och då kan man säga att det här uttaget är ett undantag i sin storlek.

Synen på avknoppningar styrs inte av enskilda händelser, utan det styrs av två saker. Det ena är den vilja som vi i alliansen har, och som vi kommer att fortsätta att ha, att det ska skapas valfrihet och mångfald även inom välfärdens verksamheter. Det andra är självfallet att vi ska följa de givna riktlinjer som gäller både på EU-nivå och på nationell nivå i Sverige. Där är det bekant att det har kommit utslag, och det pågår en prövning nu eftersom Näringsdepartementet ska inkomma till EU-kommissionen med sitt synsätt på det som har kallats för avknoppning.

Elisabeth Brandt Ygeman tillhör kanske inte de främsta läsarna av mitt veckobrev, men där har jag redovisat vad vi i alliansen har sagt om vad som gäller för avknoppning till dess att vi hinner lägga fram en ny budget där vi kan lägga fram för fullmäktige hur vi anser att detta ska skötas och hur vi ska fortsätta att arbeta för att skapa mångfald och valfrihet i välfärden inom givna regler.

Anförande nr 36

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ni hävdade ju själva så sent som i förra veckan i kommunstyrelsen att avknoppningens låga priser för det man tar över, som det bland annat har varit diskussion om i Bromma, på Norrmalm och på Södermalm, skulle bero på att man inte har en garanterad kundstock som följer med verksamheten. Då är frågan: Är det vanligt att en garanterad kundstock följer med i andra verksamheter som köps och säljs?

Anförande nr 37

Borgarrådet N o r d i n (m): Nu vill Elisabeth Brandt Ygeman diskutera historien och hur Stockholms stad och många andra har följt och anser sig ha följt det regelverk och de principer som gällde då. Avknoppningar är inget nytt. Det har förekommit sedan början av 90-talet för att ge personalen en möjlighet att ta över verksamheter. När staden har yttrat sig har vi yttrat oss över hur staden har agerat då. Nu är frågan hur vi agerar framåt i tiden. Där har det skett en förändring. Även om Elisabeth Brandt Ygeman aldrig skulle medge det har vår politik i hög grad lyckats därför att det i dag finns en mångfald som skapar de här immateriella värdena.

När det gäller frågan om kunderna följer med kan man se det på två sätt till exempel i en förskola. Vi kommer att borra djupare i det. Det ena handlar nämligen om att vi inte har några säkra kunder eftersom vi, tack och lov, har valfrihet. Å andra sidan kan ett geografiskt område innebära en viss säkerhet på kundsidan därför att man gärna har dagis nära där man bor. Så enkelt är det. Det kommer vi att titta djupare på.

Anförande nr 38

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Du säger nu att detta skulle ha lett till en ökad valfrihet, men förutom att man vill ha en förskola som ligger nära är det också så att de föräldrar som man pratar med inte har så många andra alternativ. Det finns bara Kulturkrabaten eller Kulturkrabaten att välja på. När det gäller äldreomsorgen på Södermalm har det funnits ett väldigt begränsat urval och ingen kommunal äldreomsorg att välja på. Min poäng är att avknoppningar inte per definition leder till ökad valfrihet för medborgarna, utan det har lett till att enskilda människor i personalstyrkan kanske har fått ta över en verksamhet och på det viset har fått använda skattebetalarnas pengar på ett väldigt felaktigt sätt.

I andra fall diskuterar vi här hur man använder sig av skattebetalarnas pengar. Här ska vi helt plötsligt avvakta en massa olika beslut. Jag tycker att finansborgarrådet borde kunna ha en uppfattning som är mer tydlig.

Anförande nr 39

Borgarrådet N o r d i n (m): Finansborgarrådet har en mycket tydlig uppfattning som jag klart har redogjort för både i mitt veckobrev och i pressen. Två saker gäller. Den ena är att vi tänker fortsätta att driva frågan om valfrihet och mångfald i välfärdens olika verksamheter. Vi ser gärna att personal har möjlighet att förverkliga sina idéer och driva företag om man vill. Det måste dock ske på ett sätt som är sjyst och som följer det regelverk som man bestämmer på annan ort och inte här. Det påverkas dessutom av att vi i dag har en marknad där det finns många aktörer, vilket jag tycker är glädjande. Det är inte så konstigt att det för med sig att det kan bli en helt annan värdering i dag av en avknoppad verksamhet än det blev 1992 eller när de första verksamheterna knoppades av. Då fanns det inte någon marknad. Då fyllde avknoppningarna en väldigt viktig funktion för att skapa den här valfriheten och mångfalden. I dag är det, tack och lov, så att valfriheten och mångfalden inte står och faller med avknoppningar.

Fråga nr 2. Norra Stationsområdet

Anförande nr 40

Borgarrådet Ruwaida (mp): Den nya stadsdel som ska byggas på Norra Stationsområdet är viktig för att främja en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling av vår stad. Den nya stadsdelen kommer att ha 13 000 boende och 30 000 arbetande, och kräver också en spårbunden kollektivtrafik. Själva planförslaget förutsätter en förlängning av tunnelbanan från Odenplan till Norra station och Karolinska sjukhuset. Men enligt länstrafikplanen finns det i dag ingen finansiering av tunnelbanan inom hela planperioden som sträcker sig ganska långt fram. Jag vill fråga finansborgarrådet vad detta innebär för genomförandet av byggandet av Norra Stationsområdet.

Anförande nr 41

Borgarrådet Nordin (m): Fru ordförande! När det gäller själva planen vill jag hänvisa till stadsbyggnadsborgarrådet. Jag minns dock en tidigare diskussion här då man just lyfte fram att i vår plan har man ritat in tunnelbanan, men den står inte och faller med det. Inom ramen för den går det också att klara av annan spårbunden trafik, om jag är rätt underrättad. Det tycker jag är väldigt viktigt. Om man av ekonomiska skäl inte kan klara den här tunnelbanelinjen måste man titta på andra möjligheter. Som jag tror att Yvonne Ruwaida har snappat upp är jag ganska varm anhängare av att vi använder spårbunden trafik för att bygga ut kollektivtrafiken i Stockholm.

Jag håller med om att detta skulle vara en stor vinst när det gäller Norra Stationsområdet. Det skulle alldeles självklart vara en miljövinst, men det skulle också vara en vinst för områdets attraktionskraft, stadsmässighet och många sådana saker. Det är absolut önskvärt att vi kan få en spårbunden trafik. Det fanns en bedömning att den här tunnelbanan skulle kosta 3 miljarder kronor. Det är trots allt ett ansenligt belopp, och vi har många prioriteringar att göra för att se om man kan klara detta på annat sätt. Detta bromsar på inget sätt vår planering av Norra Stationsområdet. Det är mitt viktiga besked till Yvonne Ruwaida och till kommunfullmäktige.

Anförande nr 42

Borgarrådet Ruwaida (mp): Att bygga en hel stadsdel med så många boende och så många arbetsplatser utan att ha spårbunden kollektivtrafik vore en total katastrof. Då kommer vår stad inte att utvecklas på ett ekologiskt och socialt hållbart sätt. Det kommer att vara en katastrof om en sådan här stor stadsdel byggs utan spårbunden kollektivtrafik.

Enligt vad jag vet om själva planförslaget har man väldigt tydligt sagt att skulle det inte bli en tunnelbana måste man göra stora förändringar av gatunätet för att kunna se till att det finns plats för spår på ytan eller för bussar. Det är så stora förändringar att det måste innebära en framskjutning av byggandet av Norra Stationsområdet. Något annat kan inte jag se. Jag tycker att det är konstigt att tro att det planförslag som ligger, som utgår från tunnelbanan, bara skulle kunna ligga kvar i en sådan situation.

Anförande nr 43

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Från stadens sida kommer vi att fortsätta att driva frågan om spårbunden kollektivtrafik till Norra Stationsområdet precis på samma sätt som vi nu planerar spårbunden kollektivtrafik till det nya området i Norra Djurgårdsstaden. Där är spårbunden kollektivtrafik en mycket viktig del.

Jag har inte fått den informationen att om man byter från till tunnelbana till ytspårtrafik måste man göra om planen så mycket att vi på grund av det drabbas av förseningar, utan här kan man driva processen vidare. Såvitt jag är informerad håller man nu på med att studera trafikföringsfrågorna i Norra Stationsområdet så att de ska bli de bästa möjliga för transport, miljö och stadsmässighet. Med den information jag har i dag kan jag inte se att bytet från tunnelbana till ytspårtrafik skulle bromsa det här projektet. Det är definitivt inte stadens uppfattning att så ska ske.

Anförande nr 44

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag tror att vi kan vara överens om att vi måste se till att vi får ett väldigt snabbt besked om hur Norra Stationsområdet ska bli försörjt av kollektivtrafik. Om de här planerna på tunnelbana inte är aktuella hoppas jag att det görs så snabbt att man kan göra de förändringar av gatunätet som behövs för att man ska kunna ha till exempel spårtrafik på ytan. Jag är orolig för att man inte ser problem med att planförslaget utgår från tunnelbanan i dag. Jag hoppas verkligen att vi väldigt snart får besked från era kolleger i landstinget om hur man ser på finansieringen av kollektivtrafiken i regionen.

Anförande nr 45

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Låt mig avsluta med att säga att det självfallet är mycket angeläget att man snabbt sätter ned foten för vilken typ av kollektivtrafik man ska ha till Norra Stationsområdet. Det är en mycket stark uppfattning från stadens sida att det ska vara spårbunden kollektivtrafik.

Fråga nr 3. Förlängning av erbjudanden vid ombildningar

Anförande nr 46

A n n M a r i E n g e l (v): Det pågår uppslitande strider mellan grannar i många av kommunens hyreshus, Joakim. Vi är ganska många som har fått ta del av olika rapporter om hur det kan gå till, och en del är lite hårresande när det gäller brister i föreningsprinciper och sådant. Det finns nu en stor osäkerhet hos många om vad som egentligen gäller från stadens sida. I våras ställde jag en fråga i koncernstyrelsen om det kommer att bli några fler förlängningar. Då fick jag ett entydigt nej som svar. Sedan har det i alla fall skett i en del fall. Jag skulle vilja ha ett väldigt tydligt svar från dig som fastighetsborgarråd på frågan: Kommer staden att förlänga erbjudanden om omvandlingar till bostadsrätt utöver de tider som har angivits?

Anförande nr 47

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! För det första har jag hand om bostadsbolagen och är inte fastighetsborgarråd. Den bostadsrättsförening som får ett erbjudande om att köpa en fastighet har normalt sett tre månader på sig med möjlighet till förlängning. De allra flest begär att få förlängning eftersom man inte anser att man hinner slutföra processen på tre månader. Sedan har vi haft en finansiell oro under våren som gjorde att man generellt sett meddelade förlängning till dem som så önskade. Det sker inte alls i vissa fall, som du säger, Ann Mari. Det normala är att man klarar av detta inom de sex månaderna. Sedan har det mig veterligen varit fråga om att det aktuella bolaget som säljer i något enstaka fall har glömt någon detalj som har rört parkeringsplatser och annat. Där har man gjort en förlängning för att reda ut den frågan.

Det som har varit på tapeten de senaste dagarna är att det har varit en väldig oreda på en stämma där det har funnits inblandade som inte alls har bött i fastigheten som möjligen har bidragit till detta, om man ska tro de uppgifter som har kommit bolagen till del. I ett enskilt fall har bolagsledningen bestämt sig för att ge en förlängning på ytterligare några veckor för att hyresgästernas vilja ska redas ut.

Anförande nr 48

A n n M a r i E n g e l (v): Jag beklagar att jag inte kunde få ett svar från dig. Jag ville ställa frågan till Sten Nordin. Jag ställde frågan i koncernstyrelsen, och jag fick ett entydigt nej till svar. Det kommer inte att bli några förlängningar. Det exempel som du nämnde handlar om Kastanjegården. De har alltså först fått sex månader, sedan två månader, sedan ytterligare några månader och nu senast från 9 till 17 september. De har haft möten den 1 september, 9 september, 16 september och 17 september, och de har inte lyckats få ihop en majoritet. Nu ska de alltså få ytterligare några veckors förlängning från staden.

Jag undrar om du tycker att det är rimligt att det ska gå till så utifrån alla hyresgästers perspektiv. Är det inte så att om man får en tid är det den som ska gälla och ingenting annat? Men det är tydligen inte så, utan man får hålla på tills man har fått en majoritet för sin vilja. Kan du svara på det?

Anförande nr 49

Borgarrådet L a r s s o n (m): Nej, det är inte så det går till. Den enskilda förening du pratar om är just den förening som jag pratade om. Där hade bolaget glömt bort ett antal parkeringsplatser. Det gjorde att det inte fanns med inför köpestämman inför fastighetsaffären. Då såg man till att man fick en förlängning så att man kunde ta med hela affären i erbjudandet. Det var orsaken till den förlängningen.

Det som hände förra veckan, och som ett mycket stort antal har tillskrivit både mig och andra om, är en röra av uppgifter om människor som inte ens bor i fastigheten som har blandat sig i detta. Det jag är ute efter är att de som bor i den enskilda fastigheten ska avgöra om deras fastighet ska ombildas eller ej. Lagen är sådan att den som inte önskar ombilda sin fastighet har ett mycket starkt stöd. Man behöver inte ens gå på stämman för att få en nej-röst accepterad. Det är ett mycket speciellt fall.

Anförande nr 50

A n n M a r i E n g e l (v): Det här är inte det enda exemplet även om det är ganska tydligt. Lagen är också sådan att det gäller att få ihop 67 procent, och får man inte det bör väl budet falla. Men det finns ganska många exempel på att budet inte faller, utan då skriver man och ber om ytterligare en förlängning. Jag skulle vilja ha en garanti från dig på att det inte är så. Jag kan inte förstå att det kan ta så här många månader att få fram en komplettering och ett par parkeringsplatser. Det var alltså sex månader, sedan två månader, sedan ytterligare månader, sedan 9 till 17 september och nu ytterligare en gång. Det är klart att detta skapar en väldig oro och turbulens hos alla hyresgäster, både de som vill omvandla och de som inte vill, om man aldrig kommer till skott.

De här långa tiderna har också gjort att man drar ut på reparationer. Det finns hus som har stått i årtal utan att man har tagit tag i nödvändiga upprustningar därför att det aldrig blir något beslut. Det besked jag fick i våras i koncernstyrelsen var: Nej, det blir inga fler förlängningar. Nu får jag höra av dig att det tydligen inte är så. Jag tycker att det är väldigt beklagligt. Jag undrar vad du har att säga till de här hyresgästerna som går omkring och oroar sig för att staden aldrig ska sätta ned foten.

Anförande nr 51

Borgarrådet L a r s s o n (m): Låt mig börja där du slutade. Det är ett mycket stort antal hyresgäster som har önskat att man ska kunna meddela stämmans beslut. Den stämma som genomfördes förra veckan var väldigt rörig. Om de uppgifter som har skickats in till oss och till bolaget stämmer har man haft en mycket stor påverkan utifrån från människor som inte ens bor i fastigheten. Du tror inte att det är på det sättet. Men utan att ta ställning till det kan vi väl vara överens om att det viktigaste är att reda ut vad hyresgästerna vill. Vill två tredjedelar ombilda denna fastighet, så ska de få göra det. Den möjligheten har nu bolagsledningen beslutat att man ska ge dem. Jag tycker att den möjligheten till förlängning är riktig. Men det är sex månader som gäller generellt i alla de fastighetsaffärer som man ska göra med bostadsrättsföreningar. Det är den tidsaspekt som finns.

Fråga nr 4. Avknoppningar

Anförande nr 52

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Utbud och efterfrågan, tydlig budgivning – då ger marknaden det rätta priset. Så sade borgarrådet Alvendal här för en stund sedan. Men när ni sålde hemtjänsten i Vantör, Sten Nordin, för 67 000 kronor, en verksamhet som nio månader senare gav en vinst på 2 miljoner, var det kvaliteten eller mer bestämt kvaliteten på gardinerna som blev avgörande för priset. Min fråga till finansborgarrådet är: Vet du någon annan privat verksamhet som säljs på det här sättet, det vill säga där det är kvaliteten på gardinerna som sätter priset? Om du ska köpa en restaurang på Söder eller en butik på Biblioteksgatan, är det då gardinerna du tittar på? Finns det någon annan privat verksamhet som skulle göra något sådant här vettlöst? Varför kan du inte erkänna att ni har tagit för lite betalt när ni till och med är fällda i kammarrätten?

Anförande nr 53

Borgarrådet N o r d i n (m): Du vet mycket väl att det här handlade om en upphandling, Roger Mogert. Sedan har man tagit över lokalen med de inventarierna. Det är inte så att man har fått det för 60 000 kronor. Det har ju varit en upphandling, eller hur? Det är viktigt här.

När det gäller att ta över lokaler kommer vi att se över det. Vi kommer att se över informationen till de brukare som finns i området när någon personal nu, enligt LOV som fullmäktige har antagit här, kommer att bli ackrediterade framöver och därför också kommer att kunna vara med och erbjuda tjänster i välfärden.

Hur mycket den falang inom Socialdemokraterna som Roger Mogert tillhör än fortsätter att ge sig på det här med valfrihet i välfärden kommer vi att stå fast vid att det ska vara valfrihet i välfärden. Den har kommit för att stanna. Stockholmarna uppskattar den. Men vi kommer självklart att se över regelverket hela tiden, precis som på alla andra verksamhetsområden. Det har vi gjort, och det gör vi nu. Vi vill inte att det i efterhand ska kunna uppstå ifrågasättande av ambitiösa företagare som tar över en verksamhet och får godkänt av kunderna eller av stadens agerande. Det är oerhört viktigt. Det kommer vi att göra, men vi kommer att fortsätta att driva valfriheten även inom hemtjänsten, Roger Mogert.

Anförande nr 54

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag måste ha varit osedvanligt otydlig, fru ordförande. Jag uppfattade inte att finansborgarrådet svarade på någon av mina två tämligen enkla frågor. I stället hänvisar han till en upphandling som skedde ett och ett halvt år innan det här företaget bildades. Det var en ramupphandling som inte har någonting med priset att göra. Det som hände var att ni lade ned verksamheten, gav tillstånd till och slöt ett avtal med det här bolaget och överlät verksamheten till priset för inventarierna, till priset för gardinerna i princip. Om finansborgarrådet inte kan hitta någon annan privat verksamhet som säljs på det här viset kanske han kan svara på om han tror att de här före detta kommunaltjänstemännen som har tagit över verksamheten kommer att se på kvaliteten på gardinerna när och om de säljer verksamheten vidare.

Anförande nr 55

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag är helt öppen för att man diskuterar regelverk och hur man gör både när det gäller upphandling och upphandling enligt LOV när personalövertagande sker. Det finns två kriterier som är viktiga. Det är första är att det sker på ett riktigt sätt när det gäller informationen till brukarna, och det andra är att kommunen ska agera på ett riktigt sätt när det gäller regelverket. Dessutom ska det vara hållbart i framtiden, och vi ska på det sättet kunna skapa en mångfald.

Som jag har sagt vid tidigare frågor och i åtskilliga tidningsintervjuer och annat är det detta som vi i staden har sett över. I dag finns det på ett helt annat sätt en möjlighet att värdera de immateriella värdena. Jag tror inte att Roger Mogert stod på barrikaderna för och antal år sedan och sade att man skulle värdera de immateriella värdena, utan Roger Mogert stod även då på barrikaderna för att stoppa valfrihet och mångfald i välfärdens verksamheter.

Anförande nr 56

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Jag har alltid stått på barrikaderna för något. Jag tycker att det är jättespännande att Sten Nordin vill diskutera regelverket. Det är trevligt. Det vore jättebra om ni också följde regelverket. Det är lite det som är uppdraget. Nu är ni dömda i kammarrätten. Du säger nu att man kan pröva och mäta andra immateriella värden, till exempel omsättningen. Ni är ju dömda i kammarrätten, och ni vidhåller i ärende efter ärende, på plats efter plats, att det var rätt pris. Hur länge ska ni göra det? Är det tills ni är dömda i Regeringsrätten? Eller kommer ni fortsätta att hävda att ni hade rätt även då?

Anförande nr 57

Borgarrådet N o r d i n (m): På grundval av den bedömning som stadens jurister har gjort har vi ingivit vår inlägga till Näringsdepartementet när man nu ska svara EU-kommissionen. Det är juristernas bedömning av hur staden har agerat historiskt.

Sedan vore det roligare om Socialdemokraterna – efter att ha ställt frågor om detta, för det får ni så gärna göra – förde diskussioner om hur vi ska skapa mångfald inom välfärdens verksamheter, inom hemtjänsten, förskolan och skolan. Hur ska vi skapa mångfald? Hur ska vi ge kvinnor möjlighet att starta och driva företag på de här områdena, Roger Mogert? Det tycker jag att vi kan återkomma till i en annan debatt. Jag tycker att det är betydligt intressantare att nu diskutera hur vi går vidare om det är så att den falang inom socialdemokratin som i alla fall tycker om lite valfrihet vinner, men vi har ju inte sett än hur det blir med den saken.

Fråga nr 5. Försäljningen av Fituna Gård

Anförande nr 58

M a r t i n M i c h e l (mp): Fru ordförande! Borgarrådet Alvendal har tidigare i kväll i interpellationsdebatten förklarat att fastighetsnämnden följer arrendelagen. Det här gäller försäljningen av en väldigt värdefull, fin och stor gård söder om Stockholm i Nynäshamns kommun. Den har vi diskuterat ganska länge nu. Den kommer också upp i fullmäktige och i fastighetsnämnden senare. Hon har förklarat att fastighetsnämnden följer arrendelagen. Det är svaret på en fråga som vi har ställt många gånger, det vill säga huruvida man följer arrendelagen eller inte. Nu har vi fått svaret: Ja, det gör man. Arrendatorn, som har lämnat in ett finansieringsförslag, ska kunna lita på att man följer arrendelagen. Men det finns ett frågetecken där, och det är att man samtidigt har ställt krav på att arrendatorn måste köpa på samma villkor som den tidigare tänkta köparen skulle göra genom sitt nybildade bolag.

Varför måste arrendatorn köpa via ett bolag såsom den tilltänkta köparen skulle göra? Arrendatorn måste följa samma avtalstext. Han måste följa samma kontraktsförslag.

Anförande nr 59

Borgarrådet A l v e n d a l (m): När en arrendator blir erbjuden mark är det arrendatorn och inte något aktiebolag som köper. Så genomförs affärerna i staden.

Därför genomförs den här affären, om den genomförs, med arrendatorn på precis samma sätt. Det är arrendatorn som tittar på de bitar som staden har efterfrågat. Vi har ett krav på säkra affärer med förutsägbar finansiering. Vi gör en vandelsprövning. Arrendatorn presenterar nu en finansieringsplan med bankreferenser, som sker i alla fall oavsett om det är arrendatorn, en annan tredje part eller en kommun som köper vår mark.

Anförande nr 60

M a r t i n M i c h e l (mp): Arrendelagen föreskriver att en arrendator ska köpa som enskild person och inte genom bolag. Det är det som jag inte riktigt förstår här. Här har kontoret sagt att arrendatorn måste köpa på samma kontraktsvillkor som den tidigare köparen skulle köpa på, och det är alltså via ett bolag.

Den andra frågan jag har gäller att nu diskuterar man huruvida arrendatorns finansiering skulle strida mot kommunallagen. Jag skulle vilja att du utvecklar det.

Anförande nr 61

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är en självklarhet att om en arrendator, såsom ni tidigare har hävdat, ska ges förköpsmöjlighet i enlighet med arrendelagen går man in i det kontrakt som redan finns. Det fanns ett färdigförhandlat kontrakt. Vi var tydliga med att vi skulle gå med det kontraktet till arrendatorn för att se om han var intresserad eller inte. Det är viktigt att vi till exempel har samma prislapp för arrendatorn som den som kom fram i den budgivning som skedde.

När det gäller den granskning som nu sker av arrendatorn har jag uppfattat det så att det är ett absolut minimikrav från er i oppositionen att vi säljer till bra köpare som har en långsiktighet och som dessutom har en säker finansieringsplan och att den här staden bara ska göra affärer med seriösa parter. Då gör vi självfallet samma bedömning och granskning i det här fallet.

Anförande nr 62

M a r t i n M i c h e l (mp): Jag har fortfarande inte fått detta klart för mig. Det tidigare köpeavtalet var anpassat till att ett bolag skulle köpa. Enligt arrendelagen får inte arrendatorn köpa genom att hans bolag köper fastigheten, utan han måste köpa den personligen. Där finns det en oklarhet.

Huruvida Nynäshamns kommun, som skulle vara delfinansiär i det upplägg som har presenterats, möjligen skulle bryta mot kommunallagen har jag fortfarande inte fått svar på. Jag skulle vilja att du förklarar det tydligare.

Anförande nr 63

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det finns ingenting i avtalet såsom det ligger nu som är speciellt anpassat till att det skulle vara ett bolag eller en privatperson som köper. Antingen köper man marken eller också köper man den inte oavsett om det är ett bolag eller en privatperson, som arrendatorn i det här fallet.

När det gäller Nynäshamns olika turer i detta återstår att se hur finansieringsplanen med arrendatorn ser ut från vår horisont sett och hur hållbar den är. Nu görs det en granskning av detta. Det finns inga färdiga beslut eller en färdig granskning i det ärendet.

Fråga nr 6. Maria Ungdom

Anförande nr 64

K a r i n R å g s j ö (v): Fru ordförande! Jag är väldigt stolt över Maria Ungdom, som vi har i Stockholm. Det är vår guldgruva när det gäller det drogförebyggande arbetet. De arbetar med ungdomarna och med deras föräldrar. De arbetar ute i stadsdelarna. De gör ett kanonjobb.

Man gör drogundersökningar här i Stockholm lite titt som tätt. Det är uppenbart att antalet personer som har använt narkotika de senaste fyra veckorna och någon gång har ökat med flera procentenheter. Det visade drogundersökningar 2008. Stockholm ligger högt över riksgenomsnittet.

Nu vill ni återigen spara lite på Maria Ungdom. Min fråga till Ulf Kristersson är i stället: Hur tycker du att du ska utveckla Maria Ungdom?

Anförande nr 65

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Precis som Karin säger gör Maria Ungdom ett bra jobb. Det är extra kul att det är ett ovanligt exempel på ett rätt väl fungerande samarbete mellan staden och landstinget. Annars måste vi väl alla medge, tvärs över majoriteterna, att det är ganska välfyllt av mindre lyckade samarbetsexempel mellan stad och landsting både i Stockholm och i resten av Sverige. Här tycker vi att det sedan ganska många decennier funkar rätt bra. Det finns mycket att utveckla inom ramen för en befintlig verksamhet.

En av de frågor vi har pratat mest om i Maria Ungdom under den senaste tiden har varit just hur vi utvecklar det digitala arbetet, det vill säga allt det arbete som kräver att man är närvarande inte bara i den fysiska världen, inte bara finns på fritidsgårdar, lokala torg och på de platser som vi sedan lång tid tillbaka finns närvarande, utan mycket mer aktivt söker upp unga människor i allmänpreventivt syfte och inte minst söker upp människor som redan finns i problematiska miljöer också på nätet. Det räcker att läsa förundersökningarna i några av de mest dramatiska fall som nu är aktuella för att se att nätkommunikationen, som rymmer så många möjligheter, också rymmer ett och annat ganska dramatiskt nytt problem för socialtjänsten. En av de saker jag pratar med Maria Ungdom om är att de kanske ska vara navet i ett sådant utvecklingsarbete.

Jag är dock rädd för att du i grund och botten är ute efter en diskussion om besparingar. Som du som sitter i nämnden vet har vi fått ett lite plötsligt och lite slarvigt – det ska vi nog säga – underskott som vi nu försöker hantera de sista fyra månaderna på året. Då har det diskuterats ett par administrativa tjänster på Maria Ungdom. Som

du själv vet – du hade kunnat ställa frågan till dig också – har inga sådana beslut över huvud taget fattats.

Anförande nr 66

K a r i n R å g s j ö (v): Du pratar om ett slarvigt underskott på Maria Ungdom och administrativa tjänster. Vad ska Maria Ungdom spara på? När man tittar lite närmare kan man se att man ska spara på en utredare som arbetar med familjer med ungar som har drogrelaterade problem och där föräldrarna kanske också har problem. Man ska också spara på dem som ska ut i stadsdelarna och prata om de här frågorna.

Narkotikan är ett problem i Stockholm. När vi ser att användningen av narkotika ökar i Stockholm, när vi ser att problemen eskalerar och när vi ser att unga vuxna med kraftiga drogproblem har kunnat gå rakt in på härbärgena, borde det inte ringa några klockor då, Ulf? Borde man inte i stället utveckla det drogförebyggande arbetet?

Sedan har vi det slarviga underskottet. Hela det sociala arbetet har på något sätt ett stort underskott beroende på att ni har lagt in för lite pengar i den sociala budgeten. Maria Ungdom ska utvecklas, inte avvecklas.

Anförande nr 67

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag vet att det är jättebekvämt att leva i en värld där man är helt befriad från varje form av ekonomiska restriktioner. Det är jättepraktiskt. Det är därför ni brukar vara i opposition. Det tas inga som helst hänsyn.

Det jag försöker säga nu med en viss noggrannhet är: Ja, de gör ett viktigt arbete. Ja, vi har ett ekonomiskt problem. Förvaltningen har nämnt flera olika alternativ. Inga beslut är fattade. Skulle det vara aktuellt med besparingar på sådant vi tycker är viktigt kommer vi att göra allt vi kan för att minimera den skada den besparingen ger. Jag förstår att det här är en fråga som ligger långt utanför din tänkbara horisont.

Anförande nr 68

K a r i n R å g s j ö (v): Jag gillar inte att bli förolämpad i talarstolen, Ulf Kristersson. Du har ett sparbeting som är enormt i socialtjänstnämnden. Jag tycker att du ska ta ansvar som politiker i stället för att backa ur salen och kränka mig. Lagg av med det!

Fråga nr 7. Avknoppningar

Anförande nr 69

M a g n u s J o h a n s s o n (s): Fru ordförande! Jag vill ställa en fråga till finansborgarrådet Sten Nordin. Det första jag skulle vilja fråga med anledning av den diskussion som har varit är: Vad är ett lämpligt vinstuttag? Det är uppenbarligen så att det som har skett på Kulturkrabaten är för mycket. Jag skulle vilja ha ett konkret

svar på frågan: Var går gränsen för hur stort vinstuttaget ska vara i de avknoppade verksamheterna i staden?

Anförande nr 70

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! På frågestunden ska vi inte svara med motfrågor, men jag tror att du inser att jag skulle kunna turnera den frågan eftersom din egen partiledare har talat just i termer av lämpligt vinstuttag. Jag har inte använt det, utan jag tycker att jag har tagit debatter med socialdemokrater och sagt att välfärdsföretag måste kunna få ha vinster, annars kommer man inte långsiktigt att kunna vare sig starta eller utveckla dem eller få några andra sådana företag än de stora företagen.

Kvaliteten får dock inte bli lidande i verksamheterna. Det är det som utbildningsförvaltningens analys av den aktuella förskolan innebär. Det handlar om en genomlysning av kvaliteten på den förskolan. Tar man ut en stor vinst och samtidigt inte levererar den kvalitet som vi och föräldrarna har rätt att kräva är det någonting som är fel. Det är det som vi nu kommer att genomlysa i den här verksamheten.

Mitt svar till dig är: Det enda mått man kan ha på vad som är rimlig vinst är att kontrollera kvaliteten och ställa krav på kvaliteten. Är vi inte nöjda med kvaliteten blir det snabba krav på att rätta till det. Man får styra den här verksamheten genom kvalitetskraven. Det är mitt besked.

Anförande nr 71

M a g n u s J o h a n s s o n (s): Vad är det då för fel på den vinst som är uttagen? Varför är det orimligt? Det måste ni svara på.

Låt oss gå vidare och fundera på om det är rimligt med de konsulter som staden har upphandlat för att driva frågan i EG-domstolen för att vi inte ska få tillbaka pengar. Den svenska lagstiftningen har givit utslag och sagt att det här var en olaglig verksamhet. Sedan har man drivit det till EG-domstolen. Stockholms stad betalar pengar för att vi inte ska få tillbaka de pengarna. Var ligger intresset för skattebetalarna i Stockholm att vi inte ska få tillbaka de pengarna.

Anförande nr 72

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag tycker att det är självklart att kommunfullmäktige genom åren har fattat sina beslut utifrån väljarnas uppdrag och den politik man har redovisat till väljarna. Utifrån varje beslut som vi fattar, till exempel någon gång på 90-talet om avknoppningar, gör man en juridisk bedömning. Jag tror att det är rätt naturligt för staden att vidhålla att vi har gjort en juridisk bedömning som är korrekt. Jag tycker att Magnus nu väljer att politisera själva frågan om domstolsprocessen. Staden talar om att historiskt har staden agerat utifrån det regelverk som staden menar gällde då. Detta kommer nu att prövas. Jag tror att man ska vara väldigt försiktig med att dra tvärsäkra slutsatser om vad som blir utslaget från Europakommissionen. Det får vi avvakta. Det viktiga nu är vad vi gör framåt i tiden.

Anförande nr 73

M a g n u s J o h a n s s o n (s): Då måste man ändå ställa den sista frågan. Varför har inte stadens jurister lämnat detta yttrande? Varför har vi upphandlat andra jurister på stan för att lämna detta yttrande? Om vi faller tillbaka på historien och hur vi har agerat blir frågan: Varför köper vi in detta ute på stan och får in ett yttrande till detta när vi har oerhört duktiga och kompetenta stadsjurister? Varför använder vi inte dem i en sådan här viktig fråga?

Anförande nr 74

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag håller med Magnus om att vi har väldigt duktiga jurister i staden, och det är en styrka för staden. Oavsett vem som har majoritet är vi rätt ofta föremål för att till exempel en som inte gillar vår politik försöker använda rättssystemet för att på något sätt bromsa eller pröva. Det ska ju provas demokratiskt om en majoritet har gjort fel eller inte.

Men det är inget konstigt i sig att vi upphandlar jurister. Det sker ju under ansvar av vår stadsjurist likväl. Även om det är en upphandlad tjänst ligger ansvaret för kvaliteten hos vår stadsjurist. Jag har stort förtroende för att oavsett om man upphandlar eller gör detta in house är det samma goda kvalitetssäkring på det juridiska underlaget som vi använder oss av. Det tror jag inte Magnus behöver vara orolig för.

Fråga nr 8. Försäljningen av Fituna Gård

Anförande nr 75

M a t t i a s E r i c s o n (v): Här kommer tredje akten av kvällens avsnitt av oppositionens följetong om Fituna Gård i Nynäshamn. Flera frågor som jag tänkt ställa har redan besvarats så dem ska du inte behöva svara på igen.

På fastighetsnämndens senaste möte kom frågan om hur det går med försäljningen av Fituna i Nynäshamn upp. Det besked nämnden fick då av förvaltningschefen var att man skulle ha ett möte med arrendatorn som har den lagstadgade hemköpsrätten. Nämnden fick då också veta att såvitt kontoret kunde bedöma var allt i sin ordning och att kontraktet skulle kunna skrivas under. Men vad som inte sades – och nu börjar vi närma oss frågan – var att det samtidigt, och det har också kommit upp i kväll, förberetts och skrivits under ett kontrakt med den tidigare tilltänkta köparen, det vill säga den affär som fullmäktige i våras sade nej till.

Därför vill jag fråga borgarrådet Alvendal om det förs förhandlingar bakom nämndens rygg och i så fall varför. Hade det inte varit lämpligt, med tanke på den infekterade diskussion som har varit förut, om man hade berättat för nämnden att man har en B-plan?

Anförande nr 76

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är inte så att det vid något enda tillfälle har fattats beslut om något tydligt nej till någon köpare. Det som har skett nu är helt

enkelt att vi har förlängt tiden för arrendatorn att tänka lite till och få tid på sig att diskutera med sina banker om en finansieringslösning. Detta är inget nytt, utan det skedde innan sommaren. Om arrendatorn skulle tacka nej, för det finns ingenting som säger att ett erbjudande behöver accepteras och det handlar trots allt om 139 miljoner kronor som arrendatorn ska betala och antagligen låna, förlängdes kontraktet med den tredje parten, den framförhandlade köparen. Men i den här situationen är ju allting ständigt villkorat av fullmäktiges beslut.

Erbjudandet ligger först och främst hos arrendatorn. Nu har arrendatorn visat sig intresserad. Nu pågår en vandelsprövning och en granskning av finansieringsplanen. Om det mot förmodan skulle falla på något sätt finns det fortfarande ett intresse hos den ursprungliga köparen. Vi i majoriteten har varit tydliga med att vi gärna fortsättningsvis säljer Fituna Gård. Det fanns ju en anledning till att vi genomförde en budgivning, och det var för att Fituna Gård är till försäljning och förhoppningsvis kommer att säljas under hösten.

Anförande nr 77

M a t t i a s E r i c s o n (v): Det är intressant. Du säger att det fortfarande finns ett intresse. Den 22 september var det en artikel där Torbjörn Johansson, förvaltningschefen, säger att han inte ens vet om Mikael Lindblom längre är intresserad av Fituna. Är han intresserad eller är han det inte? Det är en fråga.

Hade det inte, med tanke på att detta är en extremt infekterad affär, varit bra att ha korten på bordet. Någonstans finns det hela tiden en misstanke om att det finns något fuffens här. Ni har väl uppfattat vi misstänker att det finns någonting. Det kanske inte är någonting, men det är någonting lite ruttet i den här affären. Den känslan måste ni ha uppfattat. Då tycker jag att det är märkligt att man inte nämner för nämnden att man har en B-plan, att det finns ett skrivet kontrakt och att det finns framförhandlat med en annan köpare. Den B-planen tycker jag att man kunde ha varit ärlig och berättat om. Sedan vet inte jag om det är vanligt att man fortsätter att förhandla med en köpare på det sättet.

Anförande nr 78

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är ett erbjudande till arrendatorn att under en förlängd tid ikläda sig samma roll som den tilltänkta köparen. Jag tycker egentligen inte att det är så konstigt att man under den tiden också förlänger tiden för den tilltänkta köparen. Jag delar din uppfattning om att det inte fanns någon anledning för kontoret att inte berätta det. Det var väl det enda nämndsammanträdet som jag inte var med på. Jag är inte helt klar över exakt vilken information som gavs till nämnden, men det finns ingenting hemligt i detta. Det är det avtal som nämnden redan har fattat beslut om som under villkor av kommunfullmäktige antingen beviljas så småningom eller förkastas eller inte ens kommer upp till behandling därför att arrendatorn tackar ja och vi får en annan affär att ta ställning till.

Anförande nr 79

M a t t i a s E r i c s o n (v): Man får hoppas att det inte finns en massa hemligheter i nämnden. Men om det inte var hemligt, hur kommer det sig då att man först

nekade att lämna ut det här dokumentet till en journalist, det vill säga det föreslagna kontraktet? Om det inte var hemligt, varför var hon tvungen att överklaga för att få ut papperet?

Anförande nr 80

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag är inte alltid underrättad om de turer som eventuellt sker mellan externa parter och fastighetskontorets tjänstemän. Jag kan inte svara på den frågan.

§ 17 Samordningsavtal med Banverket avseende överdäckning av stambanan vid Mariagårdstäppan på Södermalm. Genomförandebeslut Hemställen från exploateringsnämnden Villkorat av kommunfullmäktiges godkännande senast 1 november 2009 (utl. 2009:134)

Anförande nr 81

P e t t e r L i n d f o r s (m): Herr ordförande och fullmäktige! Jag tycker att det är viktigt att vi fortsätter att förtäta staden genom att bygga nya bostäder i centrala lägen där det är möjligt. Men man ska också öka grönytorna där det är möjligt. Grönytor är något vi stockholmare gillar; det är ett viktigt inslag i stadsmiljön.

Det beslut vi ska fatta här i kväll om överdäckning av järnvägen vid Mariagårdstäppan på Södermalm är ett viktigt steg mot en bättre miljö i området. Det är en ganska sunkig och otrevlig plats i dag, som kan omvandlas till en inbjudande stadspark omgiven av nya bostäder. Fatbursparkens grönyta kommer därigenom att öka med cirka 1 000 kvadratmeter, och 75 nya bostäder kan byggas i området – mitt i hjärtat av Södermalm. Det känns fantastiskt bra!

Projektet ligger nu även lämpligt i tid. I och med att Citybanan byggs kan man göra överdäckningen i samband med detta. Staden medfinansierar i och med detta beslut projektet. Det som staden lägger för överdäckningen uppgår till 78,5 miljoner. Beslutet innebär att dagens spårområde däckas över och att vi därigenom förbättrar miljövärdena i området väsentligt. Buller och partikelnivåer minskar samtidigt som Fatbursparken och Mariagårdstäppan växer samman.

Södermalms centrala största park blir ännu större, mer tillgänglig och inbjudande. Totalt kommer Fatbursparken med detta beslut att tillföras omkring 1 000 kvadratmeter grönyta i omedelbar närhet till Medborgarplatsen och Södra station. Det är positivt för Södermalm, och det är positivt till Stockholm.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 82

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vänsterpartiet tycker att det är bra att vi bygger Citybanan. Vi tycker att det är bra att vi gör Fatbursparken större. Grönmarksytan kommer att öka i området.

Själv går jag genom parken i princip varje dag. Jag tycker att det är viktigt att tänka på *hur* man bygger om när man gör de stora ändringar som man gör nu. Just nu håller man på att göra om en fontän. Där har man styrt gångmönstret på ett jättekonstigt sätt. Jag tycker att man måste tänka på detta för de boende runt omkring; man måste minimera det buller och de skador som kommer att uppstå under den här perioden. Dock kommer bullret att minska för dem som bor på Högbergsgatan i och med detta, och det är jättebra att det blir mer grönmark.

Den gamla spårravinen som är kvar sedan den tid då man bröt igenom Stockholm med spår från båda håll ingår däremot inte riktigt i planen. Men den ligger precis

bredvid området. Vi tycker att det är jätte viktigt att den kommer att vara kvar, inte minst för kulturmiljön och vården av den. Man skulle kunna göra något riktigt bra av ravinen och göra den tillgänglig för alla människor i form av odlingar eller någonting sådant. Detta handlar om en detaljplan, och den är alltså inte riktigt med i det här ärendet. Men det berörs i och med att man byter byggherre. Vi tycker att det är lite för mycket bostadsrätter, som vanligt. Men det går inte att påverka just nu.

I övrigt yrkar vi bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 83

Cecilia Obermüller (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Även Miljöpartiet stöder utbyggnaden av Citybanan. Det blir dock stora påfrestningar för de boende runt omkring. I mer än fem års tid kommer hela parkområdet runt Mariagårdstappan att vara uppgrävt. Det planeras också för mycket bostadsbyggande här, så jag kan inte förstå hur grönmarksytan skulle kunna öka när man bygger bostäder, och dessutom i Johan Helmich Romans park. Vi vill återremittera ärendet och se till att det verkligen blir grönkompensation.

Vi är också oroliga för att spårravinen med de kulturhistoriskt intressanta spåren kommer att fyllas igen och däckas över. Det har funnits sådana förslag i detaljplaneärenden. Vi tycker inte att det framgår av ärendet att parken kommer att bli bättre i samband med satsningarna. Vi har tidigare avstyrkt detaljplanen, och tillstyrker inte heller nu genomförandebeslutet om markanvisning. Vi vill återremittera.

Jag yrkar i enlighet med vårt anförande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 84

Petter Lindfors (m): Herr ordförande! Byggandet av Citybanan kommer att innebära påfrestningar för hela staden. Det kommer att vara påfrestningar i det aktuella området liksom på många andra ställen utmed spårdragningen. Det är rätt naturligt när man gör ett av de största centrala infrastrukturengreppen under det närmaste decenniet.

Delar av både Mariagårdstappan och Fatbursparken kommer att behöva tas i anspråk under Citybanans byggtid. Det är inte heller någon hemlighet. Men acceptansen hos Söderborna torde vara ganska hög med tanke på vilken stor majoritet som är för att vi bygger Citybanan.

Det är ganska häpnadsväckande att Miljöpartiet nu säger nej till 1 000 kvadratmeter ny grönyta. Det är vad det handlar om, Cecilia Obermüller, när Fatbursparken och Mariagårdstappan binds samman och när spårgraven försvinner och däckas över. Det borde rendera rätt mycket ny grönyta – 1 000 kvadratmeter! Man bygger i den intilliggande Johan Helmich Romans park, men det tillhör egentligen inte detta ärende. Det finns inte i detaljplanen här. Här handlar det om att vi ska fatta beslut om att däcka över spårravinen.

Ni säger i reservationen att ni är för en överdäckning, men ni vill se alternativa finansieringslösningar. Det är alltså återigen en fråga om var Miljöpartiet ska hitta

pengar – 80 miljoner i det här fallet. Och vad är det för alternativ ni har i rockärmen nu? Kan du ta fram dem, Cecilia? Det vore spännande. Eller är det som vanligt de fria fantasierna när ni kommer till den ekonomiska biten? Om sanningen ska fram blir det varken en uppfräschning, ett nytt parkområde eller nya bostäder i hjärtat av Södermalm om Miljöpartiet får bestämma.

Anförande nr 85

Cecilia Obermüller (mp): Med all avsalu av stadens tillgångar som ni har bedrivit finns det ganska mycket i kassakistorna som man skulle kunna återbetala till befolkningen, som faktiskt får utstå mycket problem under en väldigt lång tid. Det kommer de att märka.

Dessutom tycker jag att man borde ha kunnat låta Banverket bekosta mer av överdäckningen. Den grönyta som man får är en överdäckning där man inte kan plantera träd. Ni kommer att bygga i Johan Helmich Romans park, vilket är ett ganska stort ingrepp. Dessutom kommer huset i kvarteret Göta Ark vid Medborgarplatsen att växa ut i Johan Helmich Romans park. Sedan ska man bygga en stor ventilationsanläggning som innebär mycket ianspråktagande av parken Mariagårdstäppan. Det blir inte mycket kvar av parken. Det där är nys!

Vi tycker inte att detta är tillräckligt utrett. Man borde ha sett till att kompensera ordentligt för det som befolkningen runtomkring kommer att få utstå. Man borde se till att det verkligen blir park och inte en massa bebyggelse i det som blir park.

Anförande nr 86

Petter Lindfors (m): Jag förstår fortfarande ingenting av vad Miljöpartiet säger. Det är 1 000 kvadratmeter ny öppen grönyta. Man behöver inte plantera en massa träd där, utan det blir en öppen och fin park. Jag förstår inte hur ni resonerar.

Ni pratar om att man skulle lägga en massa nya kostnader och bördor på stadens skattebetalare. Om man skulle resonera så i alla ärenden där vi ska bygga någonting eller göra någon förbättring, nya grönytor vid gamla industriområden och så vidare, skulle det inte bli mycket gjort. Eller skulle man då höja skatten? Är det vad vi ska göra? Skulle ni höja skatten för vartenda litet projekt ni ska genomföra?

*§ 18 Trygghetsbelysning på parkvägar
Genomförandebeslut från trafik- och renhållningsnämnden (utl. 2009:135)*

Anförande nr 87

Birgit Marklund Beijer (s): Herr ordförande! Jag bor nära den trappa på Lappkärrsberget som finns med i ärendet. Visst har det blivit väldigt mycket bättre där! Det bor många unga studenter i området, och det är viktigt att belysningen är bra. Men det krävs lite mer än att bara byta ut lampor. Vi tycker att det är en märkligt låg ambitionsnivå i genomförandeplanen för trafik- och renhållningskontoret. Det handlar om 10 miljoner per år. Det är väl lite märkligt att gå till kommunfullmäktige i detta.

Det framgår inte heller i underlaget hur man ska driva belysningsanläggningarna. Trafiknämnden har en trång budget, och vi ställer oss lite frågande till att man inte har tagit med detta.

Det hela ska ske under många år, och det pågående arbetet ingår i en flerårsbudget. Man har bedömt att om man ska hålla på i den här takten tar det tolv år att genomföra detta om man satsar 10 miljoner per år. Det tycker vi är väldigt lite, och skulle vilja se en mer ambitiös genomförandenivå.

Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 88

Borgarrådet Hamilton (m): Herr ordförande! Detta är intressant. Mig veterligen har inte Socialdemokraterna presenterat någon budget för trygghetsbelysningen på parkvägar som ser annorlunda ut än de 10 miljoner kronor som vi har per år. Dessa 10 miljoner kronor per år har funnits under många år.

Det är viktigt att ha en bra belysning i parker. Det är många som känner sig otrygga när de är ute och går efter mörkrets inbrott. Det är också därför vi har velat markera detta genom att ta fram ärendet. Sedan kan man stå och raljera över att det är för lite pengar, men vi har velat markera att vi tycker att det här är en viktig fråga. Vi jobbar kontinuerligt med att se till att öka trygghetsbelysningen i stadens parker, och vi kommer att fortsätta att göra detta. Det gör vi genom att ta fram just det här ärendet.

Anläggningarna kommer naturligtvis också att drivas av trafikkontoret. Om ingen tänder och släpper lamporna är det väl ingen mening med att byta dem, om man säger så.

Detta är ett ärende för att just understryka vikten av att man har en plan för att jobba med de här frågorna. Jag tycker inte att det finns någon anledning att hålla på och hävda att man kanske inte borde göra så här eller att det här är ett litet ärende. Det här är en viktig fråga för varje enskild stockholmare som känner sig otrygg när hon eller han är ute och går efter mörkrets inbrott. Vi jobbar med att förbättra den situationen.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 89

Birgit Marklund Beijer (s): Jag tycker inte att jag raljerade; i så fall var det inte min mening. Visst är det en jätteviktig fråga. Det tycker vi också. Jag var ute och kollade i går kväll hur belysningen fungerar, och det är jättebra där ute där jag bor.

Sedan kanske man skulle önska sig lite mer samarbete med Fastighetsverket eller vem det nu är som har hand om belysningen på gångvägen mellan Bergiusvägen och Svante Arrhenius väg – nu blir det detaljnivå. Där går lamporna sönder titt som tätt.

Tolv år är en lång period, och vi hade gärna sett att den hade varit kortare. Men belysningen är bra där ute, och det är jättesnygga lampor också.

Anförande nr 90

Borgarrådet Hamilton (m): Herr ordförande! Det är möjligt att man kan få till stånd ett bättre samarbete med andra som har ansvar för belysningen i den här delen. Inom ramen för klotterarbetet, som staden jobbar mycket målmedvetet med, har vi fått bra kontakter med andra fastighetsägare med flera. Det kan man också titta på, så att man kan få till stånd en snabbare hantering när det gäller trasiga lampor som andra aktörer är ansvariga för. Det tar jag med mig tillbaka till kontoret.

*§ 19 Revidering av Stockholms stads brottsförebyggande program
Förslag från socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden (utl. 2009:136)*

Anförande nr 91

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Vi anser att förslaget till ett reviderat brottsförebyggande program är bra. Men man måste skilja mellan teori och verklighet. Verkligheten har tyvärr under de senaste tre åren präglats av mer segregation. Vi har i dag en hel del grupper av människor som bor helt isolerade. Deras kropp finns i Stockholm, men själen finns någon annanstans i världen. Om inte politiken gör någonting åt detta kommer det att få katastrofala följder i framtiden i form av motsättningar.

De sociala klyftorna har ökat avsevärt. Gapet mellan dem som har och dem som inte har har skapat stor rädsla både hos dem som har och hos dem som inte har. Den utlovade minskningen av utanförskapet har snarare blivit till en ökning till följd av den borgerliga politiken både på riksnivå och på lokal nivå. Marginaliseringen av vissa grupper i samhället föder frustration och ilska som ibland tar sitt utlopp i våld eller andra kriminella handlingar. För att få bukt med problemen krävs det en politik som satsar mer på förebyggande arbete genom att exempelvis ge tillräckliga resurser till förskola, skola, fritidsverksamheter och fältassistenter. Det har vi socialdemokrater lagt fram förslag om i våra budgetar under de senaste tre åren. Men detta avslogs av den borgerliga alliansen till förmån för skattesänkningar för dem som redan har.

Socialdemokraterna är ett parti som vill agera kraftfullt mot orsakerna till brott. Det gör vi genom att vi vill minska segregation, sociala klyftor, utanförskap och marginalisering. Vi vill utöver detta ha fler poliser, och de ska vara synliga. Vi vill ha mer samarbete med frivilligorganisationer och idrottsföreningar. Samhällets stöd till dem måste öka, och inte minska som i dag. Under de senaste tre åren har exempelvis organisations- och föreningsutskottet i socialtjänstnämnden minskat sitt stöd med cirka 10 miljoner totalt.

De lokala brottsförebyggande råden bör träffas fler gånger och publicera statistik över vilka brott som begås för att man ska kunna vidta åtgärder tidigt. Föräldrautbildning, föräldrastöd och medling måste öka och utvecklas.

Med detta yrkar jag bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 92

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Förlåt, men jag bara måste gå in i detta. Nu pratar vi om ett brottsförebyggande program. Det är jättebra. Men det ni pratar om är någonting helt annat. Jag tycker att det är en instrumentell människosyn om man säger att detta att ha bra förskola, skola och fritidsverksamhet är till för att minska brotten. I min värld har man detta för att man vill öka livskvaliteten för barnfamiljer och främja barns utveckling. Det är huvudsyftet. Jag tycker inte att de här åtgärderna hör hemma i ett brottsförebyggande program. Det är helt olika saker.

Vi jobbar jättemycket med förebyggande insatser, och det vet ni på vänsterkanten. Men nu pratar vi om ett brottsförebyggande program, och då ska man prata om de åtgärderna. I Socialdemokraternas reservation ser man också att ni tar fram alla de förslag som vi alltid har pratat om – fler och synligare poliser och fler lampor. Ja, precis – det är jättekul att ni tycker som vi! Men varför skriver ni då en reservation? Kan vi inte vara eniga om det här? Det är ju ändå frågor som vi nu äntligen driver tillsammans.

Anförande nr 93

A b d o G o r i y a (s): Jag vet inte om du har läst ärendet, Birgitta. Under ”mina synpunkter” står det bland annat att olika verksamheter måste samarbeta kring de här frågorna. Det krävs att skola, socialtjänst och alla andra verksamheter samarbetar för att minska riskerna för brott över huvud taget. Det är därför vi tar upp detta.

Anförande nr 94

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, åhörare och medier! Det här är ett i stort sett ganska bra program. Men hur stärker man det brottsförebyggande arbetet? Det utgår ju faktiskt från det allmänt förebyggande; det säger alla som har forskat på området.

Hur stoppar vi nyrekryteringen in i brottslighet? Då måste vi satsa tidigt från MVC och framåt. Varje unge ska kunna känna sig sedd, behövd och i ett sammanhang. De ska känna att samhället finns när familjen sviktar. För detta krävs mer än presskonferenser och program. Det krävs ordentliga satsningar på just det förebyggande arbetet på förskolan, i skolan och på fritiden. Det krävs fältare. Vi måste kunna se de ungar som far illa och de ungar som sedan kan hamna i kriminella kretsar.

Majoriteten, det vill säga ni, för nu en politik som är starkt bidragande till de ökande klassklyftorna. Segregationen tilltar. Det handlar om arbetslösheten, som på ett år för 18–24-åringar har ökat med 67,6 procent. Om man tittar på de utrikes födda har den ökat med 91,5 procent. Det handlar om att de här ungarna kan råka ganska illa ut om man inte satsar på just dem. Detta är ett förebyggande arbete, och även ett brottsförebyggande arbete.

Vi kan i dag se att fler använder narkotika om vi jämför 2008 års undersökning med 2006. Stockholm ligger högt över rikssnittet. Det vore då självklart att stärka Maria Ungdom just för att bekämpa att de här ungdomarna kommer in i kriminella kretsar, som vi vet att de gör. Vi måste hjälpa dem på olika sätt. Men ni tänker eventuellt spara i stället. Vi ser nu att 100 ungdomar, unga människor mellan 18 och 25 år, står och bankar på härbärgen med ett manifest missbruk. 20-åriga missbrukare – de måste få vård och behandling! Också detta är brottsförebyggande.

Fler och synligare poliser är en självklarhet. De brottsförebyggande råden behöver stärkas. Mycket kan göras för att hindra rekryteringen till brottslighet. Men det viktigaste vi kan göra är att minska de ökande klyftorna i dagens Stockholm, där så många ungdomar och unga vuxna känner sig lämnade åt sitt öde. Se de arbetslösa ungdomarna! Se dropoutsen från skolan! Se de ungdomar som är inne i ett missbruk! Ge dem hjälp! Spara inte ett öre på barn och ungdomar! Satsa på dem! Det är brottsförebyggande.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 95

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige, åhörare! Från Miljöpartiets sida tycker vi att det här är ett bra program på det stora hela taget. Det är oerhört viktigt att det brottsförebyggande arbetet verkligen integreras i alla förvaltningar och bolag. Vi tycker att det här programmet har ett ganska bra helhetsgrepp på det. Vi tycker också att det är bra aktiviteter som man lägger betoning på, till exempel att öka den informella och den formella sociala kontrollen, som har stor betydelse för att förebygga brottslighet. Det är viktigt i varje steg till att försvåra genomförandet av brottslighet och lindra brottens skadeverkningar. Hela det här är en kedja, och man måste vara bra på alla dessa punkter.

Men brottslighet och i vilken mån det finns brottslighet i ett samhälle hänger inte bara ihop med hur pass bra arbete man gör på de här punkterna. Det handlar också om hur socialt hållbart samhället är rent allmänt. Jag tror att det är uppenbart för de flesta stockholmare att den sociala hållbarheten har försämrats under den här mandatperioden, och därmed också det förebyggande arbete som görs i kommunen. Nedskärningarna inom skolan, speciellt på resurser som kuratorer, psykologer och ledare av olika slag, har betydelse. Kulturverksamheten, till exempel kulturskolan, har jättestor betydelse. Idrottens möjligheter att fungera med alla sina ideella idrottsledare har också stor betydelse för att förebygga sociala problem och i förlängningen brottslighet.

En viktig bit som också har drabbats under den här är socialtjänsten ute i stadsdelarna. En minskning med ungefär 10 procent på tre år kanske inte låter mycket, men det är faktiskt väldigt mycket när man skär i en verksamhet som redan har varit så pass slimmad i organisationerna. Socialtjänsten är ju väldigt slimmad runt om i staden. Här har vi nu betydligt färre socialarbetare som kan arbeta förebyggande och uppsökande. Vi har också problemet att frivilligorganisationerna har fått mycket mindre stöd under de här åren. Också de har alltså fått sämre möjligheter att arbeta brottsförebyggande.

Programmet är bra, men den borgerliga majoriteten har missat på många andra områden, vilket tyvärr leder till ökad brottslighet.

Anförande nr 96

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag, så jag inte glömmer bort det. Det visar sig när man lyssnar här att vi är eniga om hur viktigt det brottsförebyggande arbetet är. Det är egentligen ingen som har sagt att man inte tycker att programmet är bra, men sedan har man en massa tillägg om hur man tolkar verkligheten.

Jag tycker att det är bra att olika nämnder är engagerade i arbetet och att man även har olika uppdrag och olika behov. Det gäller allt ifrån facknämnderna till att det ser så olika ut i de olika stadsdelarna. Där har man möjlighet att arbeta på det sätt som passar just den egna stadsdelen. Det viktiga är också samarbetet. Socialdemokraterna säger att det är viktigt att man har fler möten i de brottsförebyggande råden. Det är

viktigt att man har brottsförebyggande råd, och det är viktigt att man har möten. Men det är inte antalet möten som avgör tryggheten. Det är samarbete, samarbete och åter samarbete som är viktigt.

Det handlar inte bara om pengar. Det handlar om vilken struktur man bygger upp för samarbetet. Det handlar om hur tydlig man är med samarbetet med polisen och med de ideella organisationerna. Det handlar om på vilket sätt man bjuder till på för att träffas och hur man ser och värdesätter varandras arbete. Det är roligt att vi nu alla är eniga om att det är viktigt med synliga poliser ute på gator och torg. Så kommer det nu också att bli, som ni kanske har noterat. Fler poliser utbildas, och det blir mer pengar till polisen. Men det har inte alltid varit någonting som har förespråkats från den vänstra sidan.

Förebyggande arbete är viktigt, och det pågår också ute i många stadsdelar – i de flesta stadsdelar, skulle jag vilja säga. I den stadsdel där jag är verksam har vi arbetat mycket med det förebyggande, med sommarjobb och med samarbete med ungdomar som själva har varit i riskzonen. Vi samarbetar också med föräldrautbildning. Möjligheterna finns. När det gäller utbildningsförvaltningen finns det också möjligheter. Man jobbar på skolorna. Det viktiga är att man har ett kunskaps- och evidensbaserat arbete som ligger till grund för detta. Det är viktigt och bra med god vilja, men som på så många andra områden är det bättre om man inte bara är glada amatörer utan tar till vara den kunskap och erfarenhet som finns.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 97

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Jag håller helt och hållet med dig, Ann-Katrin, om att det inte är antalet möten som kommer att lösa problemen. Men det är oerhört viktigt att man för kontinuerlig statistik så att man kan agera så snabbt som möjligt. Man ska inte vänta i flera månader, och så vet man ingenting om detta.

Ann-Katrin Åslund försöker i sitt inlägg att minska betydelsen av resurser. När du är i opposition pratar du om resurser, men i majoritet kan man tydligen absolut inte prata om resurser. I den stadsdel du själv leder har antalet fältassistenter minskat under cirka två år med 50 procent – från fyra till två. Nu har de antagligen ökat med ytterligare en. Men vi ligger inte på samma nivå som 2006.

Sedan pratar du om kunskapsbaserad evidens. Men man ska veta att också kunskap kostar resurser – resurser som ni inte får till.

Anförande nr 98

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Antalet fältassistenter i den stadsdel som jag är verksam i och där du har varit verksam har mycket riktigt ökat. Dessutom vet du att vi jobbar på många andra sätt som täcker upp det hela. Det är människor i ett antal av aldrig skådat slag som är ute på gator och torg, ända till klockan två ibland på nätterna om det behövs. Det är också lugnare nu, och det tycker jag att både du och jag vara glada för.

När det gäller det kunskapsbaserade ska vi till att börja med ta vara på de kunskaper som redan finns inom forskning och utveckling. Det tycker jag att man är på väg att göra nu. Du som sitter i socialtjänstnämnden kanske vet att det hålls kontinuerliga träffar med alla som jobbar brottsförebyggande ute i stadsdelarna. De gör ett mycket bra och kvalificerat arbete. Så låtsas inte som om det inte pågår någonting och att det inte finns några resurser alls, för det gör det!

Anförande nr 99

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Förslaget till brottsförebyggande program är alldeles lysande; det tycker många av remissinstanserna – stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, trafikkontoret och inte minst polisen i Stockholms län. De anser att detta är den nödvändiga långsiktighet som de har efterfrågat tidigare. Det överensstämmer också med vad polisen själv gör.

Men oppositionen tycker förstås inte att det här är bra. De tycker att programmet inte håller. Bland annat vill de ha mer till skola och förskola. Men då undrar man lite grann vilken kommun oppositionen egentligen tror att de bor i. Majoriteten har gjort stora satsningar på just skola och förskola. Jämför Stockholm med Södertälje, Nynäshamn eller Malmö! Vi har ingenting att skämmas för i den här delen om man jämför. Tvärtom satsar vi tiotusentals kronor mer än vad era bröder och systrar i andra kommuner runt om i landet gör. Ta Katrineholm – de satsar 85 000 kronor i grundskolepeng per elev. I Luleå, som är sossestyrt, satsar man 80 000 kronor. I Göteborg är det också 80 000 kronor. I Malmö är det lite högre – 85 000. I Borlänge, som är en jätteröd kommun, satsar man 75 000 kronor medan vi i Stockholm faktiskt satsar 95 000 kronor för grundskolan.

Vi har höjt grundskoleschablonen med nästan dubbelt så mycket mer än ni gjorde under förra mandatperioden. Den enda slutsats jag kan dra är att det är skillnad på vad ni säger i opposition och vad ni faktiskt gör i majoritet. Det är skillnad på vad ni gör i Stockholm och vad era partibröder och partisysstrar gör exempelvis i Malmö, i Göteborg eller i Botkyrka där de eldar bilar.

Anförande nr 100

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Det var möjligen en överilad retorik när Jonas Nilsson anklagade våra partikamrater för att elda bilar i Malmö. Jag tänkte återföra debatten till verksamheten och verkligheten och säga att det faktiskt är så att ni har skurit på skolan i tre år i rad, Jonas. Det är så det ser ut. Sedan kan du svänga dig med schabloner och siffror hit och dit. Men prata med rektorerna! De ger en entydig bild. Detta får också effekten att resultaten sjunker, framför allt i Stockholms ytterstad. Det är en tämligen entydig bild.

Anförande nr 101

J o n a s N i l s s o n (m): Det är inte så konstigt. De skolor som får mindre pengar får det därför att de har färre elever. Konstigare än så är det inte. Det är bara att läsa innantill; grundskoleschablonen ökade med 3 procent förra året och 3 procent året innan dess. De skolor som får mindre pengar får det därför att de har färre elever och därmed mindre kostnader. Konstigare än så är det alltså inte.

Men vi kommer tillbaka till detta: I Borlänge, en sossekommun, ger man 75 000 per elev medan vi ger 95 000 i Stockholm. Vad har du att säga till dina kompisar i Borlänge? Vad säger du till dina kompisar i Göteborg och Malmö? Du borde fundera lite grann på varför du står här och skäller på oss som ger så mycket mer pengar än vad dina kompisar ute i landet gör.

Anförande nr 102

K a r i n R å g s j ö (v): Jonas Nilsson! Du har en post som ordförande i organisations- och föreningsutskottet som jag avundas dig. Det var väldigt ”hoppsan” att sitta där, tycker jag. Det var roligt att jobba med organisationerna. Jag måste ställa en fråga till dig. Ni har ju skurit ganska betänkligt i frivilligorganisationerna. Det lät annorlunda före valet. Då skulle det satsas på frivilligorganisationerna. Men ni har valt att spara på dem i stället. På vilket sätt tycker du att det har stärkt det brottsförebyggande arbetet?

Anförande nr 103

J o n a s N i l s s o n (m): Det finns mycket man gör i en kommun. Det är inte bara de enskilda sakerna som hela tiden måste ha mer pengar. Om du läser ärendet ser du att vi satsar mycket stimulanspengar i kommunen, bland annat på Stockholm Parkering och på upprustning. Det handlar naturligtvis om att få en renare, tryggare och mer städad miljö. Det handlar om att försöka få fler arbetstillfällen och så vidare. Det är många saker man tar hänsyn till i en kommun för att få en så bra helhetsmix som möjligt.

Anförande nr 104

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag vill absolut inte missunna någon en kul debatt. Vi verkar vara oeniga i ett ärende där vi huvudsakligen är eniga. Jag kan ändå inte låta bli att ta mig friheten att ta fasta på det faktum att vi är relativt eniga även om vi sedan har lite olika utvecklingsönskemål, vilket är helt legitimt.

Detta att vi är eniga är värt en del, inte bara för vår egen husfrids skull utan ännu mer för alla andra externa samarbetspartner. Det betyder rätt mycket när Stockholms stad är stabil och står enig bakom ett förhållningssätt och ett långsiktigt program. Det gör oss mycket starkare och mer trovärdiga i arbetet med till exempel polisen. Det gäller många andra också, men speciellt polisen just nu. Detta beror på att det fanns en tid när inte minst socialtjänsten och polisen stod och pekade finger åt varandra. Socialtjänsten tyckte att polisen var klåpare som inte kunde sina uppgifter och polisen tyckte att socialtjänsten var klåpare som inte skötte sina uppgifter.

I dag är andan helt annorlunda. Vi är rätt ofta medvetna om vår egen otillräcklighet. Rätt ofta inser vi att ännu mer borde göras. Men det finns en väldig samsyn på att våra klienter ofta är de samma. Dem vi bryr oss om, bekymrar oss för, arbetar med och ibland till och med tvingas vidta insatser för är människor som vi har som gemensamma målgrupper. Den samsynen mellan polisen, socialtjänsten och det bredare kommunala arbetet är värd otroligt mycket. Det är bara om man har den som man kan komma överens om hur man ska närma sig problematiska områden utan att

vare sig provocera kids till saker de inte vill genomföra eller tumma på polisens integritet och självklara rätt att ingripa.

Detta har man inte lyckats med överallt i landet, och jag vågar knappt säga att vi har lyckats med det hyggligt bra i Stockholm, för i morgon skulle det kunna vara annorlunda. Men vi har gjort någonting relativt väl som får det här att fungera. Därmed inte sagt att det inte finns mycket, mycket mer vi ska göra. Men jag tycker att vi ska vara nöjda med att vi är hyggligt överens om det här och att vi därmed kan arbeta bra tillsammans med dem som vi behöver ha bredvid oss.

Anförande nr 105

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare och medier! Även jag tänkte anslå samförståndsperspektivet på det här. Jag tycker att det är positivt att det finns en gemensam positiv grundsyn på dokumentet. Precis som bland andra borgarrådet framförde tidigare här behöver ett sådant här dokument vanligtvis verka i längre tid än bara en enda mandatperiod. Då är det bra att det inte finns alltför diametrala skillnader mellan olika konstellationer, både nuvarande och eventuella framtida. Jag tolkar inte in att det finns sådana i debatten i kväll. Det är positivt att vi saknar den sortens diametrala skillnader.

Jag, som egentligen mer i en annan roll än den entusiastiske fritidspolitikerns har kunnat följa det brottsförebyggande arbetet i många år, kan annars tycka att kommuner i allmänhet och Stockholms stad i synnerhet blir bättre och bättre på detta. I det brottsförebyggande arbetet har en kommun med den mängd olika viktiga ansvarsområden som den har en viktig uppgift att fylla. Samtidigt handlar det om att selektera och verka brottsförebyggande inom de områden kommunen ansvarar för och inte klampa in för mycket på sådant som kanske är ett statligt ansvar och även ett privat och familjärt ansvar.

Jag skulle vilja trycka på två punkter bland de fem punkter i grupper av aktiviteter som vi ska jobba med. Den första är att stärka formell och informell social kontroll. Det är någonting väldigt viktigt om man ska skapa ett tryggt samhälle. Det funkar inte bara med formella auktoriteter. Det måste även finnas informella sådana. När jag läser den här punkten tolkar jag den så att vi bland annat i våra brottsförebyggande råd och i andra forum ska jobba för att återupprätta vuxenauktoriteten – den positiva och närvarande vuxenauktoriteten i vårt samhälle.

När jag har haft den stora äran, men ibland kanske inte enbart nöjet, att titta på hur ungdomsbrottslighet utvecklas i Europa ser jag att det är stora problem med ungdomsbrottslighet i praktiskt taget alla länder i Europa med lite olika fokus. Men det råder brist på just naturlig vuxenauktoritet där vuxna i gemen kan riva i på ett positivt och bra sätt mot ungdomar som betar sig illa i offentliga miljöer. Där är vi särskilt dåliga i Sverige, vill jag påstå. Det vill jag att vi ska ändra på. Det är bland annat därför vi inom Kristdemokraterna driver ett nationellt lagförslagstänkande som handlar om att inrätta en särskild civilkuragelag. Det är någonting som jag tar särskilt åt mig av.

Den sista punkten av de fem är att minska obefogad rädsla för brott. Det är också viktigt. Det går lite ihop med den första punkten. Vi ska på ett sunt och seriöst sätt

upplysa allmänheten om vilka risker som finns, men vi ska absolut inte underblåsa de krafter som ibland verkar för att göra folk mer oroliga än de behöver vara. Det är också ett kommunalt ansvar att tänka på detta.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 106

Z a i d a C a t a l á n (mp): Herr ordförande! Jag tycker att det här är en oerhört intressant fråga eftersom jag delvis jobbar med det här dagligen. Våldet i Stockholm, som vi pratar om, är en av de viktigaste frågorna när det handlar om det brottsförebyggande arbetet. Hur får vi ett tryggt Stockholm? Hur får vi bort våldet?

Om vi tittar på den största våldsbrottsligheten ser vi att det är män som slår män, pojkar som slår pojkar, män som slår kvinnor och pojkar som slår flickor. Det är majoriteten av våldsbrottsligheten. Man kan lägga ett genusperspektiv på det här för att försöka förstå varför och hur våldsbrottsligheten uppkommer. Varför ingår våld i föreställningen om maskulinitet? Det här är känsliga frågor, men man måste våga ta i dem. Det finns grupper som redan jobbar med det här i skolor. De har killgrupper och tjejgrupper, och man diskuterar var för sig olika fördomar och föreställningar. Det är oerhört duktiga, ideellt arbetande projektbaserade organisationer som jobbar för ökad jämställdhet och mindre våld i samhället.

Anledningen till att jag tar upp detta är att jag vill nämna det som kanske inte är det onämnbara, men det hemskaste som skulle kunna hända, nämligen en framtida skolmassaker i Stockholmsområdet. Om vi tittar på de fruktansvärda skolmassakrer som har skett runt om i världen ser vi att det är pojkar och unga män som har begått de här hemska dåden. Vi måste förebygga. Vi måste ta tag i de här frågorna tidigt, och då måste vi in i skolorna.

När jag läser det brottsförebyggande programmet, som självfallet är jättebra och som alla tycker att vi ska ha – det är inga problem med det – tänker jag därför: Varför lägger man inte större emfas vid målgruppen pojkar? Och varför inte större emfas på skolan och hur vi kan jobba i skolorna?

De olika uppdelningarna och samverkan mellan de olika delarna i staden är självfallet bra för det brottsförebyggande arbetet. Men vi måste gå djupare än så och våga gå in i skolorna. Framför allt tycker jag inte att de organisationer som gör det här på frivillig eller projektbaserad basis ska göra det på ett så löst sätt. Vi måste strukturera arbetet om vi verkligen vill förebygga våld i vårt samhälle. Jag skulle verkligen vilja att Stockholm hade ett effektivt och hårt program mot våld så att vi kommer åt förövarna tidigt, innan det ens har skett något.

Anförande nr 107

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Skälet till att jag begärde ordet är att jag reagerade på ditt inlägg, Ann-Katrin Åslund. Du säger att det har blivit lugnare i Tensta. Jag vet inte vilka aspekter du lägger i ordet lugnare. För bara några månader sedan hade vi fönsterkrossning. 160 fönster förstördes både i biblioteket och i Tensta gymnasium samma dag som Beatrice Ask besökte Tensta. För bara några dagar

sedan hade vi bland annat bilbränder både vid Taxingeplan, utanför centrum och i närheten av simhallen. Är det verkligen lugnt i Tensta? Detta var för bara några dagar sedan.

Du säger återigen att det finns resurser. Ni pratar varmt om frivilliga organisationer. Enbart socialtjänsten har minskat stödet under de senaste tre åren till just frivilligorganisationerna med totalt 10 miljoner. Jag hör inte ett ord vare sig från socialborgarrådet eller från ordföranden i organisations- och föreningsutskottet om de här minskningarna. I år har man enligt T2:an för avsikt att minska resurserna till just organisations- och föreningsutskottet med 1,6 miljoner kronor. Jag förstår att majoriteten inte vill prata om resurser, men bristen på resurser är oerhört stor både på centralt håll och i den stadsdel som du leder, framför allt till frivilligorganisationerna.

Anförande nr 108

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Abdo Goriya! Jag tror att man ska vara oerhört ödmjuk när man talar om oroligheter i olika stadsdelar. Det vet ju både du och jag. Jag sade att det har blivit lugnare. Men det är precis som Ulf Kristerson sade: Man kan aldrig säga att det är för tid och evighet. Det kan blossa upp när som helst, vilken dag som helst. Men vi jobbar med detta, och jag har talat om på vilket sätt man har jobbat. Hittills har det blivit lugnare. Du vet också att jag var med på möten för flera år sedan när du var ordförande i stadsdelsnämnden. Också då förekom stenkastning, man stoppade bussar och så vidare.

Det här är någonting som vi måste jobba med tillsammans. Det är ju bra att vi är eniga i grunden om hur det ska göras. Men det handlar inte bara om resurser; det vet du också. Man kan använda hur mycket resurser som helst om det inte finns ett strukturerat arbete, om inte viljan finns och om inte de frivilliga organisationerna är sedda. Det är en sak som man har blivit bättre på.

Anförande nr 109

A b d o G o r i y a (fp): Jag har inte sagt att jag är emot att samarbeta med er för att förebygga brott. Men det finns också en verklighet som råder. Exempelvis i den stadsdel som du leder finns det en hel del frivilliga organisationer som har blivit av med sitt stöd. En del av dem har lagts ned just på grund av minskade resurser.

Jag håller helt och hållet med dig – det var stenkastning under förra majoriteten också. Vi hade ett bra samarbete. Därmed är det inte sagt att problemen i dag har minskat i min och din stadsdel, utan de har snarare ökat. Vi har en hel ungdomsgeneration som inte har något jobb eller utbildning att gå till. Det borde bekymra dig rejält.

Anförande nr 110

K a r i n R å g s j ö (v): Det här är en viktig fråga. Om man verkligen ska komma någonstans för att stoppa nyrekrytering in i brottslighet kan vi ha ett jättebra program – okej, men det är inte det som kommer att göra jobbet. Vi har försökt säga från oppositionen att vi har ett stort problem med arbetslösheten. Det handlar om

ungdomar, unga tjejer och killar, som inte går i skolan och inte har något jobb. De är en fantastisk bas för nyrekrytering in i brottsliga nätverk.

Det är detta vi måste börja jobba med – med verkligheten. Det är det vi försöker prata om här i dag. Vad är det som händer? Där måste vi göra ett stort jobb, kanske tillsammans, för att nå de unga killar och tjejer, främst killar, som går in i de här nätverken. Detta händer dagligen. Det spelar ingen roll att vi har de här programmen så länge vi har en arbetslöshet som bara tickar på och väldigt många ungdomar och unga vuxna som står helt utanför utanförskapet, om man säger så. Det är dem vi måste börja jobba med.

Det handlar också om narkotika. Jag tycker att det är lite märkligt att ni på den där sidan, som ofta brukar ta upp narkotikafrågan som tickande, ändå bara sitter och ser på när vi har ett ökande narkotikaproblem i den här gruppen. Det har stigit, men jag har inte sett några stora genomtänkta idéer för hur ni ska möta det. Det är också brottsförebyggande. Men det tänket saknas.

Vi kan ha ett sådant här program, och vi kan tycka att det är ett fantastiskt och jättebra program. Men det viktiga är att de problem vi har ute i vissa stadsdelar kräver lite mer än ett program. Det kräver rejäla satsningar på den här gruppen. Det handlar om unga killar och tjejer som är utanför. De är utanför arbete och utanför utbildning. Om vi inte gör någonting åt detta snabbt spelar det ingen roll om vi har ett fantastiskt brottsförebyggande program.

Anförande nr 111

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Jag måste ändå säga att jag tycker att det har varit en rolig och konstruktiv debatt, även om jag får erkänna att jag fläckvis inte blir riktigt klok på den. Om jag förstod det rätt började det hela med att Birgitta sade att vi inte ska blanda in en massa andra verksamheter. Sätillvida har oppositionen fel, menade hon. Sedan sade Ann-Katrin, om jag förstod det rätt, att det inte alls handlar om resurser utan att det är just samarbete med en massa andra verksamheter som är det viktiga. Sedan toppade Jonas med att säga att ni egentligen ger en massa mer resurser. Om resultatet ändå faller i skolan är det för att eleverna har blivit färre på något magiskt sätt. Sedan slutar allt med att Ulf Kristersson säger: Vi är alla eniga!

Jag känner att det är möjligt att vi är eniga. Men är ni det? Ni verkar inte helt på det klara med vad ni egentligen vill med det här. Får jag drista mig till att ge några råd? Om ni vill ha enighet i ett sådant här ärende så träffas då först och prata er samman. Vad betyder det ni har skrivit egentligen? Det är en bra början att ta reda på det. Bjud sedan in oss! Jag tror att det här är ett ärende där vi rimligen skulle kunna ha en samsyn och faktiskt kunna nå enighet om ni hade den ambitionen. Men börja med att bli eniga själva först!

Anförande nr 112

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande! Jag tänkte inte gå upp i debatten, men jag tycker ändå att jag vill göra det. Man får alltid höra detta att det handlar om mer resurser när det gäller ett brottsförebyggande arbete.

Jag har sagt det tidigare, och jag säger det igen: Jag tycker att det var bra att det inrättades en preventionsnämnd på Söder under förra mandatperioden. Men jag vill också tala om hur vi arbetar på Södermalm preventivt när det gäller de här frågorna. Det handlar inte om speciellt mycket resurser, utan det handlar framför allt om hur vi arbetar och vad vi vill få ut av det. Det handlar om samarbete och att skapa nätverk.

Det finns ett avtal som heter City i samverkan, som kanske inte är bekant. Det är ett avtal mellan stadsdelsförvaltningen och polisen. Vi har ett brottsförebyggande råd som heter Söderandan. Det har 850 medlemmar från polis, socialtjänst, skola, frivilligorganisationer, kyrkor, företagare, hotell, restauranger, fastighetsägare, hyresgästföreningar, bostadsrättsföreningar, brottsofferjour med flera.

Vi har vuxenvandringar varje fredag och även på Valborg, skolavslutningar med flera stora högtider. Vi har utbildning med polis och socialtjänst i sekretesslagstiftningen. Vi har gemensam utsättning på fredagar mellan väktare, polis, socialtjänst och de vuxenvandrare som är ute varje fredag. Vi har också arbetsgrupper kring olika problemområden, till exempel Medborgarplatsen och kvarteret Grimman. Vi har street meetings för de boende på speciella platser där det har varit problem, till exempel Drakenbergsparken. Vi har haft en inspirationskväll för att få fler vuxna ut och vuxenvandra. Vi har Söderandans dag varje år. Polisen har nattknappen och polisvolontärer. Allt vi gör är evidensbaserat.

Men det är bara genom nätverksbyggande som vi tillsammans kan åstadkomma ett resultat. Det handlar inte bara om pengar eller om fler möten. Bifall kommunstyrelsens förslag, där jag också tycker att det är bra att grupperna äldre och funktionshindrade finns med!

Anförande nr 113

S u s a n n a B r o l i n (v): Herr ordförande, fullmäktige! Jag hade egentligen inte heller tänkt gå upp i debatten, men nu har jag lyssnat med stor spänning. I mitt vardagliga arbete träffar jag de ungdomar som man pratar om. Jag träffar de ungdomar som just är utanför utanförskapet, de som går i skolor som andra väljer bort, de som inte förstår debatten om att man måste plugga och få bra betyg för annars får man inget jobb, de som tittar på en med förvåning och säger: Sanna, skärp dig, jag kommer ändå inte få ett jobb hur mycket jag än pluggar. Jag träffar dem som känner att det inte finns något hopp om att det ska hända något bra i deras liv, och därför är deras hopp att de ändå kan få synas och få bekräftelse.

Att bryta den långvariga isolering som de känner kräver resurser. Det är helt felaktigt att säga någonting annat. De måste få skolor där de kan bli sedda och känna sig viktiga. De måste få möjlighet att få praktik, arbete, studier och allt annat som gör att man får framtidshopp. Det kostar resurser. Deras föräldrar måste känna sig efterfrågade i det föreningsliv som vi pratar om, men de blir aldrig tillfrågade. Det är de här föräldrarna som kan stoppa bränderna på förskolorna. Det vi gör är att vi pratar med dem vi alltid har pratat med. Vi tar in vakter som vi alltid har gjort, men vi bryter aldrig utanförskapet, för det kostar resurser.

Anförande nr 114

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Det är inte så att det utgår ett dekret från Ulf Kristersson där han säger: De här argumenten måste ni använda för annars får ni inte vara med längre. Så fungerar det inte här. Man kan använda olika typer av argument. 3 procent i ökad förskolepeng kanske var för mycket eller för lite, men det är inte så som oppositionen skriver i ärendet, att man har skurit ned på skola och förskola. Det är helt enkelt inte sant. Det är min enkla poäng att det oppositionen skriver i sina reservationer inte är sant. Det är inte sant att man har skurit ned på skola och förskola. Det borde Mogert känna till. Han var ändå skolborgarråd och vet hur mycket han höjde skolpengen under sin tid som skolborgarråd. Man kan se att den är höjd med nästan dubbelt så mycket under den här perioden. Jag tycker att det är ärligt att erkänna det.

Stockholmarnas skattepengar ska användas där de gör mest nytta. Det har vi ibland lite olika uppfattningar om. Grundskolepengen har ökat radikalt samtidigt som andra verksamheter inte har fått mer utan till och med mindre. Det gäller bland annat på OFU:s område. Vi har våra prioriterade grupper inom OFU:s område, och de prioriterade grupperna har fått mer pengar. Det gäller bland annat våldsutsatta kvinnor och så vidare. I andra fall har man gjort omprövningar, och de har inte fått mer pengar utan kanske till och med mindre pengar.

Det sker hela tiden förändringar. Det är bara ett tecken på att demokratin går vidare. Vi utvärderar verksamheter som funkar och det vi tycker är prioriterat. Vi gör helt enkelt nya prioriteringar. Konstigare än så är det inte. Man behöver skriva i ett ärende att det har skurits ned på skolan, för det är helt enkelt inte sant. Jag tycker att det finns en skyldighet att säga det också här i talarstolen.

Anförande nr 115

A b d o G o r i y a (s): Herr ordförande! Jag måste rätta dig, Jonas. Roger Mogert är inte skolborgarråd och han har inte varit det heller, utan han är oppositionsborgarråd och inte något annat.

Du säger att man inte har skurit ned på resurserna till förskola och skola. 67 procent av rektorerna säger tydligt och klart att de har haft stora neddragningar. Tror du att de här rektorerna ljuger? 12 av 14 stadsdelar har sagt att antalet barn i varje grupp har ökat. Tror du att de ljuger?

Anförande nr 116

J o n a s N i l s s o n (m): Låt mig ställa en motfråga. Tror Abdo Goriya att vi ljuger här från talarstolen? Det är klart att man alltid upplever att man har för lite pengar. Så är det alltid, men schablonen har ökat med 3 procent i år och 3 procent förra året. Om man upplever att man har för lite pengar handlar det inte bara om inkomster. Det handlar naturligtvis också om att man kan ha fått färre elever. Attraherar man inte tillräckligt många elever? Är det orsaken till att man har fått mindre pengar? Det handlar inte om att vi har skurit ned, utan det handlar om hur vi ska fördela schablonen och hur man gör detta. Det är någonting som vi alla här i fullmäktigesalen måste veta.

Anförande nr 117

K a r i n R å g s j ö (v): Du, Jonas, är av dem från majoriteten som lägger ut de stora dimridåerna här i kväll, och vi kanske inte hade väntat oss annat. Det blir lite märkligt när du pratar om organisations- och föreningsutskottet som ett utskott som verkligen säger ja till bra, livgivande projekt. Ni har sagt nej till väldigt många väldigt bra projekt. Ni har sparat. Det mest intressanta är att ni under valrörelsen förklarade för frivilligorganisationerna att pengarna skulle ut i frivilligorganisationerna. Nu sparar ni på dem i stället, och det ganska mycket. Jag tycker att det är intressant. Det var ett vallöfte, och det har ni också svikit.

Anförande nr 118

J o n a s N i l s s o n (m): Vi gör naturligtvis omprioriteringar i vår budget, precis som jag sade i mitt förra inlägg. Låt mig ta ett exempel. Alla kvinnors hus hade 800 000 kronor år 2005. År 2009 har de 3 350 000. Vi kan ta Iranska kvinnors kamp för frihet. Det är inte mycket pengar, men de har fått 100 000 mer. Vi har Mansjouren i Stockholms län. Det är också en verksamhet som framför allt vänder sig till våldsutsatta familjer. De hade 225 000 år 2005 och 400 000 i år.

Bilden är inte helt tydlig, men det är faktiskt så att vi ibland prioriterar för att göra rätt saker för skattebetalarnas pengar. Konstigare än så är det inte. Ni väljer att ta fram de områden där det blir mindre, och vi väljer att lyfta fram våra prioriterade områden. Vi prioriterar det vi tycker är bra efter bästa förmåga.

Anförande nr 119

A b e b e H a i l u (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Det är möjligt att Jonas Nilsson har rätt. Skolors och förskolors pengar har kanske ökat teoretiskt, men i praktiken är det inte sant. I vår stadsdel i Järvaområdet tar man i dag pengar från förskolorna och täcker alla underskott i andra verksamheter. Det är vad som händer i dag i praktiken. Det spelar ingen roll om schablonen har ökat med 1 eller 2 procent så länge pengarna i praktiken går till andra verksamheter för att täcka underskotten och sänka skatten. Teoretiskt är det kanske så, men i praktiken har barnen i vårt område drabbats oerhört mycket.

Vårdnadsbidraget är den andra boven. Det har också tagit de mesta av pengarna från Järvaområdet. De barn som sitter hemma i dag i tre eller kanske sex år behöver hjälp när de blir stora. Då kan de inte språket och har inte kommit in i samhället. Det är de som behöver hjälp. Det är de som kommer att bli ett problem. Ni bryr er inte om de barnen. Det enda ni vill är att sänka skatten.

Anförande nr 120

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag har bara en kommentar till Abebe. Har det undgått dig att vi har infört förskolepeng? Det går inte att ta av pengarna från förskolan i den omfattning som du beskriver till annan verksamhet. Vi har inrättat ett av er förhatligt pengsystem när det gäller förskolan just för att man inte skulle kunna ta så mycket pengar som ni gjorde från förskolan.

Anförande nr 121

A b e b e H a i l u (s): Så här ligger det till: Man säger till chefen för förskoleverksamheten att så här mycket pengar måste det bli plus. Det måste bli 1 miljon plus i en enhet och 2 miljoner i en annan enhet och så vidare. På andra sidan finns ett underskott på 20 miljoner inom äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade. I budgeten, i tertialrapport 1 eller tertialrapport 2, blir det ± 0 för på andra sidan finns pengar kvar, 5, 6, 7 eller 8 miljoner kronor i förskolan som inte används. Så länge man inte använder dem är det ett underskott. Så länge barnen inte använder pengarna är det ett underskott. Det är precis vad som har hänt de senaste tre åren, och det fortsätter ett år till.

Anförande nr 122

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter, medier! Vi pratar mycket pengar här i dag. En sak som vi ska lyfta fram här på sluttampen är att ni tyvärr har valt att lägga försörjningsstödet på samma anslag som stadsdelens andra aktiviteter. Om försörjningsstödet ökar med 13 procent upp till 20, som det kan bli som värst – vi hoppas verkligen inte att det blir så – äts väldigt mycket annat upp i vissa stadsdelar. Det innebär att man får ta bort viktiga insatser. Det förebyggande är kanske det man tar bort först, för det är inte lagstyrt. Det är klart att det är ett väldigt problem om det ska sparas, och det är precis det som sker i stadsdelarna när försörjningsstödet ökar så här pass mycket och ni har lagt det samma anslag. Detta är ett problem. Det innebär att de förebyggande insatserna ligger – ursäkta uttrycket – lite risigt till. Det förebyggande arbetet är också brottsförebyggande. Så är det. Ni sparar till och med på Maria Ungdom. Säg inget annat!

*§ 20 Samverkansöverenskommelse mellan kommuner i Stockholms län rörande introduktion av nyanlända (flyktingar)
Rekommendation från Kommunförbundet Stockholms Län, KSL
(utl. 2009:137)*

Anförande nr 123

Borgarrådet **K r i s t e r s s o n** (m): Inte heller detta ärende rymmer någon dramatik, men det behöver inte innebära att man inte kan debattera det ganska rejält i alla fall. Poängen med detta är egentligen att återkoppla till det faktum att många asylsökande och människor som kommer som anknytningsinvandrare söker sig till Stockholm och till Stockholmsområdet. Det finns många goda skäl för det. Ett skäl är att detta är den i särklass största, bredaste och djupaste arbetsmarknad som finns i hela det här riket. Ett annat skäl är att många har släktingar och vänner som finns här. Ett tredje skäl är att många kommer från andra ganska stora städer. Det är ganska få städer i Sverige som ens kan komma i närheten av att kalla sig för en storstad. Även arbetskraftsinvandringen pekar på att Stockholm och Stockholmsregionen lockar väldigt många människor hit.

Sedan rätt länge har vi i Stockholm ett samarbete med flera andra kommuner där vi hjälper människor att vidareflytta när man inte har goda möjligheter att få ett arbete, bostad eller arbete och bostad just i Stockholm. Det är ganska många kommuner som har behov av fler människor och som har tomma lägenheter. Inte så sällan som man ibland tror i debatten lyckas vi entusiasmera människor inför en annan plats i Sverige där det finns bättre förutsättningar.

Nu tänker vi också på samma sätt i Stockholmsregionen. I Stockholm är vi olika bra på olika saker. I Stockholm har vi visserligen den bredaste och bästa arbetsmarknaden, men vi har också den tuffaste arbetsmarknaden. Stora delar av Stockholms arbetsmarknad är väldigt uppskruvad. Det är många människor som har svårt att komma in på den. Det här betyder att ska vi dra nytta av att vi är 2 miljoner människor totalt i den här regionen och inte en drös kommuner som är 40 000, 50 000, 60 000, 70 000, 80 000 eller 800 000 invånare måste vi samarbeta också formaliserat. Den här överenskommelsen försöker med goda förebilder i andra överenskommelser inom Stockholms län berätta vad var och en kan göra för att helheten ska bli bättre. Jag tycker att detta i sin enkelhet är regionalisering när den fungerar som bäst.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 124

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter, åhörare, medier! Vi tycker att det är väldigt bra att vi samarbetar för att hitta lösningar för nyanlända flyktingar. Men det räcker inte att vi gör det, utan samtliga kommuner måste ta sitt ansvar. Det ser inte ut så om man tittar ut över Sverige, men det ska vi inte prata om här i dag.

Det finns dock problem. Det handlar om lägenheter, hyreslägenheter till rimliga hyror. Det är ett problem när man säljer ut en så stor del av allmännyttan. Utan ett

bestånd av bra lägenheter i olika storlekar kommer vi att få svårt att ta emot de flyktingar som kommer. Vi har också en kraftigt segregerad stad. När man nu ska bygga hyresrätter – det hoppas jag att vi alla vill – bygger man det i områden som är socioekonomiskt väldigt starka, till exempel Östermalm, Kungsholmen och liknande.

Individen måste stå i fokus och verkligen få en reell möjlighet till utbildning och jobb för att hitta en framtid i det nya landet. Det är en svår resa. Man kan tänka sig att om vi skulle flytta någonstans, låt oss säga något av emiraten, skulle vi ha ganska stora problem att komma in i det samhället. Det fordras långsiktiga strategier för det, och de måste också vara hållbara.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 125

Borgarrådet J ä m t i n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag håller med borgarrådet Kristersson om att det är bra att vi har fått till den här samverkansöverenskommelsen. Det har varit många vändor, och vi har diskuterat den inom kommunen och även mellan kommunerna i länet. I huvudsak har vi varit överens på flera punkter, och det är väldigt bra. Det är viktigt, och det är bra för en storstadsregion att människor med olika kompetens och olika bakgrunder kan etablera sig här och bidra med sina erfarenheter.

Men det finns flera brister i den här överenskommelsen. Det finns en brist som jag hoppas att vi också kan vara överens om över blockgränserna att hjälpas åt för att komma till rätta med. Vi behöver öka bostadsbyggandet i vår egen kommun, i vår egen stad och även i de andra kommunerna i Stockholms län. Om man bryter ned bostadsbyggandet och delar det med antalet boende tror jag att den kommun som bygger flest lägenheter är Sigtuna. Det s-styrda Sigtuna bygger ett stort antal hyreslägenheter i sin kommun. Jag tycker att det är starkt av Sigtuna. Man vet att en växande kommun är en kommun som också kommer att stå bättre ekonomiskt rustad inför framtiden.

Vi är som sagt i huvudsak överens om den här överenskommelsen. Då hoppas jag att vi också i huvudsak är överens om att de moderatstyrda – för det är de – kommunerna i norra delarna av Stockholms län också måste bygga lägenheter och hyresrätter. Så här långt har det blivit väldigt lite av den varan.

Byggandet i vår egen stad minskar också. Det verkar som om allmännyttan inte kommer att nå sina mål under den här mandatperioden. Det beror på politiska prioriteringar från den nuvarande majoriteten.

Men det är i grunden väldigt bra att vi är överens om den här planen. Vi tänker verka för att planen genomförs. Vi tänker också verka för att de intentioner som några av oss vill läsa in kring bostadsbyggandet kommer att uppfyllas, men då krävs det mycket mer från de borgerliga politiker som styr i många av Stockholms läns kommuner.

Bifall till kommunstyrelsens förslag men också till SU:t som Socialdemokraterna hade!

*§ 21 Nya arrendeavtal mellan Stockholms kommun och koloniträdgårdar och fritidsträdgårdar inom kommunens gränser
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 7 september
(utl. 2009:138)*

Anförande nr 126

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kände att man måste säga något efter denna långbänk med arrendeavtalet. Vi kan vara glada att avtalet äntligen är klart och att det inte längre finns några tveksamheter om arrendetiderna. Där hade den återremiss som vi fattade beslut om effekt.

Det här ärendet har verkligen dragits i långbänk. Det känns när man sitter i markägandenämnden. Det är nog flera än jag i den här församlingen som har fått motta väldigt många mejl, väldigt mycket oro och väldigt många brev från Stockholms kolonister. Det har kommit väldigt många frågor som man ibland har haft lite svårt att svara på. Nu hoppas jag givetvis att Stockholms kolonister också är nöjda.

Men jag är ändå oroad över en sak. Finansborgarrådet pratar om föreningsfrihet. Men om allt fler föreningar lämnar FSSK, det vill säga paraplyorganisationen, hur kommer staden då att hantera alla avtalsfrågor? Det framgår inte av ärendet. Det hade nog kunnat vara bra att kunna avläsa av ärendet för att kunna vara relativt säker och trygg på den punkten.

För övrigt yrkar jag givetvis bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 127

M a r t i n M i c h e l (mp): Herr ordförande, ledamöter, stockholmare! Nu föreslås äntligen att arrendetiden ska fortsätta att vara 25 år, precis som tidigare. Det är vi väldigt glada för. Av samma skäl som Mirja precis framförde tycker jag att det är beklagligt att kravet på att föreningen ska vara ansluten till FSSK är struket. Den paragraf som fanns tidigare är struken. De här avtalen är av så pass komplicerad art att det kräver juridisk kunskap och annat för att man ska kunna hänga med och förstå sig på nya avtalstexter och så vidare. Därför är just den här paraplyorganisationen viktig. Den är ju till för att hjälpa sina 80 koloniföreningar med den här typen av utbildning och resursfördelning. Den ska till exempel kunna hjälpa till och bistå i juridiska frågor.

Även de kolonister som i dag har stugor förlorar sina hembudsätter genom den nya avtalsskrivningen. Då kan man fråga sig vad det betyder. Jo, det kommer att betyda att priserna för kolonilotter i framtiden kommer att öka dramatiskt. Jag berörde det tidigare i interpellationsdebatten. I Stockholm är genomsnittspriset i dag för en kolonilott med stuga ca 150 000. I Göteborg ligger priserna för en liknande kolonilott på uppemot 1 miljon kronor. Är det den utvecklingen som ni i majoriteten vill se även i Stockholm? Ska de här kolonilotterna jämföras med villatomter eller vanliga fastigheter? Om ni tänker så har hela idén med koloniträdgårdsrörelsen förfelats. Hela den verksamhet som vi har haft sedan sekelskiftet 1900 förfelas genom ett sådant tankesätt.

Varför vill ni ta bort besittningsskyddet? I debatten den 7 september sade borgarrådet Samuelsson att hon tyckte att den skulle var kvar. Jag uppfattar att det finns olika meningar om detta i alliansen.

Anförande nr 128

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Som i den förra debatten vill jag bara anmäla att jag känner mig till viss del jävig. Jag känner mig så pass jävig att jag inte deltar i debatten och inte i beslutet.

Anförande nr 129

I n g e r S t a r k (v): Jag vill säga detsamma. Jag är jävig och deltar inte i beslutet.

Anförande nr 130

M a t t i a s E r i c s o n (v): Jag är inte jävig och deltar i beslutet. Det är bra att de största frågetecknen kring koloniträdgårdarna har rätats ut. Det är skönt att se att demokratin verkligen kan fungera. Gräsrötterna reste sig, röt till och makten lyssnade. Det är utmärkt.

Men det finns några frågor som jag ändå vill lyfta upp och få svar på. Hur kommer det sig att ni i majoriteten inte kan styrka att arrendenämnden godkänt villkoren? Ni har haft ganska lång tid på er att göra det. Varför har ni inte gjort någon konsekvensanalys av den organisatoriska förändring som tidigare har kommit upp och som kommer direkt ur avtalet?

Anförande nr 131

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag gläder mig åt att vi kan få ett enigt beslut om de nya reglerna och den nya avtalsperioden för dem som har koloniträdgårdar. Som jag sade i den förra debatten finns det väldigt mycket som vi kan och kanske ska vara oense om, och då tycker jag att en sådan här fråga tjänar och vinner på om vi kan hitta en enig linje. Det vinner alla på. Det har varit min hållning i den här frågan hela tiden att ta reda på fakta – 25 år är en lång tid – och lyssna på inkommande synpunkter om detta. Det har varit en självklar metodik för mig i det här ärendet. Därför har jag avhållit mig från att ge mig ut i den allmänna debatten när den brusade upp här eftersom ärendet var under beredning då. För mig är det ett naturligt arbetssätt att försöka lyssna in så att vi kunde skapa en bred enighet om detta. Det är jag glad att vi har gjort.

Det väcktes en fråga här är om arrendenämndens beslut. Det handlar om saker som det har tagit tid att få fram, som har varit svåra att få fram och där det finns olika uppfattningar hos parterna. Jag hoppas att man kan reda ut detta sedan. Det finns inget önskemål om att kolonilotterna ska bli dyra. Jag är lite förvånad över prisnivån i Göteborg. Detta är trots allt arrendeavtal. Även om det är lång tid är det ändå en begränsning i tid. Det finns verkligen inte någon som vinner politiskt på att vilja att de ska bli dyra.

När det gäller föreningstillhörigheten känns det lite svårt att år 2009 slå fast att det är obligatoriskt att tillhöra en förening. Däremot tycker jag inte att det finns anledning att planera för att man inte ska vilja bli medlem ändå. Det är precis som man har beskrivit här. Det finns väldigt många juridiska knäckfrågor och annat som man säkert vill ha hjälp och stöd med. Det finns ingen anledning att tro att man ska tappa medlemmar på detta. Det tycker jag inte att man ska utgå ifrån. Däremot är det naturligt för oss att år 2009 säga att medlemskapet måste vara frivilligt.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag, herr ordförande!

Anförande nr 132

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Som Martin Michel redan har sagt är Miljöpartiet med på detta förslag även om vi har en del synpunkter på beredningen. Vi känner att det är bra att en oppositions uppgift att opponera också leder till vettiga förändringar. Till slut får vi ett ärende som vi åtminstone är mer överens om än vad vi var förra gången.

Vi har dock fortfarande inte kommit ifrån att vi nog har lite olika syn på det här med koloniverksamhetens roll i staden. Den här debatten har varit mer lyssnande. Alla partierna har stått upp och pekat på betydelsen av den här rörelsen i Stockholm och jag hoppas att de också gör det när vi sedan går till handling i olika detaljplaner. Vi inte bara flyttar kolonilotter och koloniverksamhet från olika områden utan vi har faktiskt också lagt ned kolonilotter de senaste åren. Vi gör de här avvägningarna om det verkligen är till gagn för staden som helhet eller om vi bara har sett kolonimarken i väntan på annan exploatering såsom vi gör med så mycket grönmark i den här staden. Vi återkommer väl till den debatten. Martin och jag har en motion som vi hoppas få debattera vid ett senare tillfälle där just de här policyfrågorna tas upp lite mer.

I det här ärendet finns det en idé om att man ska uppdatera en skrift som enligt uppgift är väldigt bra när det gäller hur man ser på kolonifrågorna här i Stockholm. Det är kanske ett policyinstrument, men det är väl rimligen staden själv som står för en sådan skrift och inte, som det står här och som man tänker fatta beslut om, någonting som man ska göra tillsammans med FSSK. De ska också bekosta den. Man får ju bestämma vilka skrifter som är organisationernas och vilka skrifter som är stadens. Det kan jag tycka vara rimligt.

Sedan vill jag komma med en kommentar när det gäller organisationsfrihet. Majoriteten påpekar att det inte finns någon anledning att föreskriva ett obligatoriskt medlemskap år 2009. Det fanns det inte heller 2008 eller 1980. Det fanns nog föreningsfrihet i Sverige även då. Man bör beakta om man på olika sätt kan få incitamentsstrukturer som är bra både för staden och för dem som bedriver koloniverksamhet. Det kanske är en vinst för båda parter att kunna organisera sig genom ett medlemskap som underlättar. Det har vi gjort på andra håll i kommunen, till exempel när det gäller hamnens verksamhet och deras relationer till skutföreningarna. Där gick man över till individuella avtal men har starka incitamentsstrukturer för att de individuella skutorna ändå går samman i en förening. Det underlättar både för deras verksamhet och för stadens kommunikation och reglering tillsammans med dem. Det

blir helt enkelt bättre. Jag tror att man kanske skulle ha borrhått lite mer i det och inte bara sagt att vi ska ta bort detta eftersom det är föreningsfrihet. Man skulle kanske ha tittat mer på hur vi i praktiken löser det mellan staden och medlemsorganisationerna.

Anförande nr 133

Stellan Hamrin (v): Herr ordförande! Vi tycker att koloniträdgårdar är jättebra, och vi vill göra dem ännu bättre än vad de är. Vi stöder det här förslaget, men det finns ett litet problem som vi har diskuterat tidigare, nämligen det här med privat vatten. I handlingarna står att 80 procent av kolonisterna har privat vatten. Samtidigt är det inte tillåtet. Om det är detta eller annat vet jag inte, men det skapar problem. Sjön Flaten förorenades sannolikt på grund av vatten från koloniträdgårdarna. Det kostade staden 10 miljoner att fixa sjön. Vatten till har man inte fixat ännu, vilket sannolikt innebär att vi är där igen om 20 år. Då kostar det en halv miljon om året i snitt. Vi har samma problem i Lillsjön vid Bromma, i Magelungen och på en del andra ställen.

När vi diskuterade det här förra gången ville majoriteten förbjuda privat vatten. Vi sade att det var bra att något görs, men vi hade en del bättre alternativ. Vi tyckte att man eventuellt kunde återleda det till avloppsreningsverk, bygga våtmarker och en del andra saker. Just nu finns pengar från regeringen för detta. I samband med en interpellation från Åsa Romson såg jag att majoriteten inte tänker utnyttja dem. Det tycker vi är lite konstigt. Vi vill satsa på det här. Vi vill hjälpa kolonisterna att lösa de här problemen så att man kan behålla sitt vatten.

Jag undrar vad majoriteten tänker göra när man nu har tagit den ställning man har gjort. Ska man slänga ut de 80 procent av kolonisterna som har privat vatten eller plocka bort deras vatten? Eller tänker man strunta i de regler som man nu själv förnyar. Vi är beredda att satsa. Vi vill gärna se en motsvarande aktion från majoritetens sida.

*§ 22 Ändringar i reglementet för fastighetsnämnden
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 7 september
(utl. 2009:139)*

Anförande nr 134

M a r t i n M i c h e l (mp): Herr ordförande, ledamöter och stockholmare! Den moderatledda alliansen genomför undan för undan beskärningar av medborgarnas inflytande och demokratiska rätt till insyn och möjlighet att påverka stadens beslut. Remissinstanser tas bort, planprocesser förkortas, avgifter och arrenden höjs på ett orimligt sätt och nu kommer detta att höja beloppsgränsen för köp och försäljningar av fastigheter, bland annat i syfte att tidseffektivisera genom att många försäljningsärenden inte alls kommer att tas upp i stadens högsta beslutande demokratiska församling.

Att som kontoret föreslår, höjd beloppsgräns för nämndens beslut om köp och försäljning av fastigheter från dagens 20 miljoner till 90 miljoner, innebär indirekt en maktförskjutning av beslut från politiker till tjänstemän då även delegationsrätter och det interna arbetet följer med detta beslut. Det demokratiska inflytandet minskar eftersom facknämndernas sammanträden inte är öppna för allmänheten.

Miljöpartiet anser tvärt emot detta förslag att det demokratiska inflytande från skattebetalarna och allmänheten behöver förstärkas och utvecklas mer. Om förslaget går igenom kommer det sista unika större markegendomarna att säljas direkt av fastighetsnämnden utan insyn från allmänheten, utan debatt i fullmäktige och med mindre insyn också från medierna. Som vi sett tidigare anger kontoret som motivering att de vill samordna regler, minska mängden ärenden i kommunfullmäktige och göra som man gör i andra förvaltningar. Motivet för den här förändringen är därför väldigt svagt underbyggt. Synen på facknämndernas särart och unika verksamheter likriktas, vilket betyder att en värdefull mångfald försvinner till förmån för en centraliserad förvaltning och ett snabbare beslutsfattande.

Kunskap och kvalitet minskar bara för att den nuvarande majoriteten till varje pris vill minska skatten med några ören. Vi anser därför att detta förslag är ett väldigt dåligt förslag. Reglementet bör därför inte ändras i den del som gäller beloppsgränsen till KF.

Anförande nr 135

M a t t i a s E r i c s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Fastighetsnämnden jobbar nästan uteslutande med att klubba igenom försäljningar av stadens markinnehav grundat på det odefinierade begreppet strategisk betydelse för staden. Det är ett begrepp som revisorerna riktat stark kritik mot, men rätta vill jag tillägga. Det vore rimligare att prata om kommunala intressen och undersöka hur marken ska kunna användas och utvecklas för framtida behov och krav.

En väldigt stor andel av nämndens försäljningar ligger i spannet mellan 20 och 90 miljoner, alltså dagens gräns i relation till eventuellt morgondagens. Det betyder i princip att alla ärenden som i dag beslutas om här kommer att läggas utanför

allmänhetens insyn. Fullmäktige tappar då också sin möjlighet att påverka, utveckla och tillgodose kommunala intressen.

Sedan kan jag för sakens skull påpeka att ärendet Fituna – jag måste bara nämna det – ändå hade kommit till fullmäktige. Jag tror, men jag kan missta mig, att det är det enda ärende vi inte hade sluppit behandla.

Anförande nr 136

B e n g t S a n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Det här börjar bli en favorit i repris, och det är självfallet på allmänhetens begäran vi tar den här debatten för femte gången.

Det här ändringsförslaget som gäller reglementet handlar om att höja beloppsgränsen när det gäller att besluta i fastighetsnämnden från nuvarande 20 miljoner till 90. Det är bara försäljningar över 90 miljoner som ska avgöras av fullmäktige. Ansvarigt borgarråd skriver att det ändrade reglementet ger en rättvisande bild av fastighetsnämndens uppgift och ansvarsområde och leder till en större ändamålsenlighet och bättre förutsättningar för nämnden att effektivt fullgöra sina av kommunfullmäktige ålagda uppgifter. Då kan man ju säga: Vad i hela Fituna är detta?

Det blir lite pinsamt om en facknämnd som ska vara aktiv fastighetsförvaltare i huvudsak ska ägna sig åt försäljningar. Och av effektivitetsskäl ska man inte ens hänföra frågan till fullmäktige. Det primära uppdraget för den här nämnden ska tydligen enligt den nuvarande majoriteten vara försäljningar. Jag trodde att fastighetsnämnden handlade om att förvalta stadens egendomar på ett professionellt sätt och inte bara ägna sig åt försäljningar. Det är mycket märkligt.

I raden av ogenomtänkta och inkompetenta försäljningar kan jag också nämna Fituna. När sådant blir känt, och det sker framför allt här i fullmäktigesalen och inte i nämnden blir det jobbigt, demokratin blir jobbig. Då hänvisar man till effektivitet. Man ska ta bort det demokratiska arbetssätt som vi har slagit fast här under många år. Det är felaktigt.

Jag yrkar självfallet bifall till den gemensamma reservation som vi har i den här frågan. Jag vill faktiskt ha en förklaring på vad ansvarigt borgarråd anser att fastighetsnämndens uppdrag ska vara mer än att sälja stadens egendomar. Jag vill ha svar på det.

Anförande nr 137

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Det ärende som ligger framför oss i dag innebär ett flertal förändringar i fastighetsnämndens reglemente. Det handlar dels om det utökade ansvar som fastighetsnämnden har fått till exempel när det gäller försäljningsplatser och torgplatser i och med att det ansvaret har förts över på kontoret och på nämnden. En annan del i förändringarna i reglementet är ju att vi föreslår fullmäktige att gå upp till samma delegationsgräns som övriga nämnder i staden har. Exploateringskontoret och exploateringsnämnden har samma beloppsgräns, och det tidigare gatu- och fastighetskontoret hade samma beloppsgräns som nu föreslås, och det är inte alls speciellt länge sedan. Det var en beloppsgräns

som, när den gällde, var ganska oifrågasatt. Alla var överens om den var rimlig och riktig.

Jag tror att Socialdemokraterna har missuppfattat att det här är den enda uppgiften. Jag tror att det är precis tvärtom. Du citerade där att det inte ger en korrekt bild av fastighetsnämndens huvuduppgift. Vi diskuterar ju egentligen alltid bara försäljningar här. Huvuduppgiften för fastighetsnämnden och fastighetskontoret är ju att vara just fastighetsvärdar för ett attraktivt bestånd av fastigheter och i den mån vi har mark i andra kommuner och se till att de fastigheterna faktiskt tas om hand på ett bra och riktigt sätt. Där pågår det också ett jättestort arbete, till exempel med energieffektivisering, som är en annan fråga som vi debatterar mycket här.

Det här handlar absolut inte om att ta bort demokratin. Det blir på något sätt en ganska märklig diskussion med tanke på att hela vår nämnd- och förvaltningsuppbyggnad i staden, hela organisationen i alla bolag och styrelser, är demokratiskt tillsatt av fullmäktige och representeras av oss här inne eller våra kolleger. Här kommer det att finnas mycket demokrati i framtiden, men det handlar ändå om att få en effektiv organisation i staden och om att kommunfullmäktige här ska ägna sig åt viktiga och bra frågor. Det här är en viktig fråga, och därför är beloppsgränsen den föreslagna och inte någon annan.

Jag tycker att det är ett bra förslag att fastighetsnämnden och fastighetskontoret får samma status och ramar att röra sig inom som andra kontor och nämnder har i staden. Bifall till det framlagda förslaget.

Anförande nr 138

Mattias Ericson (v): Låt mig första säga något om delegationsbeloppet. Det rimliga måste väl ändå vara att det är fastighetsnämndens behov som ska styra delegationsgränsen och inte gränsen i andra nämnder. Det handlar om olika verksamheter, så jag kan inte förstå varför det ska finnas en poäng med att det är samma belopp i olika nämnder. Det är jättekonstigt.

Du säger att det inte handlar om att ta bort demokratin. Nej, det är förmodligen inte ert syfte – jag tror faktiskt inte det – men det blir effekten. De här olika nämnderna är demokratiskt tillsatta, men de är mindre demokratiska på grund av att det finns mindre insyn. Det är mindre insyn för medier och för allmänheten. Det är färre personer som är med och fattar besluten, vilket betyder att representationen blir mindre i en facknämnd. Därför krymper demokratin. Ditt resonemang om demokrati håller inte. Antingen förstår du inte hur vi menar eller också har du en annan syn på vad demokrati är än vad vi har, och jag tror att det kanske är det som är grunden.

Anförande nr 139

Borgarrådet Alvena l (m): Jag tror att vi har en liknande syn på demokrati. Jag hoppas att det handlar om fria val, folkvalde politiker som representerar folket och möjligheten för oss att rösta för eller emot och i viss mån respektera majoritetens beslut utan att använda sig av odemokratiska styrelseskick eller göra saker som man inte får bara för att man i demokratins namn tycker sig själv ha rätt att göra det. Det är väl en bra början. Där hoppas jag att vi har samma åsikt.

När det gäller behovet av delegation tycker jag att det är viktigt att titta på varför vi har en delegation. Vi har en delegation därför att vi uppfattar att nämnder, direktör och förvaltning ska ha en viss befogenhet att röra sig inom. Man kan också kalla det en förtroendefråga. Vi har en delegation från nämnden till förvaltningsdirektörer i den här staden. Det har vi därför att nämnden i sin roll inte ska vara involverade i alla ärenden på samma sätt eftersom det skulle vara ganska betungande. Låt mig dra en kort parallell till detaljplaner som vi också har delegerat till nämnden.

Anförande nr 140

Å s a R o m s o n (mp): Jag skulle för det första vilja framföra en önskan om att den samsyn som majoriteten verkade eftersträva i det förra ärendet skulle gälla än mer i fråga om våra nämnders reglementen. Jag tycker att det vore eftersträvansvärt. Jag hoppas att vi kan vara överens om reglementena till nämnderna. Det är vi ofta, men det här ärendet sticker ut. Det är bara en del som oppositionen samfällt har framfört kritik emot, och det är att beloppsändringen enbart får till följd att vissa ärenden som självfallet skulle ha tagits upp i fullmäktige inte kommer att göra det. Därför måste jag fråga borgarrådet om det inte är av principiell vikt vid utförsäljningar av lantegendomar utanför staden. Det har vållat mycket debatt och det har funnits många olika åsikter. Vi menar definitivt att de är av principiell vikt. Då spelar det ingen roll vilket belopp det är för att det ska tas upp i fullmäktige.

I gatu- och fastighetsnämnden bedrevs inte den här typen av omdebatterade utförsäljningar under den förra mandatperioden. Alla de ärendena hade då konstaterats vara av principiell vikt och tagits upp i fullmäktige oavsett vad beloppsgränsen hade varit. Det är inget märkligt att exploateringskontoret behöver 90 miljoner i delegationsbelopp eftersom deras projekt också styrs av planbeslut och en mängd beslut vi fattar här i fullmäktige. Det är inte så konstigt att varje ärende under den gränsen skulle tas upp, men det är en väldig skillnad på de typerna av beslut. Jag tycker att det är märkligt att borgarrådet inte ser den skillnaden och inte vill besvara oppositionens fråga om varför hon inte vill få upp de här ärendena till fullmäktige.

Anförande nr 141

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Men visst är det väl ändå så, Åsa Romson, att vi från en mandatperiod till en annan gör olika typer av politiska bedömningar av vad vi tycker är principiellt riktigt. Nu företräder du ett parti som ibland säger ja och ibland säger nej till försäljning. Under den förra mandatperioden genomförde vänstermajoriteten inga försäljningar alls oavsett om det var genom gatu- och fastighetskontoret eller något annat. Det var ett minimalt antal försäljningar, så det var liksom aldrig aktuellt. Men beloppsgränsen fanns där ändå. Ni hade 90 miljoner som beloppsgräns om ni hade velat genomföra en försäljning i den storleken.

Jag tycker att det handlar om vilken typ av förtroende vi ger nämndledamöterna. Att göra en delegation på ett visst antal miljoner är att ge ett förtroende till en annan demokratisk organisation och representanter från olika partier. Jag blir lite orolig över att ni har en så snäv bild av företrädare i nämnder och styrelser i staden att de inte skulle vara lämpliga att fatta beslut.

Anförande nr 142

B e n g t S a n d b e r g (s): Menar ni på fullt allvar att det är ett sätt att utveckla demokratin att ändra beloppsgränsen för beslut i fullmäktige från 20 miljoner till 90 miljoner? Menar ni att det är att utveckla demokratin. Sedan undrar jag också om den nuvarande majoriteten tycker att alla de försäljningsärenden som handlar om belopp under 90 miljoner är för futtiga eller för små? Är det er uppfattning? Tycker ni att det är en bagatellfråga när ni säljer ut allt det Stockholms stad äger i dag? Tycker ni att man inte behöver behandla försäljningar under 90 miljoner här? Är det er syn på detta.

Anförande nr 143

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag svarade på en direkt fråga om synen på delegationen. Det är i alla fall min uppfattning att de demokratiska företrädarna i nämnder och styrelser också har ett demokratiskt förtroende som jag respekterar och litar på. Man kan ha olika synpunkter på de här olika beloppsgränserna. På förra fullmäktigemötet fick du frågan var du tyckte gränsen går. Varför ska den vara 20 miljoner och inte 0 noll miljoner? Då tyckte du att 0 miljoner hade varit bättre, för då hade fullmäktige fått fatta alla beslut som fastighetsnämnden fattar. Den organisationen är inte möjlig för en stad av Stockholms storlek att ha. Det är därför vi har nämnder och styrelser för att avlasta fullmäktige. Det handlar inte om att på något sätt ha en odemokratiskt styrd organisation.

Nu pratar vi om en beloppsgräns. Under den förra mandatperioden föreslog ni att man skulle lägga all mark i en stiftelse där det inte finns någon demokrati alls. Det vände vi oss verkligen emot.

Anförande nr 144

M a r t i n M i c h e l (mp): Herr ordförande! I vår minoritetsåterremiss skrev vi följande: Kommunfullmäktige behöver bättre beslutsunderlag om vilka ärenden som berörs. Även demokratiaspekten på känsliga markförsäljningar bör belysas i detta underlag. Då svarar stadsledningskontoret så här: Stadsledningskontoret har ingen kännedom om fastighetsnämndens framtida planering annat än vad som återfinns i nämndens verksamhetsplan.

Hur ska man tolka det? Jag tycker att det är ett besynnerligt svar. Ska vi tolka det så att stadsledningskontoret inte riktigt vet vad fastighetsnämnden håller på med?

Det är bara när det gäller detta med beloppsgränsen som vi är oense i beslutet. Vi tycker att höjningen från 20 till 90 miljoner innebär enorma skillnader. Det är just i det här intervallet som de flesta av stadens värdefulla jordbruks- och skogsfastigheter ligger. Vi kommer inte att få se de här ärendena i kommunfullmäktige heller av principiella skäl. De kommer inte att lyftas upp just för att de är av principiell art. Det beror på att det som vi tycker är värdefullt och viktigt med de här fastigheterna, just det som de en gång köptes in för, är att de har kulturvärden och stora naturvärden. De har också värdefull mark att exploatera inför en framtida växande storstadsregion. Det tycker vi är skillnader av principiell art, men vi har förstått att majoriteten inte tycker det eftersom de här värdena aldrig beskrivs i de här ärendena. Man tar bara upp fastighetsekonomiska värden, vad byggnader och sådant är värda.

Man säger ingenting om naturvärden, framtida möjliga användningssätt och så vidare.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och till vårt gemensamma SU tillsammans med s och v.

Anförande nr 145

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag tycker att du får hålla isär de två delarna. Det ena handlar om vad vi tycker rent sakpolitiskt. Ska man kunna tänka sig att sälja över huvud taget eller inte? Då kan man driva en sådan debatt. Det tycker jag ni kan driva i budgetdiskussionerna när man gör klart vilken politik som ska gälla. Om fullmäktige inför budgeten fattar tydliga beslut om att vissa saker ska säljas går vi över till det andra som mer handlar om en rationell hantering av ärendemängderna och hur nämnderna ska fungera. Då kommer vi in på vad som är en rimlig beloppsgräns. 90 miljoner är ganska rimligt i det här fallet med tanke på stadens storlek och annat vi hanterar.

Om du är sur på att vi har fattat beslut och tycker att man ska sälja den här typen av saker, ta då hellre det i budgetdebatten. Frågan är i stället: Vilka andra nämnder tycker du hanterar saker som borde upp hit egentligen? Det är snarare en fråga om den totala organisationen i staden.

Anförande nr 146

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Martin Michel undrar varför stadsledningskontoret hänvisar till verksamhetsplanen. Det gör man därför att det är verksamhetsplanen som gäller. Det brukar vara så i den här staden, och har varit så länge. De planer vi lägger fram i början eller slutet av året ska gälla för året som kommer. Det är nämnderna som fattar beslut om verksamheten. Det är väl jättebra att stadsledningskontoret har det perspektivet och inte tvärtom.

Det här handlar ytterst om hur vi ska förvalta skattebetalarnas pengar. Det handlar om med vilken effektivitet staden jobbar. Vi har till exempel valt att delegera nästan alla detaljplaner till stadsbyggnadsnämnden och inte ta upp alla detaljplaner i den här församlingen. Det hade väldigt många synpunkter på i början. Nu är det färre som har synpunkter på det. Vi har sett att det innebär en förbättring av arbetssättet i staden och inte att det demokratiska inflytandet på något sätt har minskat.

Anförande nr 147

M a r t i n M i c h e l (mp): Det är viktigt att vi är effektiva, men allt ska faktiskt inte handla om effektivitet. I de här frågorna handlar det också om långsiktig förvaltning av egendomar och resurser som vi skulle kunna ha stor nytta av i framtiden och som ni nu säljer.

Anförande nr 148

M a t t i a s E r i c s o n (v): Vi fortsätter väl på demokratitråden. Du beskrev ganska bra vad demokrati handlar om, Kristina. Det är precis detta det handlar om,

bland annat. Men vi menar att demokrati är något mer. Det finns mer djuplodande saker än bara själva röstningsförfarandet, som naturligtvis är grundläggande. Det handlar också om saker som insyn och inflytande under ärendeprocesser och så vidare. Det finns grader av demokrati, där jag skulle vilja säga att fullmäktige och stadsdelsnämnderna kanske är de mest demokratiska inslagen i vår organisation. Facknämnderna är lite mindre demokratiska, och bolagsstyrelserna är förmodligen minst demokratiska ur den aspekten. Men de är naturligtvis tillsatta på ett demokratiskt sätt; det är inte alls det vi pratar om.

Du säger att det handlar om förtroende. Ja, det är klart att det handlar om förtroende när vi delegerar saker. Men i de här frågorna är det inte beloppet som är avgörande för hur stort förtroendet för förvaltningschefen eller för nämnderna är. Det är den principiella frågans och ärendets vikt som är förtroendet här, och inte själva beloppet. Det är en väldigt stor skillnad på beloppsgränsen för olika nämnder. Jag kan inte förstå hur det kan vara samma pengar det handlar om. Det måste ju vara vikten av ärendena som avgör var vi ska behandla dem.

Jag är helt säker på att nämnderna är absolut kompetenta att fatta alla beslut; det är inte det det handlar om. Det handlar om att alla människor ska ha en reell insyn i verksamheten. Man ska ha ett inflytande. Insynen och inflytandet minskar när vi går ifrån en stor församling, som fullmäktige, till en nämnd. Det är inte svårare än så.

Anförande nr 149

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Mattias! Är det inte lättare att du i stället säger att du är emot försäljningarna? Det är ju egentligen inte beloppsgränserna som ni vänder er emot. Vad ni alltid argumenterar för här, på nämnden och i alla sammanhang är att ni inte gillar försäljningarna. Det är detta det handlar om egentligen. 90, 20 eller 30 miljoner – du hade varit emot förändringar även om vi hade föreslagit 25 miljoner!

Anförande nr 150

M a t t i a s E r i c s o n (v): Ja, jag kanske hade varit emot 25 miljoner, men jag kanske hade varit för 15. Jag förstår inte riktigt ditt argument här, och nu glömde jag också bort vad det var. Kan någon påminna mig om vad Kristina sade? Ja visst ja – försäljningarna! Jag är absolut mot försäljningar, men just nu är det inte det det handlar om. Här handlar det om hur vi handskas med olika ärenden. Jag skulle inte tycka att det var bra att vi stoppade försäljningarna odemokratiskt heller. Jag skulle vara precis lika mycket mot det. Det är metoden som man stoppar försäljningen med som är viktig, och inte att... Nej, nu surrar jag! Jag återkommer.

Anförande nr 151

B e n g t S a n d b e r g (s): Ordförande! Jag kan erkänna att jag är emot försäljningar som är byggda på en politisk dogm om att man inte ska äga. Då får du erkänna att du är emot att kommunen äger, Kristina. Det tycker jag att du ska göra.

Låt mig ta ett exempel. Om 90-miljonersregeln hade gällt hade inte en fråga som försäljningen av Hässelby slott varit en fullmäktige fråga. Det tycker inte jag är riktigt. Vad jag vet är det bara ett par ärenden av de 50 ärenden som snart är

genomförda som hade varit en fullmäktige fråga. Jag vet inte om det är att utveckla demokratin. Vi har olika uppfattningar om demokratin. Du verkar ha uppfattningen att demokrati är lika med effektivitet.

Den absolut övervägande delen när det gäller nämndens effektivitet och roll är försäljningsärenden. Det är det vi protesterar emot, och det har vi gjort så många gånger som helst nu. Det handlar bara om försäljningar byggda på politisk dogm. Vi skulle inte ha haft någonting emot några enstaka försäljningar. Men ni har en policy om att allt som kan säljas ska säljas. Allt som kan privatiseras ska privatiseras, anser ni. Stå för den politiken! Jag tycker att det är en dålig politik; det tycker vi allihop på den här sidan. Vi delar inte era uppfattningar. Men stå för politiken och säg: Vi tycker inte att kommunen ska äga! Vi säljer rubbet till lägstbjudande!

Anförande nr 152

Borgarrådet **A l v e n d a l** (m): Vi kan konstatera att det blir en spännande valrörelse, Bengt Sandberg. Men den typen av argumentation kommer nog väljarna att dra sina egna slutsatser.

Jag har aldrig någonsin sagt att allt som kommunen äger ska säljas. Det har ingen på den här sidan av salen sagt. Det var snarare så att jag under min tid som bostadsborgarråd i början av den här mandatperioden införde en helt ny policy i den här staden om aktiv fastighetsförvaltning. Det gjorde vi just på grund av att det alltid har rått brist på helhetssyn i den här staden. Ibland säljs det och ibland köps det, beroende på mandatperiod.

Nu har vi infört en aktiv fastighetsförvaltning som innebär att vi ska sköta om våra fastigheter. Ibland bygger vi nytt. Ibland köper vi, och ibland säljer vi. Framför allt ska vi renovera och sköta det vi har. Det är jätteviktigt! Det är en otroligt stor del av stockholmarnas kapital som är bundet i fastigheter. Det är den borgerliga majoritetens politik just nu, och ingenting annat.

Anförande nr 153

B e n g t S a n d b e r g (s): Jag kan det utantill: Allt som inte är av strategiskt värde för staden ska säljas. Förnekar du att det står så i er försäljningspolicy? Men sedan har ni aldrig formulerat vad strategiskt värde är. Det tror jag kan bli lite komplicerat i och med att det hela bygger på en politisk dogm. Men så här står det.

Anförande nr 154

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag hör till dem på den här sidan som inte är principiellt emot försäljning. Vad jag är emot är dåliga utförsäljningar som göms på det här sättet. Det är dåliga utförsäljningar där staden inte får det värde den borde kunna kräva. Det är utförsäljningar där politiker leker affär och vi förlorar på det.

Anförande nr 155

Å s a R o m s o n (mp): Jag tycker möjligen att det är mer berättigat att ställa frågorna till borgarrådet Alvendal. Det låter ju fantastiskt att man ska sköta stadens

egendomar. Det hade vi önskat att man hade gjort även när det gäller egendomar som ligger utanför kommunens gränser. De kräver också sin skötsel, och det är många stockholmare som använder dem. Framför allt berörs också relationen till våra kranskommuner. Det finns många principiella anledningar till att utförsäljning och irreversibla beslut om att vi ska avhända oss den marken bör diskuteras i fullmäktige, åtminstone när det gäller de största och mest uppseendeväckande affärerna. Så har ju också ordningen varit hittills.

Jag tycker att du slingrar dig från huvudfrågan, Kristina Alvendal. Den handlar faktiskt om varför det är så viktigt att just utförsäljningarna av de större lantegendomarna inte ska upp till fullmäktige. Som jag ser det är det den enda anledningen till beloppsgränsen, som är det enda i reglementsändringen som vi inte är överens med er om. Det här är ett ärende om ett reglemente som typiskt sett borde vara ett ärende där vi ska försöka vara överens. Det handlar ju om reglementena här ifrån fullmäktige till våra nämnder. Allting kretsar kring detta. Du kan inte gömma dig bakom att det handlar om det ena och det andra som ska effektiviseras och hit och dit.

Det handlar om att du genom beloppsgränsändringen vill slippa ett antal, och ett relativt begränsat antal skulle jag vilja säga, ärenden till fullmäktige. Tidsutdräkten i varje ärende är egentligen inte särskilt stor, men det känsliga här är att det är en politiskt känslig debatt som du vill slippa ta. Du vill slippa ta debatten i de unika ärenden där vi från den här sidan kan komma och påpeka värden och behov i de här fastigheterna. Vi har olika åsikter ibland. Vi har också olika åsikter om hur fastigheterna ska se ut, för de är olika. Det är därför en del av de större affärerna behöver diskuteras i fullmäktige. Jag förstår inte varför du inte antingen kan möta oss på den punkten eller ge ett rimligt politiskt svar på varför du inte vill att fullmäktige ska få se besluten och debattera dem.

När det gäller demokrati är det faktiskt så att också en kommunal stiftelse har representanter från fullmäktiges partier. På den punkten kan du knappast underkänna att även en stiftelseform skulle ha både insyn och demokratiaspekter som går att använda. Vi ville göra en stiftelse för att långsiktigt bevara och utveckla de här markerna tillsammans med våra kranskommuner för en bättre friluftspolitik i staden. Det kan du knappast slänga tillbaka till oss som någonting odemokratiskt.

Anförande nr 156

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Om det nu är så att vi är överens om att uppdraget bör vara att vårda vårt fastighetsinnehav – hur kommer det sig då att den rödgröna majoriteten förra mandatperioden inte tog det uppdraget på allvar? Den lämnade efter sig revisionsanmärkningar på att man inte hade skött skogen. Man hade inte gjort det man skulle med lantbruken. När vi nu gör värderingar ser vi att vi i vissa fall hade kunnat få högre värderingar om marken hade skötts.

Stockholms stad, inklusive Miljöpartiet, har faktiskt inte visat att man kan hantera detta. Man kan stå här inne och önska att man hade gjort det, men så har inte varit fallet. Vi tycker att det är rimligare att vi säljer marken i andra kommuner, som det

här handlar om. Det är inte Stockholms stads uppgift att tala om för andra kommuner vad som ska finnas inom deras kommungränser.

Jag tar gärna den politiska debatten varje dag med dig, Åsa, om vad vi nu kan göra med alla de här pengarna som är stimulans för Stockholm och bra för stockholmarna.

Anförande nr 157

Å s a R o m s o n (mp): Jag hade blivit ännu gladare om du hade sagt att du hade tagit debatten varje gång här i fullmäktige som vi har ett sådant här ärende. Det är den debatten du vill skyla över, Kristina. Det är den debatten du inte vill ha. Du vill inte ha debatten om vad det betyder att utveckla lantegendomar i storstadens närhet.

Detta är lantegendomar som inte bara har ett ekonomiskt värde. Ekonomiska intressen är inte bara att avverka skogen. Det ekonomiska intresset är hälsan för stadens invånare och tillgången till ett aktivt friluftsliv, Kristina. Det var så man hanterade skogen under förra mandatperioden i syfte att ombilda detta till en långsiktigt hållbar situation med en stiftelse. Det var det arbetet som pågick. Du kan inte komma och säga att vi inte skötte skogen. Vi hade betydligt mer långsiktiga planer för skogs- och lantegendomarna än vad ni har på den där sidan.

Anförande nr 158

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! In i det sista försökte jag hålla mig från att delta i debatten. Detta är ett ganska formellt ärende, som egentligen inte borde vara så principiellt att vi för diskussioner i några timmar under två fullmäktigesammanträden i rad om det. Det är rätt obegripligt.

Det här är en återställare. Ni brukar vara ganska bra på att göra olika former av återställare när ni kommer till makten. Återställare är bland det värsta som finns. Det gäller i politiken, för det blir ingen långsiktighet i besluten, och det är ännu värre i missbrukssammanhang. Man ska inte ägna sig åt återställare. Men nu har vi gjort ett undantag; vi behöver göra en återställare till den goda ordning som gällde under den tid när ni hade majoriteten under förra mandatperioden. Då krafsar man sig i sitt grånande hår och undrar varför i halva fridens namn det är fel med 90 miljoner den här mandatperioden när det var högsta sanning under den förra mandatperioden.

Ni har en poäng i er argumentation; det vill jag gärna tillerkänna er. Jag skulle inte heller tycka att det var okej att sälja Hässelby slott utan att ett sådant ärende debatteras eller tas upp i fullmäktige. Hur tänker vi om det? Jo, det är exakt ett sådant principiellt ärende som man tar till fullmäktige trots att det skulle gränsa till de 90 miljonerna. Det finns exempel också i bostadsbolagen. Mattias tyckte att bostadsbolagen var djupt odemokratiska – du sade i alla fall nästan det – och att deras beloppsgränser var åt pipsvängen för höga. Det är de kanske utifrån din utgångspunkt, nämligen 300 miljoner. Men 300 miljoner är alldeles för lite i vissa sammanhang. I Stockholmshem har vi fått avstå från en affär på drygt 300 miljoner därför att det blev alldeles för komplicerat att föra affären till kommunfullmäktige. Stockholms stad gick därmed miste om cirka 250–300 hyreslägenheter. Så kan det också vara.

Vi måste ändå ha någon sorts förtroende för varandra och även kunna avgöra detta. Om det är en principiell fråga tar man upp ärendet även om det är inom given beloppsgräns. Det tror jag att ni, om inte annat, skulle se till att vi gjorde om vi nu övervägde att inte ta upp Hässelby slott till fullmäktige för beslut.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 159

M a t t i a s E r i c s o n (v): Du måste hålla dig till sanningen, Björn. Jag sade inte att det var odemokratiskt. Jag sade att bostadsbolagens styrelser var demokratiska, men i mindre grad. Det är en väldigt stor skillnad på att inte vara och att vara i mindre grad. Så håll dig till sanningen! Om du ska citera ska du citera korrekt. Annars ska du inte citera, för då gör du fel.

Precis som jag har sagt förut gäller skillnaden vilken verksamhet som nämnden bedriver. Om nämnden inte säljer är det inget problem om man har en gräns på 90 miljoner. Problemet uppstår när den typen av beslut fattas. Jag förstår inte att ni inte kan förstå det här! Det är ju den enklaste sak i världen. Demokratin blir mindre om man minskar från 90 till 20 miljoner. Ärendens vikt beror på de principiella ståndpunkterna. Det är andra saker än pengar som spelar in i det här. Hur kan ni, som är borgare, inte förstå det här med pengarna?

Anförande nr 160

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag mäter inte demokrati i pengar och i miljoner. Men det låter på dig som om du gör det, Mattias Ericson. Demokrati kan visst alltid mätas i hur många miljoner olika saker handlar om. Men för mig handlar det inte om det.

Det var inte meningen att jag skulle citera dig, utan jag ville återge andemeningen i det du sade, och det var att bolagsstyrelserna är relativt sett mindre demokratiska därför att de är mindre än nämnderna och de har större befogenheter därför att de är bolag. För att krydda anrättningen ville jag då lägga till att 300 miljoner kronor ibland är för lite för bostadsbolagen. Effekten har blivit att vi har gått miste om hyreslägenheter i Stockholms stad. Jag vill bara visa att det finns beloppsgränser som kan vara mer än tre gånger så höga men ändå för låga.

Anförande nr 161

M a r t i n M i c h e l (mp): Stanna gärna kvar i talarstolen, Björn Ljung! Det här handlar nämligen om dig. Samma dag som vi fattade beslutet i fastighetsnämnden om reglementesändringarna var det en stor helsidesartikel i Dagens Nyheter med ett mycket tjustigt porträtt på dig. Artikeln handlade om huruvida tjänstemännen hade fått alltför mycket makt och att det hade blivit en maktförskjutning från politikerna till tjänstemännen. Det här tycker jag är jätteintressant. Du stödde majoritetens beslut om att vi skulle höja beloppsgränserna från 20 till 90 miljoner. Samtidigt står du här och säger att du inte skulle gilla om vi inte kunde ta debatten om till exempel Hässelby slott här. Det ärendet låg ungefär runt det värdet.

Jag undrar vad du egentligen menar. Du säger en sak men du agerar på ett helt annat sätt. I DN har du sagt den totala motsatsen till det du säger här.

Anförande nr 162

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare och Dagens Nyheter – om ni är kvar, och det är ni visst! I Dagens Nyheter sade jag att vi som förtroendevalda inte kan säga att förvaltningschefer och direktörer har för stor makt, utan att är upp till oss själva att ta plats i debatten och i beslutsfattandet. Det är en väsentlig skillnad, Martin Michel, jämfört med att säga att vi har en situation i Stockholms stads fastighetsnämnd där vi menar att vi ska återställa en delegationsnivå till 90 miljoner om året. Det går helt hand i hand med det jag sade.

Observera också, Martin Michel och ni andra, att jag tycker att Hässelby slott är ett utmärkt exempel på en fastighet som är principiell. Oavsett beloppsgräns är en försäljning av Hässelby slott principiell och därmed mycket väl lämpad att lyfta till fullmäktige trots att en 90-miljonersgräns eventuellt hade funnits.

Anförande nr 163

B e n g t S a n d b e r g (s): Vem ska avgöra det? Är det någon tjänsteman på kontoret? Du pratar emot dig själv.

Jag vill ställa en fråga till dig, Björn Ljung. Säger du att ni förde ned beloppsgränsen från 90 till 20 miljoner? Det står du och säger här. Är det sant? Ni förde ned den från 90 miljoner till 20 i fastighetsnämnden. Står du och säger det här i talarstolen? Svara en gång till!

Anförande nr 164

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag blir lite grann svaret skyldig, Bengt Sandberg. Vi har ju förändrat fastighetsnämnden och lagt samman dåvarande saluhallsnämnden och fastighetsnämnden till fastighetsnämnden. Detta har alltså genomförts, men jag kan inte säga exakt när det här hände. Det intressanta tycker jag är att svara på frågan om huruvida det nu kan vara så odemokratiskt att återgå till en nivå som ni själva definierade som högsta demokrati när ni hade makten under förra mandatperioden men som ni nu skyller på oss för och vill låta påskina är odemokratisk.

Bengt Sandberg tröttnade och gick ut ur salen. Det kan jag tyvärr inte hjälpa, men detta var svar på repliken från Bengt Sandberg, fru ordförande.

Anförande nr 165

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Fru ordförande, fullmäktige! Jag skulle gärna vilja ta upp debatten med Åsa Romson igen eftersom hon på något sätt, även om hon inte sade det direkt, insinuerade att jag inte ville ta debatten i framtiden. Det var så jag uppfattade det. Men det är absolut inte vad det handlar om. Jag har tagit debatten i kommunfullmäktige varje gång, och jag kommer att kunna göra det i valrörelsen varenda gång frågan kommer upp. Jag ska berätta för stockholmarna hur väl vi har

kunnat använda de pengar som vi har fått in bland annat genom försäljningen av mark i andra kommuner. Det har nämligen kunnat göra att vi har kunnat satsa på stora infrastruktursatsningar som Stockholms skattebetalare har stor användning för. Vi har kunnat öka antalet bostadsbebyggelser under en finanskris som vi aldrig har sett maken till sedan 30-talet. Jag kan fortsätta att argumentera i den argumentation som jag kommer att använda varenda gång vi pratar om den här frågan.

När det gäller de markegendomar vi har är det faktiskt inte sant att ni har skött dem. Revisorerna har tagit fram stor kritik och anmärkningar mot undermåliga skogsvårdsplaner och liknande som det fattades beslut om tidigare. Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna har inte varit bidragande till att minska den kritiken, utan den har vi nu fått hantera. Vi har själva gett i uppdrag till kontoret att ta fram nya skogsvårdsplaner. Men vi tycker också att det är rimligt att de som är duktiga på att sköta skogs- och jordbruk inte är kommunen Stockholm. Vi tycker att det kanske är arrendatorerna i vissa fall eller andra externa köpare. De kan ägna sig åt detta, och det har de också gjort under längre tid.

De beloppsgränser som vi nu föreslår är desamma som för andra nämnder i Stockholms stad. Det är rimligt med tanke på stadens storlek och de mängder av pengar som staden rör sig med. Det är en stor stad, och det är stora värden på våra fastigheter. Det handlar om att få en effektiv organisation. Jag måste säga att jag inte ställer upp på alla argument om att det på något sätt är mindre demokratiskt. Det här handlar om att fastighetsnämnden får ett större demokratiskt förtroende. Det är nästan så att man efter den här debatten blir ännu mer stärkt i övertygelsen om att det är rätt att fatta det beslutet just på grundval av att det är rätt att ge nämnden det förtroendet.

Anförande nr 166

Å s a R o m s o n (mp): Jag får tyvärr konstatera att borgarrådet Alvendal i fortsättningen bara vill diskutera vad intäkterna från de här egendomarna ska användas till och inte alls vad själva försäljningen innebär i form av att staden avhänder sig mark som vi skulle kunna använda till aktiv politik tillsammans med våra kranskommuner till gagn för storstockholmaren som behöver stödjas när det gäller friluftsliv, vår biologiska mångfald och annat.

När det gäller den biologiska mångfalden kan vi bara konstatera en sak. Jag har sett revisionsrapporten, men den har inte bemötts. Det beror på att ni inte har de argumenten. Men både länsstyrelsen och Naturvårdsverket har prisat den tätortsnära skogen som har skötts utifrån ett rekreationsintresse och för sin biologiska mångfald snarare än utifrån ett avverkningsintresse.

Här tror jag att vi hade behövt titta på hur man kan hitta en organisation som verkligen tillgodogör sig rekreationsintresset. Men ni var ju sådana fruktansvärda motståndare till att vi skulle kunna skapa en sådan organisation, för ni vill bara sälja. Det är det som är anledningen. Det är inte de undermåliga skogsvårdsplanerna som gör att ni säljer egendomarna. Ni säljer för att ni vill göra det på politisk grund. Det har ni förklarat här. Det hade ni kunnat förklara i varje ärende om vi hade fått föra debatten.

Anförande nr 167

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Där har vi lite olika inställning. Det är det jag menar, Åsa – den här debatten handlar egentligen inte om beloppsgränsen i sig. Den handlar om att majoriteten tycker att det är rätt och riktigt att sälja stora lantegendomar som vi har i andra kommuner.

Det är inte Stockholms skattebetalare som ska äga mark i andra kommuner. Där har vi olika uppfattningar. Ni är ofta emot att vi genomför försäljningar, och vi tycker att det är rätt och riktigt att göra det. Det är därför hela debatten blir något märklig när den handlar om en beloppsgräns och ingenting annat. Jag kan gärna ta debatten om ifall vi ska sälja eller inte, och det brukar vi ju göra ofta i den här lokalen, i medierna, i debattartiklar och under debattkvällar. Det ska vi självfallet fortsätta med.

Anförande nr 168

B e n g t S a n d b e r g (s): Nej, den här frågan handlar inte bara om en beloppsgräns. Den handlar om demokrati. När det gäller revisorsanmärkningarna kom det kritik mot skötseln av skogsbruk under vår majoritet. Du säger att kritiken var stor. Ja, det kanske den var. Men jag tror att den är ännu större nu. Och den handlar inte om hur den nuvarande majoriteten sköter skogsbruket, utan det handlar om hur man sköter försäljningsärendena. Det här är ett resultat av detta; den här debatten handlar om det. Om ni hade skött försäljningarna på samma sätt hade debatten över huvud taget inte funnits.

Björn Ljung säger att ni har återgått från 20 till 90 miljoner. Jag tycker att han blir svaret skyldig. Jag har suttit med i fastighetsnämnden sedan den bildades. Där har den inte ändrats. Påstår du att ni har återställt nivån i fastighetsnämnden från 90 till 20 miljoner? Det är den nämnden jag pratar om nu, och inte den gamla gatu- och fastighetsnämnden. Har ni återställt den? Då får du ta mig tusan – nu höll jag på att svära – bevisa det! Du bluffar nu, och jag tycker att det är pinsamt.

Anförande nr 169

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är nästan så att man blir lite frestad att tro Bengt Sandberg när han säger att vi inte hade haft den här debatten om revisorerna inte hade haft kritik. Det skulle vara jättespännande att se om det verkligen stämmer. Men jag tror nog inte riktigt att du menar det, utan jag tror att du är så upprörd att du gärna vill fortsätta att debattera frågan om beloppsgränsen.

När vi nu pratar om revisorernas kritik är det helt riktigt att de har haft en hel del synpunkter på hur skogsvårdsplanerna har varit utformade. Skogen och jordbruket har inte skötts på rätt sätt. Då brukar det vara rimligt att en sittande majoritet eller ansvarsfulla politiker gör någonting åt det. Men det gjorde inte ni. Den kritik som revisorerna har framfört mot en del av försäljningsprocessen på fastighetskontoret har åtgärdats. Det är jätteviktigt att sådant görs. Det här är möjligen ett steg i rätt riktning; vi får en bättre ram för vad vi ägnar oss åt inom kontoret, nämnden och fullmäktige.

Anförande nr 170

B e n g t S a n d b e r g (s): Kristina Alvendal pratar om att åtgärda. Den revisorsanmärkning som var oerhört skarp mot hur man sköter försäljningarna – är den åtgärdad? Det gäller inte bara den här frågan, där vi får förslagen vid sittande bord. Det hela är ändrat, och vi fick ärendet utskickat så sent att vi bara fick en och en halv dag på oss. Det här sköts över huvud taget inte. Som jag har sagt tidigare är det förmodligen ett brott mot kommunallagen.

Stå inte och säg att ni åtgärdar allt och att allt sköts så perfekt nu och enligt vad revisorerna har sagt! Det är samma sätt att sköta och genomföra affärerna på som ni har haft hela tiden. Det gäller inte minst Fituna i våras, där ni fick backa för att det var så illa skött. Jag tycker att ni ska ha lite självkritik och visa lite ödmjukhet i frågan.

Anförande nr 171

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande och fullmäktige! Ödmjukhet var ordet. Vi kanske borde ha ägnat oss lite åt innebörden av det ordet under kvällen i stället för att bara uttala det under debattens sista minuter. Ödmjukhet är kanske inte den bästa beskrivning av den debatt som Bengt Sandberg har fört hittills.

Du påstår att jag bluffar, Bengt Sandberg. Jag har lovat vid flera tillfällen i den här talarstolen att jag inte tänker bluffa. Jag tänker inte fara med osanning när jag står här. Jag tycker att man ska hålla sig för god för det.

Det jag sade var att vi återställer en delegationsordning till 90 miljoner, som tidigare har varit högsta sanning. Jag sade också att jag blev svaret skyldig huruvida det var så att gränsen på 20 miljoner uppkom vid fastighetsnämndens nuvarande skapande eller om den kommer från slakthus- och saluhallsstyrelsens tid och har kommit in i den nya fastighetsnämnden. Nämnderna slogs ju ihop och antog sedan namnet fastighetsnämnden.

Hur som helst är det så i vår nämndorganisation i Stockholms stad att i det gamla fastighetskontoret för fastighetsförsäljningar var reaktionsgränsen till nämnden, som då hette gatu- och fastighetsnämnden, 90 miljoner. Det var ingen som undrade över eller protesterade mot det.

Bengt Sandberg! Du kanske kan ägna dig åt lite grann av självkritik när det gäller debatten i kväll. Jag kan försäkra dig om att det finns belägg för de 90 miljonerna. Men jag vill återigen säga att jag inte är helt säker på hur de 20 miljonerna kom in i dagens nämndorganisation, som jag förvisso var med själv och föreslog och beslutade om.

Anförande nr 172

B e n g t S a n d b e r g (s): Då tar jag tillbaka att du bluffar, och säger i stället att du försöker bluffa.

Anförande nr 173

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Den repliken får stå helt för sig själv.

Anförande nr 174

M a r t i n M i c h e l (mp): Det som Björn Ljung sade i DN-artikeln samma dag som vi fattade beslutet i fastighetsnämnden om att höja beloppsgränsen från 20 till 90 miljoner var ungefär detta: Politikerna får skylla sig själva när de fattar beslut som leder till att makt förskjuts till tjänstemännen. Ungefär så sade han, om jag inte minns helt galet. Och sedan kan du gå till fastighetsnämnden och fatta detta beslut, som verkligen innebär en maktförskjutning – kanske inte direkt men indirekt genom de följdverkningar som beloppsgränsförhöjningen betyder!

Jag vill vara tydlig med mitt yrkande. Jag sade fel tidigare. Jag yrkar naturligtvis på s, mp:s och v:s reservation.

Anförande nr 175

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Det är väl bäst att jag säger att den torsdagseftermiddag som jag inte var med på fastighetsnämndens sammanträde var jag nyopererad i min menisk. Jag var alltså hemma och var sjuk. Dagens Nyheter var hemma hos mig och ställde de här frågorna. Jag skolkade alltså på intet sätt från ett nämndsammanträde där man fattade ett beslut som du, Martin Michel, säger går emot vad jag själv sade i DN-artikeln. Jag tycker inte alls på något sätt att det går emot.

Jag säger fortfarande att det är vi som är förtroendevalda som i vår roll ska avgöra vilken makt vi ger till tjänstemän eller, för den delen, fördelar genom delegation från fullmäktige till nämnderna. Det är vårt ansvar. Det är vårt ansvar att ta plats i debatten, precis som vi gör nu. Vi kan inte skylla på att det finns ett antal chefstjänstemän som vi tycker gör fel eller inte. Det är vi som har ansvaret. Det är skillnaden, Martin Michel.

Anförande nr 176

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Fru ordförande! Detta har egentligen inte med ärendet att göra, men eftersom allting debatteras samtidigt när det gäller en beloppsgräns finns det ändå anledning att kommentera huruvida den sittande majoriteten har åtgärdat saker eller fattat beslut som svar på revisorernas kritik. Det gäller till exempel brister i skogsvårdsplaner eller brister när vi har genomfört försäljningar.

Menar Socialdemokraterna på fullt allvar att ni är så förblindade och upprörda över de försäljningar som sker att ni inte följer med i den övriga ärendehanteringens på nämnden? Vid flera tillfällen har vi redovisat åtgärdsprogram, uppföljningar och till och med en omorganisation av kontoret för att stå upp mot den revisionskritik som har funnits på vissa punkter. Vi från majoriteten har gett ett uppdrag om att få fram nya skogsvårdsplaner eftersom den tidigare majoriteten misslyckades med att sköta om skogs- och lantbruk som vi äger i andra kommuner. I debatten i kväll känner jag mig mer ödmjuk än onyanserad.

Anförande nr 177

Å s a R o m s o n (mp): Jag vill bara komplettera ärendet när det gäller hur man hanterar revisionsrapporter. Det arbete som vi hanterade under förra mandatperioden om att skapa en långsiktig organisation för bevarandet och utvecklandet av lantegendomarna i form av stiftelser var ett arbete som också skulle åtgärda den kritik som revisionsrapporterna hanterade när det gäller att man hade en strukturerad planering för hur man sköter skogsmarkerna.

Sedan kan man ha olika uppfattning om exakt hur extensivt det ska vara och hur mycket kalhyggen man ska ha i ett skogslandskap som till största delen handlar om rekreation och biologisk mångfald eller om man ska få en kortsiktig ekonomisk vinst av det. Det skulle ha varit en annan diskussion. Men jag kan bara intyga att det pågick ett sådant reformarbete – detta sagt som en komplettering.

Anförande nr 178

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det här är inte riktigt min typ av ärende, men som vanligt letar jag efter lite förståelse för i synnerhet svensk demokrati. Vi sitter i Sveriges tredje största folkvalda församling. En viss mängd stora ekonomiska beslut kommer att flyttas över till en nämnd. Det slutliga beslutet kommer inte att äga rum här. Kommer det att bli mer demokratiskt på grund av detta? Är det någon som kan förklara demokratin i den situationen?

Det är inte svårare än så här: Man vill inte ha debatten i de här ärendena. Därmed ska de flyttas bort härifrån. Det här är ett alltför offentligt forum för de här frågorna.

§ 23 Motion om upprustningsprogram för idrottsplatser i sydvästra Stockholm (utl. 2009:126)

Anförande nr 179

M a r i a H a n n ä s (v): Motionen är sju år gammal, så man skulle kunna prata mycket om vad som har hänt sedan den skrevs. När den skrevs kom den upp på en del nämnder i en remissrunda. Det är så pass länge sedan att vår partikamrat som skrev då, Majken Wennberg, till och med har hunnit gå ur tiden.

Det var ganska mycket som hände under förra mandatperioden. Därför är inte motionen lika aktuell längre. Man kan ju tycka att vi skulle ha tagit upp motionen, inte minst under den förra mandatperioden och i den förra majoriteten. Det gjorde vi inte. Däremot satsade vi jättemycket i stället. Många, de allra flesta, av förslagen i motionen åtgärdades faktiskt under förra mandatperioden vilket är väldigt bra.

Däremot efterlyser många av remissinstanserna ett program. Vi tror att det är bra att man har program för olika områden i staden för hur man ska genomarbeta det hela mer strukturerat så att det verkligen blir en bra planering när det gäller att bygga nya idrottshallar, motionsslingor, ridhus och allt sådant som det här handlar om. Det gäller inte minst konstgräsplaner, som vi satsade mycket på under förra mandatperioden.

Det finns i alla fall några områden kvar i det sydvästra området som det behöver göras någonting åt. Vid Liljeholmen bygger man mycket. Det handlar också om Gröndal, Aspudden och färgfabriken vid Trekanten till exempel. Uppe vid Sjövikshöjden bygger man nu också ovanför vattnet i Liljeholmen.

Därför önskar vi ändå bifalla motionen, och vi yrkar bifall till vårt förslag i kommunstyrelsen.

Anförande nr 180

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det har som sagt gått fyra år. Motionen väcktes när alliansen hade makten senast. Vi skickade ut den på remiss och fick svar. Sedan har den legat under något element på någon lämplig rotel.

Det har som sagt gjorts oerhört mycket på området. Senast för några veckor sedan hade jag en invigning för Sätra sportklubb. Man håller på att upprusta en sjuannaplan. Det handlar om Mälarhöjdens IP, Gröndals bollplan, Vårbergs IP, Lisebergs bollplan och Älvsjö. Det finns enormt många ställen just i söderort och åt det här hållet som har fått upprustningar tack vare att både ni och vi har satsat mycket. Vi har en rekordstor budget för idrottsinvesteringar, och det har vi haft i alla år som alliansen nu har haft makten. Det är viktigt att poängtera detta.

Det finns naturligtvis planer i idrottsnämnden. Det tror jag att Maria Hannäs känner till eftersom hon har suttit där. Vi planerar för hur hela Stockholms idrottsförsörjning ska se ut. Jag kan försäkra Maria om att det finns många idéer för vad man kan göra även i framtiden.

Det viktiga tycker jag är att man inser att det är just i idrottsnämnden prioriteringarna måste göras. Där kan man göra en avvägning mellan olika delar av Stockholm. Därför är det knappast lämpligt att man gör det just i den här församlingen, vilket Ann-Marie Strömberg från det dåvarande Vänsterpartiet ville med motionen. Jag hänvisar till mitt utdelade svar och säger att det har skett oerhört mycket. Ann-Marie Strömberg har blivit bönhörd tack vare er och tack vare mig. Nu blir även hennes motion besvarad.

Anförande nr 181

M a r i a H a n n ä s (v): Det är långa planeringar när det gäller upprustning av idrottshallar och konstgräsplaner, inte minst. Så är det framför allt när man bygger bostäder och måste flytta en bollplan, hitta kompensationsytor och så vidare. Det är många och långa planeringar. Men vi är glada att vi har bjudit borgarrådet på så många inbjudningar eftersom så mycket planerades under förra mandatperioden.

§ 24 Motion om bredare trottoarer för att ge fotgängare och trottoarlivet mer plats i Stockholms innerstad (utl. 2008:158)

Anförande nr 182

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Äntligen får man diskutera en fråga som ligger mig varmt om hjärtat! Det har tagit ett antal år att få den här motionen genomtröskad, och framför allt har den sedan legat på listan pinsamt länge. Ibland har man trott att i kväll kommer den upp, men så har det inte blivit.

Bredare trottoarer för fotgängare och ett bättre trottoarliv i Stockholm är en fråga som jag tror får allt större aktualitet. De fyra år som har gått sedan jag tillsammans med kollegerna Per Bolund och Cecilia Obermüller skrev motionen har inte på något sätt bevisat att frågan har minskat i aktualitet, utan snarare tvärtom, skulle jag vilja säga.

Den har blivit aktuell så till den milda grad att till och med stadsbyggnadsborgarrådet Kristina Alvendal i dagsläget pratar om en promenadstad. Tyvärr tror jag att vi än så länge menar lite olika saker med detta. I Kristina Alvendals promenadstad har det fortfarande ingen prioritet att planera för fotgängare på det sätt som jag och vi föreslår i motionen. Detta har flera grunder. Vi vet alla att folkhälsotendenserna inte bara i Sverige utan i de flesta rikare länder i världen går mot att vi rör på oss för lite. Det är inte bara så att vi äter fel, utan vi rör på oss för lite. En stor anledning till det är att vi i vårt vardagsliv inte längre använder våra apostlahästar lika mycket som vi skulle behöva för vår mänskliga natur.

Om man tittar på sådana parametrar i stadslivet som vilka stadsmiljöer folk gillar, vilka som känns trygga, inspirerande, kreativa och så vidare är det ofta miljöer som är oerhört fotgängartäta. Inte minst visas detta i flera stadskärnor ute i Europa som har genomgått ganska stora förändringar. Där insåg man ganska tydligt att man inte skulle få plats med så mycket folk om alla transporterar sig med varsin stor plåtkaross runtomkring sig med en massa meter på olika sidor, farliga kofångare och sådana saker. Det skulle bli både säkrare och mer effektivt om fler gick och kunde mötas. De gångstråk som man har gjort till exempel på nära håll och i Köpenhamn, London, New York och på andra ställen är medvetna reformer från den ansvariga planerande myndigheten och det demokratiska parlamentet i de här städerna.

Jag tycker att det har varit alldeles för lite debatt om det här i Sverige, och framför allt i Stockholm, trots att vi har precis den här typen av förutsättningar. Vi har folkhälsoskålen för att folk ska börja gå mer. Vi har en urbanitet och en stadsmiljö som skulle förbättras. Vi skulle höja kvaliteten på många platser om vi ökade fotgängartillgängligheten och aktiviteten. Vi har dessutom parametrarna för att det går snabbare och lättare att ta sig på ett säkrare sätt till och från skola och arbetsplatser genom att gå.

Vi har planeringsinstrumenten, men vi använder dem inte. Vi har inte ens ett formaterat samråd med fotgängarintressenter i den här staden. Det har funnits samråd jättelänge med trafiksäkerhetsorganisationer, cykelorganisationer och så vidare. Som tur är har vi nu börjat få lite cykelbanor i den här staden. Men fotgängarrepresentan-

ter är ingenting som man över huvud taget har tänkt sig. Det är ingenting som det har getts politisk inriktning för.

Det är detta som är tråkigt när vi nu får upp den här motionen till debatt – att vi inte snarare pekar ut och ser framåt. I den stadsplaneringen som vi är för är fotgängarna satta i en mycket mer prioriterad sits än i den tidigare bilstadsplaneringen. Det är det arv vi har från utvecklingen av Stockholm till stora delar. Vi har ännu inte helt lagt av oss den.

Jag menar att svaret på motionen tyder på att det finns mycket mer arbete att göra på majoritetens sida när det gäller att ta tag i frågorna och verkligen prioritera fotgängarna i stadslivet. Inte minst gäller det vilka bieffekter detta får, inte bara i form av folkhälsa. I första hand menar jag att det handlar om att vi får en roligare, mer kreativ och mänskligare stad där vi möts ansikte mot ansikte. Det finns oerhört duktiga arkitektbyråer och stadsplaneringsinstrument som man har använt på andra håll. Stockholm har gjort lite grann på försök, men ni har inte tagit något grepp om det här trots att vi är Sveriges huvudstad och kanske den tätaste platsen i Sverige. Här om någonstans skulle man kunna visa vägen och verkligen titta på fotgängarperspektivet.

Så upp till bättring, majoriteten! Även om det är många fina ord i era synpunkter är det för lite handling. Jag yrkar på Miljöpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anförande nr 183

U l f F r i d e b ä c k (fp): Fru ordförande! Åsa Romson och övriga motionärer! Det är klart att det är bra att man underlättar för gående. Jag går själv väldigt mycket, och jag tror att de flesta i den här församlingen brukar vara ute och promenera. Antingen går man hit eller så går man en promenad på kvällarna och så vidare.

Jag tror däremot inte att vi behöver inrätta ett särskilt råd för detta. Vi sitter ju här, vi som är med och beslutar, och vi går vi också. Man gör också redan mycket i staden, exempelvis på Södermalm där du själv bor. Götgatan har ju blivit en gågata nu från Slussen ned till Medborgarplatsen. Vi ser fram emot att den verkligen ska bli en riktig gågata till slut. Men det görs mycket.

Anförande nr 184

Å s a R o m s o n (mp): Jag tror att det är en annan sak att vi själva går till det möte där vi sitter och fattar beslut. Jag cyklar ganska mycket, och jag tycker ändå att det är bra att man har ett samråd med cykelorganisationer när man planerar cykelbanor och andra utbyggnationer. Jag tror att det finns ett värde i det. Jag tycker att det är oerhört kortsiktigt att inte se att det finns ett om möjligt ännu större värde i att ha samråd med gåorganisationer.

U l f F r i d e b ä c k! Götgatan är en gågata som vi inrättade. Det tråkiga med den här mandatperioden är att vi inte har inrättat några nya sådana gågator, och ännu mindre gemensamt har kunnat lägga pengar till den fysiska omvandling som behövs för att de gående verkligen ska känna att detta är deras gata. Än så länge trängs de gående på Götgatan ganska mycket på trottoarerna, för man får den upplevelsen av gatan att det ska vara så. Tyvärr leder detta också ännu så länge till att det hela är lite oklart

mellan trafik och gångtrafikanter. Jag tror att gångtrafikanterna kommer att ta över Götgatan. De har ju tagit över nere i Sofö, och jag tror att de kommer att göra det på andra platser också. Men de måste ha politikernas stöd, och det ger ni dem inte. Jag tycker att det är dumt.

Anförande nr 185

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande och fullmäktige! Vi i Vänsterpartiet vill bifalla motionen. Vi ser att det problem som finns i staden i dag i trafiken är att det är för trångt. Vi tycker att man särskilt i stadskärnan och innerstaden måste ge utrymme åt fotgängare och cyklar på bekostnad av privatbilar. Vi vet att minskad biltrafik ger bättre luft, en trevligare och vackrare stad och även minskade olyckor.

Jag läste nyligen att Stockholm utmärker sig genom att ha fördubblat antalet svårt skadade i trafiken sedan 1990, medan detta har minskat dramatiskt i till exempel Göteborg. Det framgår att det förra året var 2 100 personer som skadades i Stockholm. Antalet skadade bilister har minskat, men antalet skadade cyklister, fotgängare, mopedister och motorcyklister ökar. Enligt de trafikanalytiker som uttalar sig här beror det på att vi inte har lyckats dämpa hastigheterna. Vi har inte heller lyckats minska biltrafiken inne i staden. I Göteborg har man separerat trafikslagen. Man har fått bort onödigt biltrafik och man har också, som ni vet, en fotgängarplan vilket framgår av ärendet. Göteborg har alltså drastiskt minskat sina olyckor i motsats till Stockholm. Det kanske kan vara värt att studieras.

Vi i Vänsterpartiet vill ha en stad för barnen. Om man tar barnperspektivet på allvar, vilket även majoriteten ibland påstår sig göra, måste man ge företräde till gående – till bredare trottoarer, mer plats för uteliv, lek och gående och mindre plats för bilarna. Det är klimatsmart att cykla och gå, och det är det vi behöver mer av i den här staden.

Bifall till motionen!

Anförande nr 186

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Också jag yrkar bifall till den motion som Miljöpartiet har väckt.

I våras deltog jag i en stegtävling. Vi hade ett lag på min arbetsplats. Jag har aldrig gått så mycket som jag gick då. Jag hade som mål att gå minst 25 000 steg varje dag. Det blev inte alltid riktigt så, men i alla fall 23 000. Då upplevde jag verkligen hur det är att gå i den här staden. Det var inte alltid så tillgängligt för mig som jag skulle ha önskat, framför allt om jag skulle ta mig snabbt från Universitetssjukhuset till Stadshuset eller tekniska nämndhuset.

Det som slår mig är attityderna gentemot fotgängare i den här staden. Det kan till och med vara så att man kör med sin bil trots att jag har grön gubbe. Det såg jag ofta, nästan dagligen, i staden. Det innebär att man som fotgängare blir en oerhört oskyddad trafikant.

Det är inte det nuvarande borgarrådet som har skrivit synpunkterna, utan det föregående. Man räknar där barn och funktionshindrade som oskyddade trafikanter. Det tycker jag verkligen är alltför begränsat. Var och en av oss är faktiskt oskyddade trafikanter när vi är ute och går.

Det syns att bilarna tar alltmer plats. När vi bytte majoritet var det första man gjorde bland annat att lägga ned projektet Säker huvudgata i vår ytterstad. Vi går faktiskt också i vår ytterstad, och behöver en trygg miljö där också. Jag tycker att det är väldigt synd att de projekten lades ned och att ombyggnationerna slutade på så sätt.

Detta är bara några exempel. När vi pratar om framkomlighet pratar vi egentligen om framkomlighet för bilarna och inte för oss som tar promenader på kvällarna och som går till Stadshuset när vi ska till fullmäktige. Därför tycker jag att det är viktigt att man ändå beaktar motionärens intentioner och att vi får en organisation där även gångtrafikanterna de facto räknas som ett trafikslag och inte som ett nödvändigt ont i Stockholmstrafiken. Deras intressen måste bevakas i den framtida planeringen. Nu kan vi inte uppleva det riktigt på det sättet.

Anförande nr 187

Borgarrådet Hamilton (m): Herr ordförande! På oppositionen låter det som att vi inte bygger en enda trottoar någonstans i hela staden. Det är inte riktigt med sanningen överensstämmande. Mirja, om det är någon plats i staden dit man har en alldeles utmärkt möjlighet att gå är det Stadshuset, längs kanalen, över bron eller längs med Norr Mälarstrand. Det finns otroligt bra promenadmöjligheter. Det var ett sällsynt illa valt exempel, tycker jag.

Jag tycker att motionen illustrerar det som är väldigt mycket problemet när man står inför utmaningen i Stockholm när det gäller trafiksituationen. Miljöpartiet tycker att man ska tillsätta en speciell grupp som bara ska titta på fotgängarperspektivet. Cykelfrämjandet tycker att man ska ha en speciell grupp som ska bara ska titta på cykelperspektivet. Yrkestrafikanterna tycker att man ska ha en grupp som bara ska titta på yrkestrafiken.

Men sanningen är den att vi som politiker har att ta ställning till helhetsperspektivet. Det är exakt det som är den stora utmaningen i det här sammanhanget. Det är inte sant att vi inte funderar på fotgängarperspektivet. Kristina Alvenson har, precis som flera har varit inne på, lyft promenadstadsperspektivet. Vi har till exempel i det miljöprofilområde som nu planeras för fullt, Norra Djurgårdsstaden, satt upp ett mål för koldioxidutsläppen som är helt unikt och som också betyder att man måste fundera riktigt ordenligt hur man ska hantera frågan hur människor tar sig från och till området. Där ingår naturligtvis promenadperspektivet.

Vi har gjort en ganska stor förändring i Gamla Stan för trafiken där, bland annat för att göra det möjligt för gångtrafikanterna att ta sig fram på ett bättre sätt och att öka tillgängligheten. Att påstå här att vi inte bryr oss om de gående i staden tycker jag med förlov sagt, fru ordförande, är nys.

Den situation vi har är att Stockholm de facto är en stad som bygger på broar, och vi måste ta hänsyn till att de företag som finns inne i staden måste få leveranser av de

varor som vi gärna vill handla. Vi måste se till att människor har möjlighet att ta sig fram på cykel. Vi måste se till att SL:s bussar och i framtiden också spårvagnar kommer fram på gatorna i staden.

Det är detta som gör att man inte kan ha hur breda trottoarer som helst. Det handlar om att man måste se till att jämka alla de olika intressena. Det finns en mängd olika möjligheter redan i dag att ta sig fram per fot på ett alldeles utmärkt sätt i Stockholm.

Jag tycker att det som motionärerna föreslår, att man ska inrätta ett råd för att ta till vara en specifik smal fråga, är inte förenligt med de intressen som vi alla har för att Stockholm ska bli en väl fungerande stad för hela staden med dess befolkningsstruktur.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 188

Å s a R o m s o n (mp): Jag blir lite fundersam över trafikborgarrådets höga tonläge i anförandet och det starka försvaret: Jo, men vi gör visst någonting. Vi bygger också trottoarer.

Men vi har aldrig påstått att det inte byggs trottoarer, och jag hoppas att även de nya bostadsområden som byggs har trottoarer. Men det du pekar på är att alla andra intressen har mycket starkare företräde för det markutrymmet än gångtrafikanterna. Det är faktiskt så att jag inte bara föreslår ett fotgängarråd utan också att man tittar på hur trottoarerna används, att man räknar hur många som går där.

Det blev en tankeställare för mig när vi fick se rapporten om Hornsgatan i samband med projektet Säker Hornsgatan under vår mandatperiod som ni lade ned eftersom det är så mycket viktigare att all den trafik som går där ska fortsätta att gå där. Den gångtrafik som är undertryckt får inte komma fram. Det var så uppenbart att det var så många fler fotgängare än bilresor. Jag tycker att vi bör göra den typen av analyser för att vi ska kunna fatta bättre beslut och ha en bättre politisk debatt i de här frågorna.

Anförande nr 189

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag får tacka Åsa Romson för att hon påminde mig om att jag glömde bort att nämna Hornsgatan bland de exempel där vi jobbar för att göra det bättre för fotgängarna. Det har presenterats ett förslag att man ska bredda trottoarerna på Hornsgatan.

Trafikkontoret har ganska bra kontroll på hur många människor som rör sig på trottoarerna. Man räknar nämligen fotgängarna på trottoarerna.

Anförande nr 190

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s). Ordförande, fullmäktige! När borgarrådet påstår att jag väljer ett dåligt exempel kan jag väl säga att borgarrådet mig veterligt inte har gått hand i hand med mig på de gator som jag går på och kan påstå om det är

dåligt eller inte. Om jag hamnar i en trafikfarlig situation är det min upplevelse som gäller och inte borgarrådets.

Jag tycker ändå att vi måste komma ihåg även ytterstaden när det gäller breda gator. I Farsta lade man ned projektet med att bygga om gatorna så att de kunde vara trygga för barn och funktionsnedsatta och andra som gick och cyklade där.

Anförande nr 191

Borgarrådet H a m i l t o n (m): I så fall skulle jag vilja rekommendera Mirja att nästa gång hon ska till Tekniska nämnden ska hon ta den vackra promenadvägen som går längs med kanalen. Då kommer man ganska säkert bort till Tekniska nämndhuset, och det går lika bra att gå tillbaka den vägen också.

Anförande nr 192

A n n M a r i E n g e l (v): Det är intressant, Ulla Hamilton, att du pratar om helhetsperspektivet. Men du kan väl inte förneka att ni ända sedan ni tillträdde har prioriterat en framkomlighet i staden, och det är bilarnas. Den trafikforskare som jag citerade tidigare är kritisk till att Stockholmspolitikerna i nuläget prioriterar bilarnas framkomlighet. Det drar upp farten ytterligare och gör att en massa människor skadas i onödan. Samtidigt har satsningen på cykelbanor i Stockholm avstannat efter tio års utbyggnad.

Detta är den allmänna bild som finns, som ni förmedlar och som vi ser. Det blir fler och fler bilar och svårare och svårare för cyklister och fotgängare att ta sig fram.

Ni säger att det inte behövs någon organisation för fotgängare och vet inte hur den skulle se ut, men är det någon som har en riktigt stark lobbyorganisation i landet är det bilisterna. Det är dem som ni har lyssnat på hittills. Jag tycker att det är bra om ni kan lyssna på lite andra grupper också som har en annan syn på staden, att den inte bara är en trafikapparat utan också en plats att umgås på.

Anförande nr 193

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Uppenbarligen hörde inte Ann Mari Engel inte vad jag sade när jag berättade om de olika saker som vi jobbar med från majoritetens sida. Jag kan försäkra Ann Mari Engel om att vi har en väldigt bra kommunikation med Cykelfrämjandet och andra, och vi jobbar väldigt medvetet med att se till att vi får en bättre infrastruktur för cyklarna, inte minst i samband med att vi bygger nya områden. Där tittar vi på cykelperspektivet, på gångarperspektivet, kollektivtrafikperspektivet, yrkestrafikperspektivet och privatbilismperspektivet.

Anförande nr 194

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Motionen passar väl alldeles underbart på sitt sätt med nästa år, 2010, när Stockholm är the One and Only European Green City. Vi har vunnit detta pris, borgarrådet Hamilton. Det är bara att tacka och ta emot och genomföra det som föreslås. Det passar väl

alldeles utmärkt. Det är bara att säga: Ja, tack, vi inrättar ett fotgängarråd. Säg ja till motionen!

Därutöver har, som andra har påpekat, tunga expertgrupper och intressegrupper fått inte alla aspekter. Det vore väl alldeles utmärkt med ett fotgängarråd som kan belysa saker på det området.

Motionens filosofiska sida är bland annat den att rörelse i staden inte bara handlar om att ta sig från punkt A till punkt B. Vägen är en upplevelse i sig. Vägen är mycket av syftet. Att uppleva den när man går är en helt annan sak än att köra bil förbi levande bottenvåningar, som vi ju alla eftersträvar. Med bilen svishar man förbi och har inte möjlighet att stanna till vid restaurangen och affären. Det är ofta svårt att hitta parkeringsplats. Det är en helt annan sak att gå, och då måste vi försöka arbeta för att få till den levande stad med levande bottenvåningar som vi vill ha.

Tyvärr ser man väldigt många exempel på att det inte blir så. Man låter till och med affärsverksamheter byggas ut över allmän plats, över trottoarer. Det har vi sett flera exempel på den senaste tiden. Vi har fattat beslut i fråga om Långholmsgatan om att låta bygga in delar av gångbanan. I Södra Stationsområdet har det också skett.

På flera platser får de gående flytta på sig och får ännu mindre utrymme. Cyklisterna trängs ännu längre ut i körbanan. Det är ett problem. Ni måste faktiskt börja tänka på de gåendes utrymme.

En gångvänlig stad gör att hastigheterna dämpas, och det gör staden barnvänlig, och det vill vi väl alla ha.

Anförande nr 195

Borgarrådet Hamilton (m): Jag tycker att vi har ett bra utbud av gångvägar i Stockholm. Vi har till exempel fantastiska promenader som kulturförvaltningen erbjuder. Man kan gå runt på olika vandringar. Att gå i Stieg Larssons fotspår är det senaste goda exemplet. Man kan se vackra saker. Vi har funderat på att ha gröna vandringar, titta på olika vackra parker i Stockholm.

Det finns en mängd olika idéer på det här området. Jag är den första att understryka vikten av att man rör på sig. Men det handlar också om att den enskilda individen ska ta marken i anspråk där det finns möjligheter att röra på sig i dag, att lämna bilen eller cykeln och gå på de vackra vandringsområdena. Det finns ett fantastiskt utbud.

Anförande nr 196

Cecilia Obermüller (mp): Då förstår jag inte riktigt varför du inte kan säga ja till motionen. Ingenting är så bra att det inte kan bli bättre. Vi såg ju i jämförelsen med Göteborg att vi har en mycket högre skadefrekvens i staden. Därför vore det bra om de gående fick mer utrymme, att vi sänkte trafikhastigheterna och skapade fler gågator och barnvänliga miljöer och utvidgade trottoarerna. Tänk på det. Vi har inte riktigt fått in det tänket. Ett fotgängarråd kanske kunde hjälpa oss att beakta de frågorna på ett bättre sätt.

Anförande nr 197

Björn Ljung (fp): Fru ordförande, åhörare! Det jag vill invända mot är att det, som du Cecilia också nämnde, finns en utbredd felaktig uppfattning om att vi bara tycker att det kul när bilarna kommer fram. Ingenting kunde vara mer fel. Bara i förra veckan gjorde majoriteten i Kungsholmens stadsdelsnämnd en gemensam vandring runt om på Kungsholmen och kollade in hur illa det stod till. Trottoarserveringarna brer ut sig på ett felaktigt sätt, och man överväger att polisanmäla det. Det tycker jag är helt rätt.

Sedan kan man fundera, framför allt med tanke på våra nya bostadsområden, hur vi ska göra. Vi har kanske underskattat att det, om det kan finnas något positivt med klimatförändring, blir varmare och vi vill sitta ute längre. Kanske ska vi i nya områden göra lite större utrymme för sådant.

Anförande nr 198

Cecilia Obermüller (mp): Det är kul att Björn Ljung funderar i de banorna och också har förstått att vi har problem med klimatet.

Med de parkeringsnormer som ni har bestämt er för är det svårt att tro på att ni verkligen vill minska bilinnehavet och se till att folk faktiskt rör på sig, går och cyklar och använder gatorna på ett annat sätt än att köra bil på dem.

Man drar in mängder av bilar, och till och med i spjutspetsområdet Norra Djurgårdstaden är det parkeringsnormer som är högre vad än den faktiska bilanvändningen i innerstaden motiverar. Det här ska bli en del av innerstaden. Hur funderar ni? Sorry, det är svårt att tro på det ni säger.

Anförande nr 199

Martin Michel (mp): Fru ordförande! Det offentliga rummet har, tycker jag, behandlats väldigt styvmoderligt i den här staden under ganska lång tid. Det är ett exempel som jag kan nämna. Staden genomförde en tävling 1986 som kallades för Hötorgscity, Sergels torg, alltså hur de offentliga rummen skulle kunna öka sin attraktivitet. I samtliga vinnande förslag som presenterades handlade det bara om mer utbyggnad av kommersiella lokaler därför att staden inte ville vara med och finansiera någonting av de kvaliteter som föreslogs i det offentliga rummet. Det handlade om fler butiksytor, gallerior som man byggde och så vidare.

I Rinkeby och Bromsten där jag bor måste jag, om jag ska gå till Rinkeby och Kista, på sidan av gatan där det inte finns trottoarer, om jag inte vill göra en längre omväg upp till tunnelbana via parkvägarna. Det är klart och tydligt att det behövs fler trottoarer i de här stadsdelarna. De byggdes på en tid då man ville ha planskilda korsningar, det skulle vara tryggt och bra. Det finns en kvalitet med det också, men uppenbarligen behövs det fler trottoarer även ute i förorterna.

Jag vill också ta upp skolgårdarna. Många av dem är bedrövliga som utemiljöer för barn. Man ser hur unga springer rakt över, det är snabba och hårda rörelser. I en skola där skolgården byggdes om uttryckte rektorn: Jag ser klart och tydligt hur barnen rör sig lugnare nu i och med att vi har fått mer grönska, vi har fått mer

sittmöjligheter och inredning i skolgården. Det gav ett mycket trivsammare och lugnare intryck. Även barnen rör sig mycket lugnare som ett resultat av den ombyggnaden.

Borgarrådet Alvendal har presenterat idén om promenadstaden, och den känns väldigt sympatisk när man hör det sägas, men vi har inte sett särskilt mycket konkreta förslag ännu. Det ska bli spännande.

Till slut vill jag säga att stadsbyggnadskontoret hade för en 10—15 år sedan åtminstone 8—10 landskapsarkitekter som man samarbetade med i planfrågor, i bygglovshantering och så vidare. Alla de är borta i dag, eller om det möjligen finns en kvar.

Anförande nr 200

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Bara en liten sakupplysning med anledning av det Martin sade om Tensta-Rinkeby. Järvalyftet handlar bland annat om att titta på exakt de saker som han tog upp. Energieffektivisering gör att det blir mer tillgängligt, man tittar på cykelbanor och så vidare.

Anförande nr 201

M a r t i n M i c h e l (mp): Det jag har kunnat utläsa av Järvavisionen och de projekt som ingår i den är att ni vill bygga massor med nya lokaler, arbetsplatser, bostäder, och det är bra, för det behövs. Men några trottoarer har jag inte sett.

Anförande nr 202

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Det blev i alla fall en liten debatt kring de här som jag tycker väldigt viktiga frågorna, som handlar om hur vår stad utvecklas i ett mänskligt perspektiv. När vi går har vi automatiskt det mänskliga perspektivet. Vi möts ansikte mot ansikte och så vidare. Det har kommit upp frågor om att det är bra med Götgatan som gågata. Ja, det tycker jag också. Kulturpromenader nämnde trafikborgarrådet här, det är jättebra. Men fokus i den här motionen är lite mer på vardagspromenader, de man gör på lördagsmorgonen till snabbköpet när man behöver köpa en bulle eller mjölk, den extra promenad man gör i kvarteret innan man är hemma.

Vi har standardbredd på trottoaren. Alla har vi fått inspiration från någonstans. Långholmsgatan är en av mina inspirationskällor. Vi behöver verkligen bredare trottoarer. Där har trafikkontoret inte räknat hur många som går på trottoaren. Jag kan säga att de väller över, de väller ut i den idiotiska parkeringsfil som finns där som redan är överbelamrad med bilar.

Det är verkligen ett jättestort problem att det inte heller finns något forum att yttra de här motstående intressena i. Det är bara nys, som trafikborgarrådet säger, att ni har ett helhetsperspektiv. Ni lyssnar inte på vissa grupper. Man lyssnar bara på de grupper som man är van att höra, man är van att ha en kommunikation med. SL:s kollektivtrafik är en självklar aktör här. Vi vet att bilorganisationer och

bilistperspektivet sitter väldigt traditionsenligt i trafikkontorets väggar, och vi vet att cyklistorganisationerna har ett organiserat samarbete.

Varför betyder ert helhetsperspektiv att inte vilja få in inspel från och ha bollplank i fotgängarperspektivet? Det kan jag inte förstå. Det här tror jag att majoriteten har fått helt om bakfoten. Jag tror att det egentligen är så att man inte vill göra något. Oppositionens motioner ska man bara besvara och inte göra någonting mer med.

När det gäller tillgänglighetsperspektivet, som jag pratar mycket om i mina synpunkter, handlar det om att man ska fasa av trottoarer. Men det handlar aldrig om att diskutera vilken lika rätt som finns för två som sitter i rullstol eller två som går med rollator att få gå bredvid varandra och prata. Det kan man inte göra på Långholmsgatans trottoar. Ska vi inte åtminstone som ett minimum säga att två föräldrar med var sin barnvagn ska kunna gå bredvid varandra och prata utan att de måste börja gå efter varandra så fort de möter en enda person. Det är det som är det klassiska på många av våra gator.

Jag tycker att det är ynkligt att vi inte kan höja blicken lite och se lite längre och säga att vi har visioner i den här staden också när vi blir fler och fler behöver röra på sig och gå. Jag tycker att synpunkterna inte behandlar de aspekterna, och därför yrkar jag bifall till Miljöpartiets förslag på kommunstyrelsen.

Anförande nr 203

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Åsa Romson pratar om att man ska ha stort utrymme när man går och handlar mjölk eller bulle i affären, men hon glömmer alltid bort att den där mjölken och bullen måste komma på något sätt till affären. Det är oftast genom att de distribueras på något sätt med era förhatliga bilar.

En del av problematiken är att ni tar varje enskild del för sig. Nu är det gatutrafikanterna som det handlar om. Nu ska vi ha jättebredda trottoarer. Nästa möte handlar om att vi ska ha jättebredda cykelbanor. Var kommer helhetsperspektivet in någonstans över huvud taget? Det är det som är den stora utmaningen. Vi har inte hur mycket utrymme som helst på gatorna, utan man måste tänka i alla led. Då utesluter jag inte fotgängarna. Jag tycker att det är otroligt viktigt att vi har alla de olika kategorierna med. Problemet är att det finns ett begränsat utrymme, det är det som är den svåra avvägningen.

Anförande nr 204

Å s a R o m s o n (mp): Jag är mycket glad att vi har ett trafikborgarråd som är tydlig med att vi har en konflikt när det gäller gatuutrymmet i Stockholm. Det är inte alla trafikborgarråd som har varit så tydliga på den punkten.

Problemet är att Moderaterna inte har någon helhetspolitik för hur de ska använda det, annat än att man prioriterar den fortsatta dominansen av bilismen. Miljöpartiet är det parti som har varit tydligast här i fullmäktige med att säga att vi ser att vi har en konflikt, och vi vill prioritera bort vissa grupper. Vi vill prioritera bort de bilar som står parkerade på gatan. De står precis i den fil där handikappanpassning för att

komma in i portarna ska göras och där varuleveranser kan ske om de inte sker på ett annat ordnat sätt.

Vi har varit väldigt tydliga med det genomgående. Vi säger att vi måste göra en omprioritering, bort med parkerade bilar, och vi ska utöka utrymmet för gående, fotgängare, cyklister. Det är den expansionen vi ska ha. Den dag vi får en moderatledd majoritet som kan vara tydlig på den punkten tror jag att vi kan prata om visioner i den här staden.

Anförande nr 205

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Eftersom jag inte hade någon ytterligare replik ville jag begära ordet för att säga att det är väldigt tråkigt, Åsa Romson, att ni så fort det kommer förslag om att bygga parkeringshus motsätter er detta så att det inte går att finna några alternativ till att bilarna står gatorna.

Anförande nr 206

Å s a R o m s o n (mp): Jag säger samma sak nu som jag sagt i alla debatter: Miljöpartiet är positivt till garage i alla de delar där de ersätter parkeringsplatser på gatan. Om de inte gör det utökar det bara bilisternas dominans i den här staden. Vi har varit väldigt tydliga på den punkten. Ni brukar kalla det för att bilisterna är vårt hatobjekt nummer ett eller något liknande, vilket är helt fel. Med vår politik kommer man fram de gånger man behöver ta bilen.

Jag försöker vara tydlig på punkten om gatuutrymmet: De gående ska få gå två i rad även om de går med rollator eller med barnvagn. Det vill inte borgarrådet, för hon tycker att det är viktigt att de parkerade bilarna ska få stå där.

Anförande nr 207

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Då kan man fråga sig varför ni var mot garaget vid Hornstull.

Anförande nr 208

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tycker att det är lite betecknande att vi genast är tillbaka i debatten om hur många bilar och hur många parkeringsplatser för bilar vi behöver i innerstaden. Om vi ska göra den här omprioriteringen som Vänsterpartiet tycker är nödvändig behöver vi inte ha så många privatbilar i innerstaden. Då kan de bilar som kör ut mjölk och bröd komma fram mycket bra, Ulla Hamilton. Inne i citykärnan kan man prioritera bort privatbilarna. Det har man gjort i många andra storstäder. Där kommer Sverige långt efter, för att inte tala om att vi aldrig kan bli den mest tillgängliga huvudstaden om vi prioriterar bort gående och dem som har svårare att ta sig fram på trottoarerna och som behöver bredare trottoarer. Färre bilar och mer människor inne i staden!

Anförande nr 209

Å s a R o m s o n (mp): Ingen hade varit en större tillskyndare av ett parkeringsgarage vid Hornstull än jag om det hade gjort att vi hade fått bredare trottoarer på Långholmsgatan. Den förra socialdemokratiska ledningen och den nuvarande borgerliga ledningen i staden tycker att parkeringsgaragen ska byggas för att utöka antalet bilar, till och med i en stadsdel som Hornstull där det finns lediga garageplatser. Det är för mig mycket mirakulöst även ur ekonomisk synvinkel, vill jag säga.

Nu bygger man det här parkeringshuset, och jag ser glatt fram emot den trafiknämnd som kan fatta beslutet att ta bort boendeparkeringsfilerna på Hornsgatan och Långholmsgatan i det här området eftersom de bilarna lika gärna kan stå i garaget. Det tycker jag vore väldigt bra. Om man dessutom kunde bredda trottoarerna så att alla de tusentals fotgängare som går i det här området faktiskt får ett drägligt vardagsliv även när de ska gå ner till affären för att bara köpa en bulle vordet det bra, men du hånler lite åt det. Det viktigare är ju varuleveransen dit.

Nu är det som sagt så att varuleveranserna kan göras i samordnade leveranser. När det gäller den tunga trafiken och varuleveranserna finns det mycket att göra i yteffektivisering. Ett projekt med samleveranser med Schenker fanns som ni avbröt under den här mandatperioden, trots att det fanns god potential att effektivisera ytanvändandet. När vi kommer till diskussionen om fotgängarna ska få någon större plats i den här staden måste vi ta konflikten med andra trafikslag. Det vill ni inte göra, för ni vill inte ens lyssna på intressenterna för fotgängarna, för ni tycker att ni redan har alltför många grupper att lyssna på – cyklister, bilister, yrkestrafikanter.

Men hur ska man då komma till en helhetssyn när det gäller stadens ytor? Hur ska man kunna bli bättre? Jo, man kan som en del av oss säga och som jag vet att trafiknämnden brukar vara duktig på, ta in inspiration av vad som händer i andra städer i Europa som trots allt haft dessa problem tidigare än vi, för de är större. De har ett ganska likartade system. Vad är det som de har gjort så att de i vår mening har lyckats uppnå en bättre fotgängarstad? Jo, de har gjort det som föreslås i den här motionen. De har tittat specifikt och gjort analyser på gångstråk och liknande. Det gjorde vi i Stockholm under trängselavgiftsförsöket. Vi hade en sådan analys vid Strömkajen. Man visade på hur man skulle kunna uppnå en betydligt högre kvalitet för gående om man hade haft en medveten strategi. Men man konstaterade att Stockholm inte hade tagit några steg mot en fotgängarstad de senaste 40 åren därför vi fortfarande var fast vid bilplaneringen. Det är de här traditionerna vi jobbar med. Om man inte visar att vi har en tydlig annan vision kommer den aldrig att slå igenom.

Jag hoppas mycket på nybyggnadsområdena, viss miljöbyggnation och viss nybyggnation i ytterstaden, men vi måste också göra innerstaden bättre för fotgängare.

Anförande nr 210

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Skillnaden är i varje fall väldigt tydlig, jag håller med om det. Jag hävdar att vi har en bra situation i Stockholm i dag när det gäller möjligheterna för fotgängare att komma fram. Åsa Romson vill att två barnvagnar

ska få plats i bredd, och hon vill också ta bort möjligheterna för privatbilismen. Då kommer man in i en intressant konfliktsituation när det gäller tillgängligheten. Vi har ett regelverk som säger att man måste ha max tio meter till närmaste entré från en bilparkering för dem som har tillgänglighetsproblem.

Bara det exemplet illustrerar den konflikt som man hela tiden måste hantera och som jag tycker att Miljöpartiet väldigt enkelt bara avfärdar med att säga att vi inte ska ha så mycket bilar. Vänsterpartiet gör det ännu enklare genom att säga att vi inte ska ha några bilar alls. Deras tullsystem där stockholmarna ska begära tillstånd för att köra in i innerstaden känner vi igen sedan budgetdebatten.

Jag tycker att det här illustrerar ganska väl att det finns en stor skillnad.

Anförande nr 211

Å s a R o m s o n (mp): Jag vill betona att jag pratar för Miljöpartiet och inte för Vänsterpartiet, som borgarrådet ändå vill ta replik på.

Poängen med bredare trottoarer är att fotgängare kan passera i hela staden. Det handlar inte bara om punktinsatser som kulturpromenader eller enstaka gågator. Vi är väldigt tydliga med vad vi vill prioritera. Vi prioriterar handikapparkeringsplatser och varuleveransplatser framför boendeparkeringsplatser. Den politiken har vi fört i många år i trafiknämnden, och det tror jag att du är medveten om.

De partier som inte har varit tydliga på det är bland annat Moderaterna. Ni tycker att alla ska kunna stå överallt. De som får stryka på foten är de som är minst skyddade och har minst starka intresse- och lobbyorganisationer. I det här fallet är de fotgängarna, trots att de paradoxalt nog, i den här staden på de allra flesta gator är i majoritet. Gör en trafikanalys på vilken gata som helst och räkna antalet gångare, cyklister och bilister, och du kommer att se att fotgängarna är i absolut majoritet. Jag undrar om inte den rösten ska höras även i fullmäktige.

§ 25 Motion om utveckling av en undervisning som förmedlar kunskaper om brott mot mänskliga rättigheter som förekommer eller förekommit i Sverige (utl. 2009:54)

Anförande nr 212

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det här har varit en riktig långkörare. År 2005 lade jag fram den här motionen. Den bild ni ser framför er är min bild över problemet med diskriminering i Sverige. Det är inte att människor är onda, men de har ganska lite inblick i sig själva. Det hänger ihop med fördomar, historia, rasism, sexism, självbild och förnekelse.

Jag fick fundera väldigt mycket över hur det kommer sig att Sverige som är så känt för mänskliga rättigheter i andra delar av världen har haft så svårt med en del av de här frågorna. Det hänger kanske ihop med lite bristande kunskaper. Vi brukar vara väldigt snabba på att utbilda människor till att bli bättre människor, men efter ett tag upptäckte jag att många av oss svenskar inte känner till olika delar av svensk historia.

Det är därför jag skrev motionen, och eftersom det var så länge sedan måste jag läsa upp delar av den. Skolan är en viktig aktör i försvaret och utvecklingen av demokrati och mänskliga rättigheter. I synnerhet är frågan om människors lika värde en nyckelfråga, det vill säga jämlikhet oavsett kön, etnicitet, funktionsnedsättning och sexuell läggning. Dessa värden måste ständigt hållas levande och förnyas.

För några år sedan blev det väldigt viktigt att i svenska skolan lyfta frågan om Förintelsen. Därefter uppmärksammades brotten mot mänskliga rättigheter som begåtts i kommunismens namn. Det orsakade en jättestor debatt i den här salen. Alla elever skulle lära sig om kommunisternas brott liksom om nazisternas brott. Det märkliga var reaktionen angående brotten som hade ägt rum i Sverige. Eftersom brotten där borta är så enorma är det lätt att missa det faktum att alla de förfärliga brotten byggdes upp av små brott när vi naggade mänskliga rättigheter i kanten.

Det byggde på de vardagliga rutinmässiga brotten som pågår och har pågått i många länder, inte bara i Tyskland, inte bara i gamla Sovjet. Men eftersom brotten begicks någon annanstans och är så enorma och kopplades till totalitära ideologier blev den pedagogiska kopplingen till Sverige alltför svag. Med andra ord riskerar budskapet att bli att vi svenskar inte är sådana. Det finns ett flertal områden vi kan nämna. Det kan handla exempelvis om lagarna som länge har diskriminerat kvinnor eller behandlingen av samerna, lagar och regler som länge diskriminerade romerna, tvångssterilisering, hantering av judiska flyktingar under 30-talet, Sveriges instiftande av världens första institut för rasbiologi. Det fanns bara ett sådant i världen, vi var världsledande! Vi var bäst!

Sverige har bidragit till främjande av mänskliga rättigheter uti i världen. Att motverka förtryck med hänsyn till kön och etnicitet har varit en paradgren. Tyvärr verkar det samtidigt saknas insikter om de brister som finns eller har funnits i Sverige. Det är därför jag ansåg att det var viktigt att analysera våra egna och elevernas kunskaper om de brott som har begåtts i Sverige, och med hänsyn till nivån

och djupet i fråga om dessa kunskaper kunde man kanske utveckla Stockholms värdegrundsarbete.

Med hänsyn till detta yrkade jag att utbildningsnämnden ska titta på kunskaperna som eleverna har angående dessa brott, att utbildningsnämnden ska se över vilken utbildning barnen får och ta reda på vilka brister som finns i kunskapen och dra lärdom. Men det är inte det som sker, i alla fall enligt det svar som jag har fått.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 213

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Paul Lappalainen tar upp en jätteviktig fråga. Det handlar om att vi i Sverige fokuserar på brott mot mänskliga rättigheter i andra länder och att undervisningen kan vara utformad på ett sådant sätt att vi skulle kunna förmedla en känsla av eller uppfattning om att vi i Sverige aldrig skulle kunna göra någonting sådant.

Jag delar åsikten att skolans undervisning om brott mot mänskliga rättigheter är oerhört viktig. Självklart kan vi svenskar inte slå oss för bröstet och tro att vi är särskilt god sort även om vi har varit förskonade från mycket som har hänt i andra länder. Det är kanske lite svårt att jämföra nazismens och kommunismens härjningar med de saker som vi har gjort, men det är säkert att det inte är försvarbart.

Det är viktigt att barn och ungdomar lär sig mer av den här obehagliga delen av vår historia. Det är viktigt för att vi ska minska risken för att det händer igen. Det tror jag att vi är helt eniga om i hela svenska samhället. Skolan har också redan i dag ett tydligt nationellt uppdrag. Det står i skollagen tydligt att verksamheten i skolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Självklart är det också viktigt att det som stadgas om mänskliga rättigheter i skollagen, läroplanen och i kursplanerna också ska genomsyra undervisningen i Stockholm och i hela Sverige. Men Paul Lappalainen vill att vi ska undersöka och ta reda på hur mycket varje barn kan i de här frågorna. Det är inte riktigt så man jobbar i en målstyrd skola. Det här ska, som jag sagt, genomsyra undervisningen. Det är på varje skola, där man formulerar undervisningen, som det här ska finnas med.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 214

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Såvitt jag kan se var det jag begärde en redovisning av elevernas kunskaper om brott mot mänskliga rättigheter. Grundtanken är, i synnerhet med tanke på att jag hänvisade till all den debatt som uppstod kring Förintelsen och allting som barnen skulle lära sig om Förintelsen, en undersökning om barnens kunskaper, men inte individens kunskaper.

Poängen är inte att sätta i gång en undersökning utifrån varje individ. Däremot kan man göra en studie som kan hjälpa oss att förstå hur lite eller hur mycket man förstår om svensk historia. Så svårt är det inte.

Anförande nr 215

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är oerhört viktigt med kunskap om historia. Historia är ett levande ämne, det måste ständigt upprepas. Det sker också förändringar, för historia är som sagt levande även i fråga om dåtid. Jag vill också påminna Paul Lappalainen om att vi är helt eniga i hela fullmäktige om att det här är av yttersta vikt. Men det är en som har yrkat bifall till motionen, och det är Paul Lappalainen. Det är inget annat parti som har gjort det och inte Miljöpartiet heller. Däremot tycker vi att det här är en oerhört viktig fråga.

Anförande nr 216

S u s a n n a B r o l i n (v): Herr ordförande, fullmäktige och de stockholmare som fortfarande är vakna! För att hedra motionären Paul Lappalainen tänker jag problematisera frågan lite, det brukar vara hans roll annars.

Jag tycker att det här ärendet är viktigt, men det är inte helt enkelt. Till och med börja är det, som du hänvisar till, en fråga om levande historia. Den undersökning som gjordes var på grund av moralisk oro över att svenska elever inte skulle ha tillräckliga kunskaper som nazismens brott. Nu var det lyckligtvis inte så illa. Däremot byggde man upp en stor statlig institution, och jag tycker att det är ytterst tveksamt om det över huvud taget behöver existera därför att det här är någonting som universitet och högskolor egentligen ska jobba med, fristående från stat och kommuner. Jag är lite rädd att ge dem ökat inflytande.

Jag är också lite tveksam till att man ska redovisa elevernas kunskaper i sådana här ämnen som handlar om att reflektera och göra analyser. Det tror jag är mycket svårt.

Det jag däremot tycker är väldigt bra, och nu kommer jag till mitt stöd för motionen, är att lyfta upp den här debatten, för skolan behöver få mer utrymme för att analysera och inte bara förmedla faktakunskaper som ska tragglas in. Det måste finnas mer värdegrundsarbete än vad det finns i dag.

Jag tror också att det är väldigt viktigt att vi lär oss av historien för att undvika brott i framtiden mot mänskliga rättigheter. Inte minst gäller det arbetet i vardagen där elever kränks dagligen på grund av vi-och-de-perspektiv.

Mycket av det här visas i den avhandling som jag tog med mig och som kallas: *Diskriminerad, trakasserad och kränkt*. Där påpekas att det finns sätt att gå till väga som kan vara bra, till exempel att stärka arbetet med livskunskap, som nu har lagts ned.

Jag hänvisar till vårt särskilda uttalande i detta ärende.

Anförande nr 217

Paul Lappalainen (mp): Det här måste man sätta i sitt sammanhang. Det hänger ihop med den debatt som ägde rum för många år sedan, där det i den här salen sades att det var enormt viktigt att våra elever skulle lära sig om inte bara Förintelsen utan även om kommunisternas brott. Det var väldigt viktigt för alla partier. Jag hade magen att i den debatten påpeka brotten som har ägt rum i Sverige. Det har kanske inte samma dignitet, i alla fall inte samma antal människor, men det är samma mekanismer. Det var det som var poängen. Poängen är att det går att få reda på elevernas generella kunskaper. Jag kanske borde ha tydliggjort detta när jag säger att elevernas kunskaper ska redovisas.

Anförande nr 218

Susanna Brodin (v): Det är nog som du säger att man kan ta reda på de generella kunskaperna. Det är absolut inte omöjligt, men det är inte de som egentligen är det viktiga. Det viktigaste är att eleverna har fått förståelse och verktyg som man kan ha med sig och hantera livet med. Det var mer det jag i mitt inlägg ville gå in på än att det ska vara kunskapskontroller i sådana här ämnen.

Jag tycker fortfarande att den debatt som har varit ska fortsätta och pågå i skolorna i livskunskapsarbetet och så vidare och vid universiteten. Det ska inte beslutas av statliga myndigheter.

Anförande nr 219

Ann-Katrin Åslund (fp): Jag tänkte inte kommentera det här med statliga myndigheter eller ej. Jag tror att vi på många sätt kan vara tämligen eniga i de här frågorna. Det var just livskunskapen som är det viktiga att understryka. Livskunskap är inte bara ett särskilt ämne, utan det måste genomsyra väldigt många av de andra ämnena. Reflexionen är naturligtvis oerhört viktig. Det är ingen som har sagt att det bara handlar om att räkna upp vilka brott som har begåtts, utan det är viktigt att diskutera varför, hur det kunde ske och vad man kan göra för att uppmärksamma sådana situationer i nutid.

Anförande nr 220

Susanna Brodin (v): Angående det sistnämnda tror jag att vi är överens, att analysen är det viktiga, och det här är någonting som ska utvecklas. Det här är frågor som jag hoppas att man kan utveckla i utbildningsnämnden också. Hur ska skolorna bli bättre på att uppmuntra elever till ett eget tänkande och analytiskt tänkande i stället för att rabbla upp saker? Det här är en del av det hela.

Däremot vill jag ändå lyfta fram ämnet livskunskap. När man är i kontakt med skolor ser man att det fortfarande är många som upplever att man vill ifrågasätta ämnet livskunskap. Det har gjort att det blev ingenting i stället. Det tycker jag är oerhört beklagligt. Ett arbete som i många stadsdelar kunde ge väldigt mycket har fallit omkull som ett korthus därför att man har markerat politiskt att det här inte är prioriterat. Då är det viktigt att lyfta fram i debatten att det är prioriterat.

Anförande nr 221

C e c i l i a B r i n c k (m): Herr ordförande! Med risk att slå in vidöppna dörrar ska jag ändå säga vad jag tänkte säga även om vi vad jag förstår är överens i allt väsentligt, utom vad gäller slutsatsen om vad som ska göras. Först vill jag säga att jag håller helt med Susanna Brolin om de enorma problem som uppstår när man har statliga myndigheter som ägnar sig åt den typ av verksamhet som vår levande historia, hur vällovligt syftet än är, för det är det ju. Det blir väldigt bekymmersamt därför att man med politiska beslut styr inriktningen på den verksamhet som bedrivs på ett väldigt direkt sätt.

Det är också problemet med Paul Lappalainens motion. Det är nämligen precis det som han vill att vi ska göra. Om jag förstår det hela rätt är det Paul Lappalainen är ute efter, som både Ann-Katrin och Susanna sagt, otroligt viktigt, men det är saker som redan täcks i skollagen, i läroplanen och inte minst i de värdegrundsdokument som skolorna är väldigt duktiga på att arbeta fram när det gäller hur man ska förhålla sig till varandra på skolan och till världen utanför. Det här är helt centrala frågor som man diskuterar hela tiden och inte bara inom ramen för historia där det mer faktamässigt hör hemma utan inom ramen för skolarbetet och samarbetet mellan eleverna och mellan lärare och elever och också i relation till hemmen.

Jag tror inte att vi behöver någon kartläggning. Det är klart att en kartläggning alltid sker på individnivå. Vad är det annars vi ska mäta om inte elevernas kunskaper? Jag tror att det viktiga är att man i skolorna får fortsätta att arbeta med de här frågorna på det sätt som passar bäst och som fungerar bäst utifrån lokala förutsättningar och lokala omständigheter. Min erfarenhet från de rätt många skolor i Stockholm och på andra ställen som jag har besökt är att man jobbar väldigt hårt och väldigt engagerat och med stor hängivenhet med de här frågorna hela tiden.

Det betyder inte att man hela tiden lyckas. Det betyder inte att alla elever hela tiden har de kunskaper som de borde ha eller att alla elever uppträder mot varandra eller mot de vuxna i skolan på ett sätt som de borde därför att folk gör misstag. Men det finns en stor medvetenhet om att det här är otroligt viktiga frågor att arbeta med.

Därför tycker jag att motionären också sparkar in vidöppna dörrar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 222

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det är alltid spännande med vidöppna dörrar. Det intressanta är till exempel skollagen, förordningar och den undervisning som sker. Ingen har testat det. Det står väldigt mycket angående kunskaper som eleverna ska ha om matematik också. Då brukar man vara väldigt mån om att det definitivt ska testas. Annars vet vi ingenting. Ibland har ni rätt. Någon gång måste man titta på vad som egentligen sker i enlighet med lagen. Konstigt nog: Det är det som har begärts, inte trevliga ord som ska finnas i en förordning.

Min fråga är: Har det omsatts i handling? Det borde ni vara lika intresserade av som alla andra.

Anförande nr 223

C e c i l i a B r i n c k (m): Nu blir jag plötsligt väldigt förvirrad. Nu verkar det som att Paul Lappalainen vill testa på individnivå och på något vis bedöma elevernas specifika kunskaper i de här frågorna. Det känns väl inte riktigt som att det är i överensstämmelse med vad man faktiskt skriver i motionen, eller?

Anförande nr 224

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag vill börja med att för tydlighetens skull från Miljöpartiets sida yrka bifall till den här motionen.

Sedan vill jag säga att det inte är så att vi är överens. De är inte alls så att skollagen säger att man i skolan ska titta på kränkningar av mänskliga rättigheter som har skett i Sverige eller som sker i Sverige. Det sägs inte i skollagen. Det är skillnad om man tycker att man ska jobba med demokratifrågor generellt, värdefrågor generellt eller om man säger: Vi tycker att det är viktigt att våra elever i svenska skolor ska ha kännedom och kunskap kring och reflektera över de kränkningar av mänskliga rättigheter som har skett och sker här i Sverige.

Om det handlar om historiska fenomen som tvångssterilisering, romers, samers och judiska flyktingars utsatthet i Sverige, om det handlar om hur Europadomstolen och andra dömer Sverige för brott mot mänskliga rättigheter i nutid, i närtid, så handlar det om att säga att det fokuset är viktigt. Det räcker inte att prata om saker som har skett i andra länder eller saker som har skett historiskt, utan vi ska ha fokus på Sverige. Det är någonting som skollagen i dag inte säger någonting om. Det är någonting som ni här i salen inte har sagt är viktigt.

En annan sak är att säga att vi slår in öppna dörrar. Men vi säger att vi vill ha en kartläggning för att veta vilken kunskap som finns bland eleverna, bland ungdomarna här i Stockholm, inte för att döma på individnivå utan bara för att få kännedom om våra elever och våra ungdomar känner till den svenska historien och kränkningar av mänskliga rättigheter.

Vi tycker att det vore någonting som är viktigt att ta reda på. Därför föreslår vi att Stockholm tar ett initiativ för att göra den typen av kartläggning. Jag tycker inte om att man i talarstolen står och säger att vi är överens när vi inte är överens.

Anförande nr 225

C e c i l i a B r i n c k (m): Då får jag be så mycket om ursäkt för att för ett ögonblick trodde att detta var någonting som vi skulle kunna komma överens om. Jag kan lova Yvonne Ruwaida att det inte kommer att hända igen.

Vi kanske också ska försöka hålla reda på hierarkin bland de styrdokument som gäller skolan. I skollagen regleras inte den typ av frågor som du tar upp över huvud taget. I skollagen finns en formulering som Ann-Katrin Åslund läste upp för en stund sedan och som faktiskt finns citerat i ärendet, om det är så att Yvonne Ruwaida inte uppfattade vad Ann-Katrin sade. Men exakt vilka frågor som ska tas upp inom ramen för vilka ämnen i skolan regleras inte i skollagen i något ämne. Det görs i helt andra styrdokument, framför allt läroplanerna.

Anförande nr 226

Borgarrådet R u w a i d a (mp): I läroplanen står det inte att man ska fokusera på kränkningar av mänskliga rättigheter som har skett i Sverige. Vi tycker att det är ett viktigt perspektiv. Det jag skulle vilja ha ett svar på är: Är det ett viktigt perspektiv för er i Moderaterna att Stockholms elever blir undervisade i och får reflektera över de kränkningar av mänskliga rättigheter som har skett i Sverige? Hur ska vi se till att så sker?

Jag har fortfarande en fråga om kartläggning. Vi tycker att det är viktigt att man gör en sådan en gång för att se hur det faktiskt ser ut med kunskapen i dessa frågor. Det är okej att man säger att man inte tycker att det är viktigt, men då ska man stå för att man inte tycker att det är en prioriterad fråga från kommunens sida.

Anförande nr 227

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag var också lite naiv som trodde att vi skulle kunna komma överens i en så här viktig fråga, som vi alla ändå tycker är viktig men tydligen inte på samma sätt som Miljöpartiet, och då räknas det inte. Jag vet inte om vi ska behöva räkna upp alla länder där vi tycker att det är viktigt att ta upp att kränkningar mot mänskliga rättigheter har skett.

Jag vet inte om Yvonne Ruwaida var i salen under mitt anförande, men jag tog tydligt upp de kränkningar av mänskliga rättigheter som skett i Sverige och att våra elever, inte bara i Stockholm utan i hela Sverige, självklart ska få veta vad som har hänt. Gud ska veta att det inte bara är i Stockholm som man begick brott mot mänskliga rättigheter i Sverige, utan det skedde på många ställen. Det är en del, men att särskilt säga att det är en prioriterad del före det som har hänt i andra länder när vi lever i en globaliserad värld tycker jag är naivt. Vi svenskar finns ute i världen också. Ska vi strunta i de övergrepp som har skett där?

Anförande nr 228

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Vi har inte sagt att det är viktigare att undervisa i kränkningar av mänskliga rättigheter i Sverige än i dem som sker i andra länder. Vi har sagt att bådadera bör ske. Det framgår inte av ärendet att majoriteten tänker agera för att säkerställa att vi i Stockholms skolor ser till att även reflektera över och diskutera de kränkningar som faktiskt sker och har skett i Sverige av mänskliga rättigheter. Tyvärr är det inte så ärendet är skrivet.

Anförande nr 229

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag håller med Cecilia Brinck – jag menade det som står i motionen. Det har tolkats rätt, det handlar om någon sorts kartläggning. Det ska ge en indikation på hur mycket vi lever upp till skollagens trevliga ord. Som vanligt är det inga problem med att komma överens om de trevliga orden. Alla kan säga att vi ska motverka diskriminering, men vad görs i handling? Det är det intressanta.

Det är samma sak i det här ärendet. Poängen är att Stockholm självt kan ta ett ansvar. En person som är skolminister i dag stod här och dundrade hur viktigt det var att

Stockholms elever skulle lära sig om kommunisternas brott mot mänskliga rättigheter. Då var det ingen som sade: Ja, men det står någonting om detta i skollagen. Det står någonting om värdegrundsarbete. Det hörde jag inte. Då spelade det ingen roll.

De här frågorna är känsliga. Det är inte att slå in öppna dörrar. Det är inte så svårt att räkna ut att människor inte har fått en hel del av de här kunskaperna i skolan. För att kartlägga kunskaperna skulle man kunna börja med att fråga: Visste ni att vi, svenska staten, tog samiska barn från deras föräldrar på 1800-talet för att sätta dem i särskilda skolor? Lärde ni detta i skolan? Visste ni att Sverige och Schweiz var de som såg till att Tyskland innan andra världskriget satte ett j i tyska judars pass? Det var inte Hitlers idé, det var vår. Kände ni till detta? Visste ni att vi var ledande i rasbiologi i världen? Tyskarna kom hit för att lära sig om rasbiologi. Visste ni om detta? Visste ni att det var lagligt att diskriminera på grund av kön, det vill säga kvinnor, utanför arbetslivet och högskolan fram till år 2005? Bankerna kunde diskriminera med hänsyn till kön helt fritt fram till 2005. Visste ni detta? Har ni lärt det i skolan?

Anförande nr 230

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Först vill jag påpeka att det inte är helt schyst att ställa frågor i en kontrareplik, som jag inte får svara på. Därför begärde jag ordet för att svara på frågan i alla fall.

Ja, vi tycker att detta är viktigt. Men vi menar att detta ryms inom ramen för det som skolan redan sysslar med.

Anförande nr 231

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Poängen är att testa huruvida vi lyckas leva upp till de trevliga ord som finns i skollagen och i förordningar. Lyckas vi verkligen leda skolan på det sätt som kommunen har rätt till? Det är det som är poängen och som framförts gång på gång. Det är inte en fråga om att det saknas trevliga ord i skollagen, det finns det många. Men jag vill veta hur de omsätts i verkligheten, för jag tycker att detta är viktigt för inte bara eleverna utan också för oss som kan dra lärdom av de kunskaperna.

Anförande nr 232

C e c i l i a B r i n c k (m): Det är en rätt märklig debatt, ska jag säga.

Visst, Paul Lappalainen, är det här viktigt, som jag och Ann-Katrin Åslund har sagt rätt många gånger, och jag får väl åter be om ursäkt för att jag ett ögonblick trodde att vi var överens. Men jag blir än mer förvirrad när Paul Lappalainen säger att han är överens med mig, jag har inte förstått om vad, men det kanske han kan förklara i nästa inlägg.

Anförande nr 233

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag menade det som står i motionen, det vill säga en kartläggning över elevernas kunskaper men inte på individnivå. Det är märkligt att vi får höra att vi är så väldigt överens. Jag har sett flera motioner tidigare

i annat sammanhang. Tyvärr är inte Lotta Edholm här, för hon har avstyrkt en sådan motion. Nu plötsligt är motionen besvarad. Jag har lite svårt att förstå skillnaden. Men jag håller på att lära mig hela tiden.

Ärendet anses besvarat. Ingen undersökning av elevernas kunskaper, ingen undersökning hur skolorna undervisar i brott mot mänskliga rättigheter, ingen tar till vara de kunskaper som finns men som inte har tagits fram. Sedan anses motionen besvarad, och vi ska sitta här och höra att vi är alla överens. Uppenbarligen är vi inte det. Det föreslås avslag på motionen. Är det lika bra att säga det? Det blir märkligt när man säger: Vi är alla överens. Vi älskar varandra. Vi tror på demokratin. Det är trevligt, men det är inte seriöst.

Anförande nr 48

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag begärde replik för att tala om att Lotta Edholm har kvittat ut sig på grund av att hon var tvungen att gå hem till barnen. Jag hoppas att det är förenligt med att vara fullmäktigeledamot.

Att vi inte är överens med Paul Lappalainen om att man ska företa utredningar och ta reda på vad varje enskild elev kan är en helt annan sak än att tycka att det här är viktigt. Jag kan också försäkra Paul Lappalainen att när jag gick i skolan fick vi lära oss precis alla de saker som han räknade upp och undrade om eleverna kunde. Jag har barn som har gått i skolan och som jag vet har lärt sig de här sakerna i den svenska skolan. Anledningen till att jag vet det är att vi naturligtvis har diskuterat det hemma. Det är därför jag har klart för mig att de vet det. Sedan kan man göra det bättre eller sämre, men det tas upp i alla fall.

§ 26 Motion om användning av diskrimineringskontroller för att främja Stockholms arbete avseende jämlikhet med hänsyn till kön, etnicitet, religion, funktionshinder, sexuell läggning och ålder (utl. 2009:8)

Anförande nr 234

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Här är det också kunskaper som är på spel, kunskap om hur vi förverkligar våra olika policyer, våra olika trevliga ord och vårt intresse för detta. Motionen skrevs för länge sedan. Några månader innan hade DN skrivit om diskriminering på arbetsmarknaden genom att använda testning där en svenska och en så kallad invandrare skickade in ansökningar. Man upptäckte till allas förvåning av invandrare diskriminerades.

Jag påpekade i motionen att den här typen av testning egentligen förbjudits i Sverige. Det var förbjudet i teorin länge, i alla fall i forskningssyfte. Men nu har man använt det i forskningssyfte, nu har man använt det också i domstolar. Poängen med denna motion var att om vi har en massa policyer kanske vi kan testa dem genom så kallade diskrimineringskontroller. Poängen är inte att sätta dit någon utan att göra en kartläggning av huruvida det finns indikationer på problem. Stockholms stad håller på att skärpa sina policyer mot diskriminering, och det är trevligt, men policy är ganska lätt att instifta. Alltför många policyer kommer alltför ofta härifrån utan att någon egentligen bryr sig om hur de förverkligas. Vi har att ta ansvar för det också.

Vad är det för information om våra policyer vi ger till vår befolkning? Hur mycket får människor veta om vad våra ord betyder? Jag påpekade att det är viktigt att staden ser till att de krav som ställs på den egna organisationen är verkningsfulla. Poängen är inte bara att ställa krav på krogar där diskriminering förekommer eller på företag som kanske diskriminerar när de ändå får våra skattemedel. Men vi måste ställa krav på oss själva.

Den bild jag visade tidigare illustrerar förnekelse. Det är det som kommer i svaret. Jag hade påpekat att diskrimineringskontroller skulle hjälpa oss som arbetsgivare, som serviceorgan att fundera på hur bra vi egentligen är. Kan vi reparera de problem som finns? Vi har ett problem med förtroendet hos medborgarna. De hör en massa trevliga ord, men jag är inte säker på att de har den tillit som vi hoppas att de har. Det är därför jag yrkade att stadsledningskontoret ges i uppdrag att annonsera förekomsten av diskriminering med hjälp av bland annat diskrimineringskontroller som ett led i förverkligandet av Stockholms stads antidiskrimineringspolicyer, som såvitt jag vet fortfarande gäller. Men de är bara ord om man inte testat dem någon gång.

Det är viktigt att komma ihåg att i Sverige finns kommuner som anmäls för diskriminering väldigt ofta, inte därför att kommunerna är så dåliga utan för att kommuner är inblandade i människors liv. Diskriminering är tyvärr en mänsklig företeelse, inte en bra mänsklig företeelse, men det är någonting som förekommer. Om vi ska motverka det är detta ett verktyg för att kvalitetssäkra våra stora ord.

Anförande nr 235

A b i t D u n d a r (fp): Diskriminering är självklart inte okej, och ingen har sagt att vi är för diskriminering. I ärendet framgår inte heller att man säger att diskriminering inte förekommer. Det förekommer, och det är ett allvarligt problem. Det framgår av ärendet att man måste bekämpa den.

Diskrimineringsombudsmannen sade tydligt att det inte går att testa på det sättet eftersom det kan tolkas som brottsprovokation. Jag har jobbat hos Diskrimineringsombudsmannen, och du själv är jurist, så jag tycker att det är konstigt att du inte tar hänsyn till lagen. Det är bekymmersamt. Det är det ena.

Det andra är att the International Labour Organisation har olika metoder för att testa utifrån evidens. Det finns en rad olika kunskapsöversikter. Man tittar över vad som är genomförbart. SLK sade nej 2006 just utifrån lagperspektivet. Nu har vi en ny lagstiftning som omfattar många områden, och vi måste avvakta den utredning som DO gör. Så enkelt är det. Jag förstår inte varför argumentet för testning skulle vara om diskriminering förekommer eller inte.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 236

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Återigen är vi överens om att vi är alla mot diskriminering. Problemet är att ni på er sida är ganska överens att vi inte ska göra någonting angående diskriminering. Det är egentligen det som sägs i ärendet. Det här är ytterligare en av de besvarade motionerna. Jag föreslår att vi undersöker huruvida diskriminering förekommer, inte för att man ska sätta dit någon utan att använda det som kvalitetskontroll. Det är ingenstans man kan läsa om att gå till domstol med det här. Därmed är det inte diskrimineringskontroll som över huvud taget diskuteras i ärendet.

Jag kommer att återkomma till frågan om konsten att skapa en fråga som inte har ställts. Tjänstemännen tillåts att svara på en sådan, dessutom felaktigt.

Anförande nr 237

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! I denna sena timma börjar jag med att yrka bifall till Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen. Men jag skulle vilja säga något till majoriteten: Slarvigt, slarvigt, slarvigt återigen! Jag har tre år tjatat om att motioner ska remitteras till integrationsberedningen. Jag får samma svar varje gång: Visst, vi ska skärpa oss. Återigen har vi en motion som inte har genomgått integrationsberedningens behandling.

Det som jag tycker är ännu värre är att detta handlar om personalfrågor och inte ens personalutskottet har fått säga sitt. Jag tycker att det är en märklig hantering av remitteringar, av motioner och övriga ärenden som kommer till kommunfullmäktige. Slarvigt, skärp er åtminstone under det sista året före valet!

Jag har samtidigt tjatat i den här talarstolen vid varje ärende av den här typen – förra gången handlade det om att använda språk som merit – att den forskning som bedrivs

på bara Universitet i Stockholm visar att den offentliga sektorn diskriminerar framför allt vid anställningar. Är det så att vi har två sökande med samma meriter får aldrig den med invandrabakgrund jobbet. Det är alltid den som heter Svensson eller Andersson. Detta kan påvisas i forskningsrapport efter forskningsrapport.

Märkligt nog – och det har jag också sagt förut – är den grupp där man inte kan påvisa diskriminering från offentlig sektor lärargruppen. Vi får kanske vara tacksamma för att vi åtminstone har en yrkeskategori inom offentlig sektor i Stockholmsområdet som inte diskrimineras på arbetsmarknaden. Vi anser att vi borde föregå med gott exempel som arbetsgivare på den stockholmska arbetsmarknaden.

Varje gång vid den här typen av ärenden säger vi att vi är mot diskriminering, men fortfarande har vi inte kommit på metoder för att förhindra diskriminering i praktiken. Låt oss nu anta den här motionen. Låt oss börja använda metoder som gör att vi kan verkställa de fina policyer som tydligen ligger i skrivbordslådorna hos våra förvaltningar.

Ni får ursäkta den hårda tonen, men jag är trött, grinig, hungrig och vill komma hem. Men jag känner att i de här frågorna har jag fått nog.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 238

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Herr ordförande! Jag skulle vilja ställa en fråga till dig, Mirja. Du säger slarvigt, slarvigt, slarvigt för att motionen inte skickats på remiss. Första gången den gick ut var det den 2 mars 2006. Då var det en helt annan majoritet.

Anförande nr 239

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Du kan inte påstå något annat än att jag har tjatat om samtliga remitteringar. Jag har tjatat om att fullmäktige och kommunstyrelsen ska använda sin egen integrationsberedning. Hittills har jag fått jaga för att få ihop ett möte under tre års tid. Du, Marie, var själv ordförande under några månader och lyckades inte få ihop ett möte, så jag tycker att du ska vara alldeles tyst just nu.

Anförande nr 240

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Vi är väldigt många som är arga i kväll, och det är roligt att det blir debatt. Självklart ska vi kunna ha diskrimineringskontroller i den här staden. Vi kontrollerar allting. När det gäller ekonomin har vi controllers till höger och vänster och på alla nivåer. Men i frågor som diskriminering talar vi i mycket allmänna ordalag om policy hit och policy dit, men vi har inte metoder för att utvärdera, vi har inte metoder för att kontrollera. Därför tycker jag att det här med diskrimineringskontroller är ett utmärkt förslag.

Jag håller med Mirja om att det är otroligt dåligt att vi i personal- och jämställdhetsutskottet inte har fått det här på remiss. Det handlar om personalfrågor, det handlar

om stadens anställningspolitik. Där hade vi under förra majoriteten ett väldigt långtgående förslag som kallades sprintmodellen om hur man skulle kunna anställa utan att diskriminera. Det har ni lagt i byrålådorna.

Jag tycker verkligen att ni ska ändra er. Jag tycker att ni ska titta på förslaget och gå på vår linje. Det är faktiskt dags att vi gör någonting allvarligt och seriöst åt diskrimineringen i vår stad.

Anförande nr 241

Marie Ljungberg Schött (m): Herr ordförande, ledamöter och eventuella åhörare! Det här är en viktig fråga. Jag tror att vi alla är överens om att diskriminering är någonting oacceptabelt och att arbetet mot diskriminering måste utvecklas. Därför är det särskilt bra att vi den 1 januari 2009 har fått en ny sammanhållen diskrimineringslag, vi har en diskrimineringsombudsman och en myndighet där alla typer av diskrimineringsfrågor hanteras. I och med det har kampen mot diskriminering blivit både rakare och tydligare.

Paul Lappalainen vill i sin motion, det har kommit bort lite grann, att vi från kommunen ska analysera hur mycket diskriminering som förekommer och att använda så kallade diskrimineringskontroller i arbetet. Här har vi inte längre samma uppfattning. Vi tycker att det är angeläget att arbeta förebyggande mot diskriminering och att låta arbetet med att förebygga diskriminering genomsyra all verksamhet i Stockholm. Det finns några sådana exempel. På krogar kan det vara så att om man får en fällande diskrimineringsdom kan det resultera i ett indraget alkoholservingstillstånd. Jag är övertygad om att det kommer att hända om man får en allvarlig sådan dom. Det är också möjligt att ha klausuler mot diskriminering när vi upphandlar.

Det finns åtgärder som vi både kan och ska göra. Men med dagens lagstiftning är det med all sannolikhet så att diskrimineringskontroller är att jämföra med brottsprovokation, och därför är de inte lagliga. Dessutom måste vi fundera över: Är det detta vi vill? Vill vi peka ut, sätta dit och fälla dem som inte sköter sig, eller vill vi i stället arbeta med lite positiva förebilder och positiva förtecken för att nå målet ett diskrimineringsfritt Stockholm?

Vi har kommit långt i positivt arbete för att få en ansvarsfull alkoholserving utan brottsprovokation men genom att kommunicera och att finnas på plats med jämna eller kanske snarare ojämna mellanrum ute på krogarna. Jag är övertygad om att man kan komma mycket längre när det gäller diskriminering genom att använda sig av en sådan positiv metod.

Regeringen har gett Diskrimineringsombudsmannen i uppdrag att prova om användning av sådana här kontroller som du beskriver kan bli möjlig. Om det är så och om det förebyggande arbetet inte fungerar och om diskrimineringslagen inte får avsedd effekt tycker jag att vi kan återkomma till denna fråga. Men låt oss pröva med positiva förtecken, och låt den här lagen verka samtidigt som vi ska fortsätta med vårt förebyggande arbete.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 242

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är väl jättebra med positiva förebilder, men motionen handlar om oss själva som arbetsgivare. Tydligt brister vi. Om det är så att vi har diskriminering, vilket vi har enligt alla forskningsrapporter, och brister vi i kontrollen bryter vi mot lagen. Det är vad vi gör. Det är därför som den här motionen är så viktig, precis som många andra motioner på det här området. Finns det effektiva metoder för att se till att staden som arbetsgivare inte bryter mot de lagar som finns på arbetsmarknaden?

Att i det här läget inte annat är prata om positiva förebilder räcker inte – det är för sent för det. Nu måste det till andra åtgärder än att vi ska bara ska prata om det. I antidiskrimineringsklausuler hade vi ett bra verktyg under förra mandatperioden. Men det har nu försvagats så att det inte känns igen.

Anförande nr 243

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Det är först nu som antidiskrimineringslagen har trätt i kraft. Det är den vi ska luta oss mot och det är utifrån den som vi ska kunna göra något. Det faktum att ni inte har lyckats tidigare och möjligen inte vi heller rättfärdigar inte på något sätt att vi i dag skulle använda oss av olagliga metoder. Först måste vi veta vad som är lagligt eller inte. Jag är helt övertygad om att brottsprovokation inte är laglig.

Anförande nr 244

Borgarrådet L i v h (v): Det är jättebra att vi har fått en bra lagstiftning. Men hur ska vi kunna kontrollera att vi efterlever den om vi inte har ett bra uppföljningsinstrument? För resten när det gäller krogar har vi ganska skarp kontroll, och det är helt okej. Jag tycker att när det gäller diskriminering räcker det inte med förebyggande arbete. Jag skulle vilja att du talar om var exakt i er budget det står hur ni ska jobba förebyggande mot diskriminering och hur ni ska följa upp det. Jag har inte sett ett ord om det i er budget.

Anförande nr 245

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag ska påpeka att det som har föreslagits i motionen är fullt lagligt. Däremot har man i svaret som kommer från tjänstemännen och politikerna hittat på en fråga som inte har ställts. Sedan påstår man att diskrimineringskontroller i domstolar skulle vara olagligt. Det är helt fel. Det är inte så att antidiskrimineringsklausuler är en nyhet för mig, inte heller antidiskrimineringskraven på krogar. Konstigt nog är det ingen nyhet för mig. Det som är intressant är att höra en moderat försvara svaret.

Problemet är att jag inte ser handling bakom de trevliga orden.

Anförande nr 246

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Det är intressant att höra er tre prata om den här frågan. Jag kan konstatera att när vi har majoritet stiftar vår regering en omfattande lag för att stärka arbetet mot diskriminering. Vi arbetar för antidiskrimi-

nering och för att få det att genomsyra all verksamhet. Men vi tror inte på brottsprovokation.

Jag kan bara konstatera att ni måste ha haft det väldigt turbulent i slutet av er mandatperiod. På något annat sätt kan jag inte tolka det att när det är lite drygt ett år kvar av en mandatperiod väljer ni att låta ett parti skriva fram en motion som man behandlar, och då uppenbarligen inte skickar på remiss som man borde, för att sedan stoppa undan den och inte behandla under mandatperioden. Varför drev ni inte igenom det här om ni tror på det själva?

Anförande nr 247

A b i t D u n d a r (fp): Självklart måste vi göra mycket mer, det håller jag med om. Tyvärr måste man ibland ifrågasätta om det mesta bara är retorik. Man har inte gjort något åt saken, i stället har man pratat om det. Det har inte lett till så mycket i den här frågan.

Vi måste hålla oss till lagstiftningen. Diskrimineringsombudsmannen har ett uppdrag från den förra regeringen, och man har tittat på frågan och säger: Det här håller inte. Du som kan det här, Paul, bortser från svaret från Diskrimineringsombudsmannen. Det har kommit en ny lagstiftning i år. Vi har verkligen en mycket stark lag på detta område, som Marie redan berättat. Den omfattar praktikanter, offentliga arbetare, alla möjliga, till och med värnpliktiga.

Det viktigaste är implementeringen. Hur kan man genomföra lagen? Då har Diskrimineringsombudsmannen sagt att vi vill avvakta tills frågan är utredd dels utifrån laglighetsprincipen, dels utifrån kunskapsöversikter och olika metoder. Då måste vi hålla oss till lagen. Ni kan inte med allvar mena att vi ska bryta mot lagen. Det tycker jag inte är seriöst. DO säger att vi måste avvakta. Paul är kunnig på området, men bara för retorikens skull ska vi diskutera frågan. Jag blir besviken, du ser inte fakta.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 248

Borgarrådet L i v h (v): Det här med brottsprovokation är väldigt märkligt. När vi gör inspektioner av till exempel krogar kommer man oanmäld. Då är det inte brottsprovokation, utan då är det helt accepterat. Men när det gäller diskriminering är det plötsligt jättefarligt. Jag fick inget svar förut, men du kanske kan svara var i er budget det står hur vi ska arbeta förebyggande, som ni pratar så vackert om. Var i er budget står det hur man ska kontrollera det här arbetet?

Anförande nr 249

A b i t D u n d a r (fp): Budgeten kommer vi att diskutera vid budgetdebatten. Vi tycker att diskriminering inte är acceptabel, självklart inte. Den här regeringen har gjort mycket mer än vänsterregering i den här frågan genom en starkare lagstiftning, genom att omfatta fler områden och inte minst genom Diskrimineringsombudsman-

nen. Sedan får vi avvakta och se. Vi får ställa krav på hur man ska förverkliga lagens mål och intentioner. Det tycker jag är jätteviktigt.

Anförande nr 250

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Alltså är det åter förvirring i salen. Den här lagen förbereddes av den tidigare regeringen och antogs av den nuvarande. Det är jättetrevligt, men den kunde ha varit mycket starkare. Oavsett vem som regerar finns det ett problem. Det finns rädsla för de här frågorna, i första hand beror det på bristande kunskap. Det som skrevs i DO:s utredning behandlade frågan huruvida DO ansåg att DO kunde sätta i gång med situation testing. Det var inte en fråga om forskning tillät situation testing, vilket det uppenbarligen gör. Det påpekades att det har gjorts sådan forskning. Dessutom har svenska domstolar, Högsta domstolen, handlagt ärenden där situation testing använts. Domarna höll. Den har använts i svensk domstol.

Anförande nr 251

A b i t D u n d a r (fp): Diskriminering är ett problem, absolut. Men vad vi säger är att vi måste avvakta med tanke på den utredning som pågår. År 2006 fick du samma svar. Men du svarar inte hur du förhåller dig till DO:s svar. Du säger ingenting om det.

Anförande nr 252

R a n a C a r l s t e d t (s): Jag räknar mig som ny i denna församling trots att jag suttit här i tre år. Men jag funderar på en sak. När vi kontrollerar andra lagar som folk kanske inte riktigt lyder och som man vänder ryggen till – hastighetskontroller i trafiken, nykterhetskontroller i trafiken, minderårigas inköp av alkohol och tobak. Dem kontrollerar vi, och det är inte brottsprovokation. Man gömmer sig bakom den här lilla brottsprovokationstanken. Jag tycker att vi gör någonting nu och börjar med den här motionen.

Anförande nr 253

A b i t D u n d a r (fp): Visst, det finns vissa regler om hur man ska ha tillsyn på vissa områden. Det kan vara sjukvårdsområdet, rökning och så vidare. Det finns det stöd för i lagstiftningen. Men i det här fallet håller det inte. Därför tycker jag att vi måste hålla oss till lagstiftningen. Det är jättetrevligt att debattera med dig för resten.

Anförande nr 254

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): En gång till: Jag vill gärna se den lagstiftning där det står att testning ska användas. Detta är helt enkelt felaktigt. Det är detta som underlaget är fyllt med, och det är det som är besvärligt för mig. Man kastar ihop svar på frågor som inte har ställts i motionen, dessutom felaktigt. Jag säger inte att diskrimineringskontroller inte får användas. Uppenbarligen har det fungerat i Högsta domstolen i Sverige. Den politiker eller tjänsteman som skrev den här rappakaljan har inte förstått det.

Samma sak när det gäller DO-utredningen. DO utreder inte den fråga som ställs i motionen. Men uppenbarligen ville politiker och tjänstemän hänvisa till detta för att kunna avvisa motionen. Det finns ett reellt problem om man accepterar att bli duperad med sådant här. Det här är också en demokratifråga.

Vad är poängen med motioner om man inte svarar på de frågor som ställs och de förslag som finns i motioner? I stället hittar man på frågor som inte har ställts. Man säger att jag föreslår brottsprovokation. Jag föreslår kvalitetsgranskning av verksamheten här. För att det ska vara brottsprovokation måste man vilja ta någon till domstol, annars är det ingen brottsprovokation.

Man kan läsa till exempel i Stockholm City den 26 juni ett reportage om spioneri på andra. Det är någonting som används även i Sverige av företag för att testa kvaliteten i sin policy. Företagen testar kvaliteten i sina policyer. Varför det? Ja, för att se om de är trovärdiga. Det är det som är min fråga här: Hur trovärdiga är vi? Hur trovärdiga vill vi vara i den här frågan? Vi säger att vi är överens om att vi är mot diskriminering. Fine, visa det någon gång! Visa det någon gång med någonting annat är tomma ord och rappakalja.

Anförande nr 255

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Kära fullmäktige! Jag var i år hos DO på ett seminarium. På det seminariet presenterades av Diskrimineringsombudsmannen och av forskare från EU-kommissionen en handbok i hur man jobbar med diskrimineringskontroller. Det är väldigt anmärkningsvärt att det anordnas ett stort seminarium där man redovisar från forskare, och forskningen betalas av EU-kommissionen, hur man ska jobba med diskrimineringskontroller i Sverige, hur föreningar kan använda dem, hur kommuner kan använda dem. Jag skulle vilja att ni gick på ett sådant seminarium och fick reda på lite mer fakta i sak innan ni kommer med rappakalja.